

Ni Madigár Gulitán Tingód Ki Jesu-Cristo Na Igsulat I

Mateo

Una Basan

Dalám ka kóddô i Jesu-Cristo nit banuwa ta, igpangulu tô mga taga Roma tun ta kaluwagan ka banuwa na góddóan ka mga Judio. Tô emperador ka Roma tô igpangulu kandan. Purisu marapung tô mga sundalo ka Roma tun ta góddóan ka mga Judio.

Ihirapan tô mga Judio su kailangan bayadan dan tô buwis tun ta gobyerno ka Roma. Purisu duwán mga Judio na igpalumu katô gobyerno ébô lumimud ka buwis. Madat tô áglumun dan su ágdugangan dan tô lagà katô buwis na áglimudán dan. Purisu isókó tô mga unawa dan na Judio.

Si Mateo tô sábbad na taralimud ka buwis. Tô igkagi si Jesus ki Mateo na mákkás kandin, tigkô igtananan i Mateo tô áglumun din, asta igtákkás sikandin ki Jesus. Si Mateo tô sábbad katô sapulù duwa na mga manubù na igsalin i Jesus ébô tinuruan din asta mulit-ulit katô mga kagi din.

Igsulat i Mateo ni libro para katô mga unawa din na Judio. Igulit sikandin tingód katô igtinurù asta iglumu i Jesus ébô makagpát tô mga Judio na si Jesus na taga Nazaret tô bánnal Manama. Si Jesus tô igtuman katô langun na igsulat i Moises asta mga propeta sayyan. Duwán tandô na igsulat dan na duwán Mesiyas na papiddán ka Manama nit banuwa ébô mangulu katô mga Judio asta tumabang kandan. Purisu igangat tô mga Judio katô Mesiyas na igtandô ka Manama. Igsulat i Mateo ni libro ébô mánnal dan na si Jesus tô Mesiyas.

Mga kamónaan i Jesu-Cristo Mat 1:1-17; Luc 3:23-38

1 ¹Ni gó tô mga ngadan katô mga kamónaan i Jesu-Cristo na rubbad i David. Si David tô rubbad i Abraham.

²Si Abraham tô ámmà i Isaac. Si Isaac tô ámmà i Jacob. Si Jacob tô ámmà i Juda asta mga kataladi din gamama. ³Si Juda tô ámmà i Fares

asta i Sara. Si Tamar tō innà dan. Si Fares tō ámmà i Esrom. Si Esrom tō ámmà i Aram. ⁴Si Aram tō ámmà i Aminadab. Si Aminadab tō ámmà i Naason. Si Naason tō ámmà i Salmon. ⁵Si Salmon tō ámmà i Boos,^a asta si Rahab tō innà din. Si Boos tō ámmà i Obed, asta si Ruth tō innà din. Si Obed tō ámmà i Isai. ^b ⁶Si Isai tō ámmà katô harì na si David.

Si David tō ámmà i Solomon, asta innà din tō sawa dángngan i Urias.^c ⁷Si Solomon tō ámmà i Roboam. Si Roboam tō ámmà i Abias. Si Abias tō ámmà i Asa. ⁸Si Asa tō ámmà i Josafat. Si Josafat tō ámmà i Joram. Si Joram tō ámmà i Usias. ⁹Si Usias tō ámmà i Jotam. Si Jotam tō ámmà i Acas. Si Acas tō ámmà i Ezequias. ¹⁰Si Ezequias tō ámmà i Manases. Si Manases tō ámmà i Amon. Si Amon tō ámmà i Josias. ¹¹Si Josias tō ámmà i Jeconias asta mga kataladi din gamama. Igámmát dan asta tō mga unawa dan na mga rubbad i Israel, asta igpid sikandan tun ta madiyù banuwa na ánggadanan Babilonia.

¹² Róggun igóddô dan tun ta Babilonia, si Jeconias tō ámmà i Salatiel. Si Salatiel tō ámmà i Sorobabel. ¹³Si Sorobabel tō ámmà i Abiud. Si Abiud tō ámmà i Eliakim. Si Eliakim tō ámmà i Asor. ¹⁴Si Asor tō ámmà i Sadoc. Si Sadoc tō ámmà i Aquim. Si Aquim tō ámmà i Eliud. ¹⁵Si Eliud tō ámmà i Eleasar. Si Eleasar tō ámmà i Matan. Si Matan tō ámmà i Jacob. ¹⁶Si Jacob tō ámmà i Jose. Si Jose tō duma i Maria na innà i Jesus. Si Jesus tō ágtawarán Mesiyas.^d

¹⁷Purisu tikud tun ki Abraham sippang tun ki David, sapulù áppat (14) é karubbadan katô mga pamilya na igaatalundugé. Tikud tun ki David sippang tun ta kapid katô mga rubbad i Israel tun ta Babilonia, sapulù áppat (14) é karubbadan katô mga pamilya na igaatalundugé. Tikud tun ta kapid kandan tun ta Babilonia sippang tun ta kapamasusu katô Mesiyas, sapulù áppat (14) é karubbadan katô mga pamilya na igaatalundugé.

Ipamasusu si Jesus Mat 1:18-25; Luc 2:1-7

¹⁸Na, ni gó tō gulitán tingód katô kapamasusu ki Jesu-Cristo. Si Maria tō innà din, asta duwán banà din na ánggadanan ki Jose. Tô ándà dan pa padumaé, igmabáddás si Maria ukit katô Ugis Espiritu. ¹⁹Na, tō banà din na si Jose ágbánnal katô mga sugù ka Manama. Purisu tō ikasóddór sikandin na igmabáddás dán si Maria, igpanámdám sikandin na dì dán pakasal ki Maria. Tô kakalyag i Jose na pasugbané dan na ándà manubù na makasóddór ébô dì kayyaan si Maria. ²⁰Asal róggun katô kapanámdám din,

^a 1:5a Boos, ó Booz. ^b 1:5b Isai, ó Jesse. Magunawa pagsik tun ta 1:6. ^c 1:6 Si Batseba. Ahaán tō 2 Samuel 12:24 ^d 1:16 Tô kagi Mesiyas tun ta kinagian ka Griego, Cristo na igpapid ka Manama.

duwán panaligan katô Áglangngagán na iga kaita kandin ukit ka tagénáp. Igkagi tô panaligan, na mà din, “Jose, rubbad i David, yaka ágkamáddangan na pakasal ki Maria, su igmabáddás sikandin ukit ka Ugis Espiritu. ²¹Duwán batà mama na pamasusun din, asta ngadanan nu tô batà ki Jesus, su sikandin tô tumábbus katô kandin mga manubù^e tikud tun ta salà.”

²²Inému ni ébô matuman tô taganà igkagi katô Áglangngagán ukit katô propeta din sayyan, na mà din,

²³“Na, kumabáddás tô sábbad bayi na ándà pa kalayuki,^f asta mapamasusu tô batà mama na ngadanan ki Emmanuel.”^g
(Tô kóbadan, “Tô Manama igduma áknita.”)

²⁴Tô igánnó dán si Jose, igbánnal sikandin katô igkagi ka panaligan katô Áglangngagán kandin, asta iga pakasal sikandin ki Maria. ²⁵Asal ándà dan palayuké sippang ka ipamasusu dán tô batà. Igngadanan i Jose tô batà ki Jesus.

Mga manubù tikud tun ta silatan

2 ¹Ipamasusu si Jesus tun ta lunsud ka Betlehem na sakup ka probinsya ka Judea dalám ka pagpangulu katô harì na si Herodes.

Na, duwán mga manubù na iga dunggù tun ta lunsud ka Jerusalem tikud tun ta madiyù banuwa tun ta silatan. Sikandan tô katig tingód katô pató na kakilalaan tun ta mga karani. ²Iginsà sikandan, na mà dan, “Ánda tô délák batà na mému Harì ka mga Judio? Tun ta góddóan dé tun ta silatan, igkita dé tô karani na pató tingód katô kapamasusu kandin. Igsadun ké dini ébô mangadap kandin.”

³Tô igdinág i Herodes na duwán mému harì na mullas kandin, itanaan sikandin asta tô langun taga Jerusalem. ⁴Purisu iga palimud din tô langun ka mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga taratinurù ka mga sugù i Moises.^h Iginsà sikandin ka ánda mapamasusu tô Mesiyas. ⁵Igtaba sikandan, na mà dan, “Tun ta Betlehem kannun ta probinsya ka Judea, su tô gó tô igsulat katô propeta ka Manama sayyan, na mà din,

⁶“Sikiyu mga taga Betlehem, agad ibantug tô duma mga lunsud tun ta probinsya yu na Judea, asal tuu pa mabantug tô lunsud yu, su tikud tun ákniyu tô Áglangngagán na mangulu katô mga rubbad i Israel na igsalin ku.”ⁱ

⁷Purisu iga kangané i Herodes tô mga manubù na katig tingód katô pató na kakilalaan tun ta mga karani. Ilimud dan na ándà duma manubù na

^e 1:21 Tô “kandin mga manubù,” tô gó é mga Judio. ^f 1:23a Sábbad bayi na ándà pa kalayuki; tun ta kinagian ka English, “virgin.” ^g 1:23b Isaías 7:14 ^h 2:4 Manama tô iga bágge katô mga sugù ki Moises, asta si Moises tô iga bágge katô mga sugù tun ta mga rubbad i Israel. Purisu ágtawarán katô mga rubbad i Israel na mga sugù i Moises. ⁱ 2:6 Miqueas 5:2

ikasóddór, asta iginsà si Herodes kandan na kadángngan dan igkita tō karani. ⁸Igkagiyán din sikandan, na mà din, “Sadun kó tun ta Betlehem, asta pamasak yu tō batà. Atin ka kitanán yu sikandin, lónód kó dini asta ulitiya ébô madunna pagsik, asta mangadappa kandin.”

⁹⁻¹⁰Na, igpanó dan asta igkita dan puman tō karani na igkita dan dán tun ta silatan. Tō igkita dan dán tō karani, tuu dan idayawan, asta tō gó tō igtákkássan dan sippang ka igsódô tun datas katô balé na igóddóan i Jesus. ¹¹Tō igahu dan dán tun ta balé, igkita dan tō batà, asta tō innà din na si Maria. Iglingkóód dan, asta iga pangadap dan katô batà. Igukar dan tō piniddan dan, na mga bulawan, mga pamammut na góbbón, asta mga bawì na ángngadanan mira. Igbágge dan tō langun tun ki Jesus.

¹²Na, igkagi tō Manama kandan ukit ka tagénáp na dì mému ka lumónód dan tun ki Herodes. Purisu tō igulì dan tun ta banuwa dan, igukit dan tun ta ássa dalan.

Igpalaguy dan tun ta Ehipto

¹³Na, tō igpanó dán tō katig mga manubù, duwán panaligan katô Áglangngagán na iga pakita ki Jose ukit ka tagénáp. Igkagi tō panaligan, na mà din, “Ánnó ka. Pid nu tō batà asta tō innà din, asta palaguy kó tun ta banuwa ka Ehipto. Óddô kó tun sippang ka pólíán ku sikiyu, su duwán mga sundalo na papiddán i Herodes ébô pamasakán tō batà asta matayan.”

¹⁴Purisu tō dukilám tō, igánnó si Jose, asta iga pid din tō batà asta tō innà tun ta banuwa ka Ehipto. ¹⁵Igóddô dan tun sippang na inaté si Herodes.

Inému ni ébô matuman tō igkagi katô Áglangngagán ukit katô propeta din sayyan, na mà din, “Pólíán ku tō batà ku tikud tun ta Ehipto.”^j

Igmatayan tō marénták mga gabatà gamama

¹⁶Na, tō ikasóddór dán si Herodes na ándà lónód tō katig mga manubù tun kandin, tuu isókó sikandin. Purisu igsugù din tō mga sundalo tun ta lunsud ka Betlehem asta madani mga lunsud ébô matayan tō langun gabatà gamama tikud tun ta mantu iga pamasusu sippang ka duwa ámmé, su tō gó é kadugéyan na igulit katô katig mga manubù tingód katô pató na kakilalaan tun ta mga karani.

¹⁷Inému ni ébô matuman tō igkagi katô propeta ka Manama sayyan na si Jeremias, na mà din,

¹⁸“Duwán dinággán yu tun ta lunsud ka Rama. Sumággó asta dumarawit si Raquel,^k su maranu tingód ka mga gabatà din. Sumággó asta dì móror su inandaan ka mga gabatà din.”^l

^j 2:15 Oseas 11:1 ^k 2:18a Si Raquel tō sawa i Jacob na kamónaan katô mga Judio. Iglábbáng sikandin madani tun ta lunsud ka Betlehem. Igpanunggiringan sikandin ka mga innà tun ta Betlehem na igsággo tingód ka mga gabatà dan na igmatayan.

^l 2:18b Jeremias 31:15

Iglónód dan tikud tun ta Ehipto

¹⁹Na, tō inaté dán si Herodes, duwán panaligan katô Áglangngagán na igaipakita ki Jose ukit ta tagénáp tun ta banuwa ka Ehipto. ²⁰Igkagi tō panaligan, na mà din, “Ánnó ka. Pid nu tō batà asta tō innà din, asta ulì kó tun ta banuwa ka Israel, su inaté dán tō manubù na mimmaté pád katô batà.”

²¹Purisu igánnó si Jose, asta igaipid din tō batà asta tō innà, asta igulì dan tun ta banuwa ka Israel. ²²Asal ándà dan sadun tun ta probinsya ka Judea. Imáddangan si Jose su igdinág sikandin na igaipangulu dán si Arquelao na bullas katô ámmà din na inaté na si Herodes. Igkagiyan ka Manama si Jose ukit ka tagénáp. Purisu igsadun dan tun ta probinsya ka Galilea. ²³Igóddô dan tun ta lunsud ka Nazaret. Purisu ituman tō igkagi katô mga propeta ka Manama sayyan na si Jesus ngadanan na taga Nazaret.

Igulit-ulit si Juan na Tarabunyag

Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luc 3:1-18; Juan 1:19-28

3 ¹Na, duwán álló na igsadun si Juan na Tarabunyag tun ta disyerto ka probinsya ka Judea. Igulit-ulit sikandin katô mga manubù na igsadun dutun kandin, na mà din, ²“Rákkád kód, su masig dán mangulu tō Manama.”

³Na, duwán igsulat tingód ki Juan tun ta libro katô propeta sayyan na si Isaias, na mà din,

“Duwán sábbad manubù na dinággán yu na gullaó tun ta disyerto, na mà din, ‘Taganà yu tō ukitanan katô Áglangngagán. Tullid yu tō dalan na ukitan din.’”^m

⁴Na, tō umpak i Juan igabál tikud tun ta bulbul ka mannanap na kamelyo, asta tō állán din kindal ka mannanap. Tō ágkannán din mga apang asta tánnáb na ágkangén din tun ta disyerto. ⁵Marapung tō mga manubù tikud tun ta Jerusalem asta duma mga lunsud na sakup ka probinsya ka Judea asta madani tun ta Wayig ka Jordan na igsadun tun ki Juan. ⁶Igrákkád dan katô mga salà dan, asta ighbunyagan din sikandan tun ta Wayig ka Jordan.

⁷Na, tō igkita si Juan katô marapung mga Pariseo asta mga Saduseo na igsadun tun kandin ébô pabunyag dan, igkagi sikandin, na mà din, “Madat kó iring na mga áppuy! Manan ka pabunyag kó agad ándà kó rákkád? Kéman yu ka dì kó supakan ka Manama tun ta tapuri álló.

⁸Lumu yu tō nángngà tun ta saruhan ka Manama ébô kasóddoran na bánnal igrákkád kód asta igsódô kód áglumu ka salà. ⁹Yakó ágpanámdám

^m 3:3 Isaias 40:3

na dì kó supakan su sikiyu tō mga rubbad i Abraham. Kagiyan ku sikiyu, agad ni mga batu mému imun ka Manama na mga rubbad i Abraham na bullas ákniyu.¹⁰ Iring kó na kayu na masig dán pilén, su ágpilén asta ággóbbón tō langun kayu na ándà madigár buuy.¹¹ Ágbunyagga ákniyu ka wayig ébô kakitaan na igrákkád kó ka mga salà. Asal duwán pa dumunggù na tuu pa mallayat tō kamanubuan din ka tandingán kanak. Ánnà a nángngà na tumabang kandin agad midda dát ka sandalyas din. Sikandin tō munyang ákniyu ka Ugis Espiritu asta apuy.¹² Iring sikandin na manubù na ágpalayap ka trigo na igarik din, tipunán din, asta taguán din tun ta lukung. Asal tō uut asta uppis góbbón din tun ta apuy na dì ágkapadáng.”

Igpabunyag si Jesus

Mat 3:13-17; Mar 1:9-11; Luc 3:21-22

¹³ Na, igpanó si Jesus tikud tun ta probinsya ka Galilea, asta igsadun sikandin tun ta Wayig ka Jordan ébô pabunyag ki Juan. ¹⁴ Asal dì malyag si Juan munyang ki Jesus, su igkagi si Juan, na mà din, “Dì mému ka sakán tō munyang áknikó. Kailangan sikuna tō munyang kanak.”

¹⁵ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Bunyagiya gó, su kailangan tumuman ki katô langun kakalyag ka Manama.”

Purisu ignunug si Juan,¹⁶ asta ighbunyagan din si Jesus. Tô igiwà si Jesus tikud tun ta wayig, ipókéan tō langit, asta igkita din tō Ugis Espiritu na igsunnad tun kandin na iring na salapati.¹⁷ Duwán kagi tikud tun ta langit, na mà din, “Ni gó ni kanak Batà na ágginawaan ku. Ágkadawayanna gó kandin.”

Igtintal i Maibuyan si Jesus

Mat 4:1-11; Mar 1:12-13; Luc 4:1-13

4 ¹Na, igpid katô Ugis Espiritu si Jesus tun ta disyerto ébô tintalán i Maibuyan. ²Dalám ka kappatan (40) álló asta kappatan (40) dukilám, ándà palang igkan i Jesus. Purisu ighballus sikandin. ³Igpadani si Maibuyan kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka sikuna tō Batà ka Manama, imu nu pan ni mga batu.”

⁴ Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà katô kagi ka Manama, “‘Ánnà dát ágkannán é ágkailanganán katô kantayan ka manubù, asal tuu ágkailanganán tō langun igkagi ka Manama.’”ⁿ

⁵ Na, igpid i Maibuyan si Jesus tun ta Jerusalem, asta igpatindág din tun ta bówwó katô templo. ⁶Ikgagi si Maibuyan, na mà din, “Na, atin ka sikuna tō Batà ka Manama, tuppas ka tun ta tanà. Dì ka mamánnu, su mà katô kagi ka Manama,

ⁿ 4:4 Deuteronomio 8:3

“ ‘Papiddán katô Manama tô mga panaligan din ébô tumómmóng áknikó.’

‘Sakámmán ka katô mga panaligan din ébô dì makadag tô paa nu tun ta mga batu.’ ”^o

⁷Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Diya, su mà pagsik katô kagi ka Manama, “ ‘Yakó ágtintal katô Áglangngagán na Manama yu.’ ”^p

⁸Na, igpid i Maibuyan si Jesus tun ta mallayat pabungan, asta igpakita din ki Jesus tô langun banuwa dini ta bówwó ka tanà asta tô kadigárran kani. ⁹Ikgagi si Maibuyan, na mà din, “Atin ka lumingkóód ka asta mangadap ka kanak, bággén ku áknikó ni langun.”

¹⁰Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Maibuyan, iwà ka! Diya, su mà katô kagi ka Manama,

“ ‘Tô dâd Áglangngagán na Manama tô kailangan ágpangadapán yu, asta sikandin dâd tô kailangan bánnalán yu.’ ”^q

¹¹Purisu igiwà si Maibuyan, asta igdunggù tô mga panaligan ka Manama na igtabang ki Jesus.

Igtigkané si Jesus igtinurù

Mat 4:12-17; Mar 1:14-15; Luc 4:14-15

¹²Na, igpammát i Herodes si Juan na Tarabunyag, asta igpapriso din. Tô ikasóddór dán si Jesus, igulì sikandin tun ta probinsya ka Galilea.

¹³Ándà sikandin óddô tun ta lunsud ka Nazaret, asal igallus sikandin tun ta lunsud ka Capernaum tun ta ligad ka ranó na dadan tun ta tanà ka mga rubbad i Zabulon asta mga rubbad i Neftali. ¹⁴Purisu ituman tô igkagi katô propeta ka Manama sayyan na si Isaías tingód katô kadunggù i Jesus na igpanunggiringan ka iló, na mà din,

¹⁵“Tô langun manubù na góddô tun ta tanà ka Zabulon asta Neftali, tun ta ligad ka ranó, tun ta dipag ka Wayig ka Jordan, asta tun ta Galilea na góddóan katô mga manubù na dì ágbánnal ka Manama,

¹⁶agad iring na góddô dan tun ta kangittángngan, asal kitánán dan tô kappawaan. Agad góddô dan tun ta kangittángngan asta ágkamáddangan dan ka kamatayan, asal kataddawan dan.”^r

¹⁷Na, igtigkané si Jesus igulit-ulit, asta igkagi sikandin, na mà din, “Rákkád kód, su masig dán mangulu tô Manama.”

Igtawar i Jesus tô áppat taraág�ut ka sáddà

Mat 4:18-22; Mar 1:16-20; Luc 5:1-11

¹⁸Duwán sábbad álló, igpanó si Jesus tun ta ligad ka Ranó ka Galilea. Igkita din tô duwa mataladi gamama na si Simon na ágngadanan ki

^o 4:6 Salmo 91:11-12 ^p 4:7 Deuteronomio 6:16 ^q 4:10 Deuteronomio 6:13

^r 4:15-16 Isaías 9:1-2

Pedro, asta si Andres. Igepamukut dan su taraággut dan ka sáddà. ¹⁹Igkagi si Jesus, na mà din, “Tákkás kó kanak, su tinuruan ku sikiyu na mággut ka mga manubù.”

²⁰Tigkô dan igtananan tó mga pukut, asta igtákkás dan ki Jesus.

²¹Igpanayun si Jesus igpanó, asta igkita din tó ássa mataladi gamama na si Santiago asta si Juan na duwa gabatà i Sebedeo. Tun dan ta barangé^s asta tó ámmà dan, su ágpiyà dan ka mga pukut. Igtawar dan i Jesus. ²²Tigkô dan igtananan tó barangé asta tó ámmà dan, asta igtákkás dan ki Jesus.

Igtinurù si Jesus tun ta Galilea

Mat 4:23-25; Luc 6:17-19

²³Na, igsadun si Jesus tun ta langun lunsud tun ta kaluwagan ka probinsya ka Galilea, asta igulit-ulit sikandin tun ta mga simbaan ka Judio. Igtinurù sikandin ka Madigár Gulitán tingód katô pagpangulu ka Manama, asta igdappánnan din ka bállad tó langun manubù na ágkabóbókan asta duwán kalómétan ébô kólian. ²⁴Purisu ibantug sikandin tun ta kaluwagan ka Siria. Igpid tun kandin tó langun manubù na ágkabóbókan, agad ándin klasiyi ka bógók, asta manubù na gahuwan ka madat espiritu, asta manubù na ágbabuyán, asta manubù na dì ágriyu é lawa. Igdappánnan din ka bállad din, asta inólian tó langun dan. ²⁵Tuu marapung tó mga manubù na igtákkás ki Jesus tikud tun ta probinsya ka Galilea, tikud tun ta Dekapolis, Jerusalem, probinsya ka Judea, asta tikud tun ta dipag ka Wayig ka Jordan.

Igtinurù si Jesus tun ta pabungan

Mat 5:1-12; Luc 6:20-23

5 ¹Na, tó igkita i Jesus tó marapung manubù na ilimud, igtikáddág sikandin tun ta pabungan, asta igunsad sikandin. Igpadani tó langun manubù na igtinuruan din, ²asta igtinurù si Jesus kandan, na mà din,

³“Kadayawan tó mga manubù na isóddóran dan na atin ka dì dan tabangan ka Manama, dì dan makému ka madigár. Kadayawan dan su mangulu tó Manama kandan.

⁴“Kadayawan tó mga manubù na ágkaranu, su óróráñ dan ka Manama.

⁵“Kadayawan tó mga manubù na ágpabbabà-babà, su makatigatun dan katô banuwa na igtandô ka Manama kandan.

⁶“Kadayawan tó mga manubù na malyag lumumu katô nángngà tun ta saruhan ka Manama, su tabangan dan ka Manama ébô matuman tó kakalyag dan.

^s 4:21 Barangé tó ássa ngadan ka bangkà.

7 “Kadayawan tō mga manubù na médu-édu, su duwán kédu ka Manama kandan.

8 “Kadayawan tō mga manubù na malinis é pusung, su kumita dan ka Manama.

9 “Kadayawan tō mga manubù na gusay katō ágpasamuké ébô duwán kasunayan, su imun dan ka Manama na mga gabatà din.

10 “Kadayawan tō mga manubù na girrayatan tingód katō katuman dan katō kakalyag ka Manama, su sakupán dan tun ta pagpangulu katō Manama.

11 “Kadayawan kó ka ágbuyas-buyasán kó, girrayatan kó asta górom-órómán kó tingód katō katákkás yu kanak. 12 Atin ka tō gó é dumunggù ákniyu, kailangan tuu kó kadayawan, su dakál tō pulsán na matanggap yu tun ta langit. Sampát yu na igirrayatan pagsik tō mga propeta ka Manama sayyan.”

Asin asta sulù

Mat 5:13-16; Mar 9:50; Luc 14:34-35

13 “Sikiyu na ágtákkás kanak, iring kó na asin nit banuwa. Asal atin ka mandà tō nanam katō asin, dì dán lumónód tō nanam. Ándà dán palang ágpulusán. Purisu antugán dán asta gittan-gittan ka mga manubù.

14 “Iring kó na sulù na ágbággé ka kappawaan tun ta langun manubù nit banuwa. Tô lunsud tun ta bówwó ka pabungan dì ágkallás. 15 Atin ka ágrákkáttan é sulù, dì ágtambunan, asal ágsapatán ébô kataddawan tō langun manubù tun dalám ka balé. 16 Kailangan makéring kó na sulù na ágbággé ka kappawaan, su atin ka kumita tō duma mga manubù katō madigár áglumun yu, durungán dan tō Ámmà yu na Manama tun ta langit.”

Tō mga sugù

17 “Yakó ágpanámdám na igsadunna dini ébô pandaán ku tō mga sugù ka Manama asta tō mga kagi ka mga propeta ka Manama na igsulat sayyan. Asal igsadunna dini ébô tumanán ku ni. 18 Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Róggun duwán pa langit^t asta tanà, ándà palang kórét tun ta mga sugù ka Manama na mandà, su matuman tō langun na igkagi din. 19 Purisu atin ka méllé tō manubù ka sábbad sugù ka Manama asta tuminurù kani tun ta duma manubù, tuu mabbabà é kamanubuan din tun ta pagpangulu ka Manama. Asal atin ka mánnal tō manubù ka langun sugù ka Manama asta tuminurù ka duma manubù kani, tuu mabantug sikandin tun ta pagpangulu ka Manama. 20 Purisu kumagiya ákniyu, atin ka malyag kó sakupán katō Manama tun ta pagpangulu din, kailangan

^t 5:18 Langit, ó kawang-awangan.

tuu pa nángngà tō áglumun yu ka tandingán katô áglumun katô mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù.”

Tinurù tingód katô sókó

²¹“Idinág yu na igsugù ka Manama ukit ki Moises tun ta mga kamónaan yu sayyan, na, ‘Yakó ágmaté, su kailangan supakan tō mimmaté.’^u ²²Asal kumagiya ákniyu, agad masókó dád tō manubù, kailangan supakan sikandin. Atin ka kumagi tō manubù ka madat tun ta kataladi din, kailangan piddán sikandin tun ta mallayat gusayanan. Atin ka kumagi tō manubù, ‘Ágkangulág ka!’ kailangan piddán sikandin tun ta ágsupakanan ka apuy. ²³Purisu atin ka madun kó tun ta templo ébô mággé ka gasa yu tun ta Manama, asta kasampáttan yu na duwán manubù na isókó ákniyu tingód katô iglumu yu, ²⁴tanani yu pa tō gasa yu, asta sadun kó tun kandin ébô pólié kó. Atin ka pólié kód, mému kód lumónód tun ta templo asta mággé kód katô gasa yu tun ta Manama.

²⁵“Atin ka duwán manubù na dumimanda ákniyu, sékót kó pólié ka dì kó pa dumunggù tun ta ágruudanan, agó piddán kó tun ta huwes, bággén kó tun ta bállad ka polis, asta prison kó. ²⁶Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka prison kó, dì kó makaluwà sippang ka bayadan yu tō kadakállan katô kadattan na ilumu yu.”

Tinurù tingód katô áglibug

²⁷“Idinág yu na igsugù tō Manama ukit ki Moises sayyan, na, ‘Yakó áglibug.’^v ²⁸Asal kumagiya ákniyu na agad makasállág dád tō mama katô bayi, asta madat tō kakalyag din, ikalibug dán sikandin tun ta pusung din. ²⁹Purisu atin ka tō ágbaluy mata nu tō gunayan na makasarà ka, lássù nu asta antug nu, su tuu pa madigár ka mandà tō sábbad bahin katô lawa nu ka tandingán ka antugán tō tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan. ³⁰Atin ka tō bállad nu dadan ta kawanan tō gunayan na makasarà ka, tampád nu asta antug nu, su tuu pa madigár ka mandà tō sábbad bahin katô lawa nu ka tandingán ka makasadun tō tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan.”

Tinurù tingód ka ágpasugbané

Mat 5:31-32; 19:9; Mar 10:11-12; Luc 16:18

³¹“Igsugù pagsik tō Manama ukit ki Moises sayyan na atin ka sumugban tō mama katô sawa din, kailangan duwán papeles na bággén din tingód katô pasugbané dan.^w ³²Asal kumagiya ákniyu, atin ka sumugban tō mama katô sawa din na ándà libug, madat tō kasugban din,

^u 5:21 Exodus 20:13; Deuteronomio 5:17 ^v 5:27 Ahaán tō Exodus 20:14; Deuteronomio 5:18
^w 5:31 Ahaán tō Deuteronomio 24:1-4

su ukit kandin makalibug tō sawa din ka kumalyag puman. Makalibug tō mama na kumalyag katō bayi na igsugbanan katō duma din.”

Tinurù tingód katō tandô

³³“Idinág yu pagsik na igsugù tō Manama ukit ki Moises tun ta mga kamónaan yu sayyan na dì mému ka dì tumanán tō tandô. Kailangan tumanán tō tandô na igsarig tun ta ngadan katō Áglangngagán.^x ³⁴Asal kumagiya ákniyu, atin ka tumandô kó, yakó ágtandô ukit ka agad ándin. Yakó ágtandô ukit ka langit, su gunsadanan ka Manama. ³⁵Yakó ágtandô ukit ka tanà, su iring na ágtindággan ka Manama. Yakó ágtandô ukit ka lunsud ka Jerusalem, su tō gó é góddóan katō Harì na mallayat ka langun. ³⁶Yakó ágkagi, na ‘agad matéya pa,’ su agad tō sábbad dád silag ka ulu yu, dì kó makapapputì ó makapamétám. ³⁷Atin ka ágkasarigan tō kagi yu, nángngà ka kumagi kó dád, ‘Óó,’ ó ‘Dì.’ Atin ka pasarig kó pa katō tandô yu, tikud dán tun ki Maibuyan.”

Tinurù tingód katō kasulì

Mat 5:38-42; Luc 6:29-30

³⁸“Idinág yu na igsugù tō Manama ukit ki Moises sayyan, na tō dumadat ka mata katō unawa din manubù, dadattan tō kandin mata. Asta tō dumadat ka ngipán katō unawa din manubù, dadattan tō kandin ngipán.^y ³⁹Asal kumagiya ákniyu, atin ka duwán manubù na lumumu ka madat ákniyu, yakó áglumu ka madat kandin. Atin ka sampalán kó katō duma manubù tun ta pusángngi yu na dadan ta kawanán, pasampal yu pagsik tō pusángngi yu na dadan ta ibang. ⁴⁰Atin ka duwán mid ákniyu tun ta huwes asta mangé ka kamisita yu, agad tō umpak yu bággé yu kandin. ⁴¹Atin ka duwán sundalo na ágpírit ákniyu na mid katō piniddan din tun ta kadiyù na sábbad kilometro, pid kó sippang ka duwa kilometro. ⁴²Bággéyi yu tō mamuyù, asta pabállás yu tō mállás.”

Ginawayi yu tō usig yu

Mat 5:43-48; Luc 6:27-28,32-36

⁴³“Idinág yu na duwán ágtinuruán sayyan na kailangan ginawaan yu tō mga rarak yu, asta karingasayi yu tō mga usig yu.^z ⁴⁴Asal kumagiya ákniyu, ginawayi yu tō mga usig yu, asta dasalan yu tō mga manubù na girrayat ákniyu. ⁴⁵Atin ka ni gó tō áglumun yu, mému kó na bánnal na mga gabatà katō Ámmà yu na Manama tun ta langit, su ánnà dád tō mga madigár manubù tō ágpaséllaan din ka álló, asal tō mga madat pagsik. Ánnà dád tō mga ágbánnal katō mga sugù ka Manama tō igbággayan din

^x 5:33 Ahaán tō Levítico 19:12; Numeros 30:2; Deuteronomio 23:21 ^y 5:38 Ahaán tō Exodus 21:24; Levítico 24:20; Deuteronomio 19:21 ^z 5:43 Ahaán tō Levítico 19:18

ka udan, asal tō mga dì ágbánnal pagsik. ⁴⁶Yakó ágpanámdám na duwán pulsán yu tingód katô dakál ginawa yu tun ta mga ágginawa ákniyu, su agad tō mga taralimud ka buwis^a na ágbuyasán yu, ágginawa dan katô mga manubù na ágginawa kandan. ⁴⁷Atin ka mga kataladi yu dád tō tagadán yu, ándà ilumu yu na madigár ka tandingán katô áglumun ka ássa mga manubù, su agad tō langun manubù na dì ágbánnal ka Manama, ágtabang dan ka mga kataladi dan. ⁴⁸Purisu kailangan tuu nángngà tō áglumun yu iring katô tuu nángngà na áglumun katô Ámmà yu na Manama tun ta langit.”

Tinurù tingód katô kabággé

6 ¹“Banté kó! Yakó ágpasállág-sállág katô katabang yu ka mga unawa yu, su atin ka ágpasállág-sállág kó, ándà gó pulsán na tanggapán yu tikud tun ta Ámmà yu na Manama na góddô tun ta langit.

²“Purisu atin ka mággé kó tun ta ágkayu-ayuan, yakó gulit tun ta mga manubù ébô durungán kó ikandan, su tō gó é áglumun katô mga manubù na kéman dan ka nángngà tō áglumun dan tun ta saruhan ka Manama. Tō gó é áglumun dan tun ta mga simbaan ka Judio asta tun ta dalan ébô kitanán asta durungán dan ka duma mga manubù. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dán iga-pulus dan, asal ánnà tikud tun ta Manama.
³Atin ka mággé kó katô mga ágkayu-ayuan, yakó ágpasóddór agad tun ta rarak yu ⁴ébô ándà makasóddór tingód katô kabággé yu, asta duwán pulsán yu tikud tun ta Ámmà yu na Manama na ágkita katô áglumun yu na inallás.”

Tinurù tingód katô kadasal

Mat 6:5-15; Luc 11:2-4

⁵“Atin ka dumasal kó tun ta Manama, yakó giring katô mga manubù na kéman dan ka nángngà tō áglumun dan tun ta saruhan ka Manama, su ágkadigárran dan na ágdasal tun ta simbaan asta tun ta dalan ébô kitanán dan ka duma mga manubù. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dán iga-pulus dan, asal ánnà tikud tun ta Manama. ⁶Asal atin ka ágdasal kó, ahu kó tun ta kuwarto yu, sagpángngi yu tō sállat, asta dasal kó tun ta Ámmà yu na Manama na dì ágkitanán, asta duwán pulsán yu tikud tun ta Ámmà yu na Manama na ágkita katô áglumun yu na inallás.

⁷“Atin ágdasal kó, yakó ágtawang ágkagi-kagi iring katô kadasal ka mga manubù na ándà sóddór ka bánnal Manama, su kéman dan ka maminág tō Manama kandan ka marapung tō ágkagin dan. ⁸Yakó giring kandan, su isóddóran dán katô Ámmà yu na Manama ka ándin

^a **5:46** Mga taralimud ka buwis tō ágkaringasaan katô mga Judio su tō ágkémun dan, ágdugangan dan tō lagà ka buwis.

tô ágkailanganán yu agad ándà kó pa pamuyù tun kandin. ⁹Iring kani é kadasal yu. ‘Ámmà tun datas ta langit, mólà pa ka pangadapán ka katô langun manubù. ¹⁰Mólà pa ka mangulu ka tun ta langun manubù. Mólà pa ka matuman tô kakalyag nu kannun ta banuwa iring katô katuman ka kakalyag nu tun ta langit. ¹¹Bággéyi ké ka ágkannán dé álló-álló. ¹²Pasinsiyayi ké na ikasalà áknikó, su ágpasinsiyaan dé tô langun manubù na ikasalà áknami. ¹³Yaka ágpókit áknami tun ta pagtintal, asal papadiyù ké tikud tun ki Maibuyan.’

¹⁴“Atin ka ágpasinsiyaan yu tô duma manubù na ikasalà ákniyu, pasinsiyaan kó pagsik katô Ámmà yu na Manama. ¹⁵Atin ka dì yu pasinsiyaan tô duma manubù na ikasalà ákniyu, dì kó pagsik pasinsiyaan katô Ámmà yu na Manama.”

Tinurù tingód katô kapuwasa

¹⁶“Atin ka ágpuwasa kó, yakó ágpasóddór ukit ka bónnóng yu iring katô áglumun ka mga manubù na kéman dan ka nángngà tô áglumun dan tun ta saruhan ka Manama. Gimun dan na madat tô bónnóng dan ébô kasóddóran na dì dan ágkan. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dán igpulus dan, asal ánnà tikud tun ta Manama. ¹⁷Asal atin ka ágpuwasa kó, suwat kó asta dappug kó ¹⁸ébô ándà makasóddór na dì kó ágkan. Asal makasóddór dád tô Ámmà yu na Manama na dì ágkitanán, asta duwán pulusán yu tikud tun ta Ámmà yu na ágkita katô áglumun yu na inallás.”

Kaduwánnan tun ta langit

Mat 6:19-21; Luc 12:33-34

¹⁹“Yakó áglimud ka kaduwánnan dini ta banuwa, su ágdadattan ka mga ané, asta ágkararingán, asta ágtakón. ²⁰Asal limud kó baling ka kaduwánnan tun ta langit, su ándà ané asta kararing na dumadat diyan, asta ándà takón na makahu. ²¹Agad ánda é limudan yu katô kaduwánnan yu, dutun pagsik tô pusung yu.”

Mata tō sulù ka lawa

Mat 6:22-23; Luc 11:34-36

²²“Sulù ka lawa tō mata. Purisu atin ka mappawà tō kasállág nu, kappawaan tō tibuk lawa nu. ²³Asal ka mangittáng tō kasállág nu, kangittángngan tō tibuk lawa nu. Purisu atin ka mangittáng tō sulù tun ta lawa nu, tuu mangittáng tō kóddô nu!”

Manama asta kaduwánnan

Mat 6:24-34; Luc 16:13; 12:22-31

²⁴“Ándà palang manubù na lumumu tun ta duwa amo. Atin ka dakál tō ginawa din tun ta sábbad, karingasaan din tō sábbad. Sábbad dád tō amo

din na mému tákkássan din, asta tō sábbad dì din nunugan. Dì mému pagdángnganán tō kapamasak katô kaduwánnan asta katuman yu katô lumu ka Manama.

25 “Purisu kagiyan ku sikiyu, yakó ágkatanaan tingód katô kantayan yu ka ándin tō kannán yu asta tō inámmán yu. Yakó ágkatanaan tingód katô lawa yu ka ándin tō umpakán yu. Su tuu pa ágkailanganán tō kantayan ta ka tandingán katô ágkannán, asta tuu pa ágkailanganán tō lawa ta ka tandingán katô gumpakán. 26 Sállág yu tō mga manuk ta kayun. Dì dan ágpamula. Dì dan ágtaktu ka ágkakan dan tun ta ágtguanan. Asal inalayun dan ágbággayan katô Ámmà yu na Manama ka ágkakan. Su ágdóppónan ka Manama tō langun manuk ta kayun agad iring na ándà lagà dan, yakó ágkatanaan, su tō lagà yu tuu pa dakál ka tandingán katô langun manuk ta kayun. 27 Agad katanaan kó, asal dì kasugpatan tō kantayan yu ukit katô tana yu.

28 “Yakó ágkatanaan tingód katô gumpakán yu. Panámdám yu tō mga bulak ka kabánnássan na inalayun ágtubù. Dì áglumu, asta dì pagsik gabál. 29 Asal kagiyan ku sikiyu, agad madigár ágsállággán tō mga umpak i Hari Solomon sayyan, asal tuu pa madigár ágsállággán tō mga bulak ka kabánnássan. 30 Délák tō kasarig yu ka Manama. Igimu din na madigár ágsállággán tō mga bulak ka kabánnássan na dì madugé góbbón. Purisu kasóddóran yu na bággayan kó ka Manama ka gumpakán yu.

31 “Yakó ágkatanaan tingód katô ágkannán yu, ginámmán yu, asta gumpakán yu. 32 Tō langun manubù na dì ágbánnal ka Manama, inalayun dan ágpamasakán ni langun. Isóddóran katô Ámmà yu na Manama tō mga ágkailanganán yu. 33 Asal una yu pamasaki tō pagpangulu ka Manama asta tuman yu tō kakalyag din, asta bággayan kó pagsik ikandin katô mga ágkailanganán yu.

34 “Purisu yakó ágkatanaan ka ándin tō dumunggù ákniyu simag. Pabayà yu tō kahirapan yu simag, su nángngà tō kahirapan yu ni álló ni.”

Timurù tingód ka karuud
Mat 7:1-6; Luc 6:37-38,41-42

7 1“Yakó ágruuud katô duma mga manubù ébô dì kó ruudan ka Manama, 2 su ruudan kó ka Manama na magunawa ka karuud yu katô duma mga manubù. Bággayan kó ka Manama na magunawa katô kabággé yu tun ta mga manubù. 3 Sékót yu ágkitanán tō pássák tun ta mata katô kataladi yu, asal ándà yu kasóddóri na duwán pássák na iring na batang tun ta ákniyu mata. 4 Atin ka dì yu kitanán tō pássák na iring na batang tun ta ákniyu mata, dì kó makatabang mangé katô pássák tun ta mata katô kataladi yu. 5 Kéman yu ka nángngà tō áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Kangé yu pa tō pássák na iring na batang tikud tun ta ákniyu mata, ébô matayyó dán tō kasállág yu na mangé katô pássák tun ta mata katô kataladi yu.

⁶“Yakó ágbággé katô tingód ka Manama tun ta mga asu agó kagatán kó. Yakó ágbággé katô perlas na dakál é lagà tun ta mga babuy agó gittan-gittan dan dád.”^b

Tinurù tingód ka kadasal

Mat 7:7-12; Luc 11:9-13

⁷“Pamuyù kó inalayun tun ta Manama, asta bággayan kó ikandin. Pamasak kó inalayun tun kandin, asta kitanán yu. Tákták kó inalayun tun ta sállat, asta pójéan kó ikandin. ⁸Makatanggap tó langun manubù na ágpamuyù. Makakita tó langun manubù na ágpamasak. Pójéan tó langun manubù na ágtákták. ⁹Sikiyu na mga ámmà, atin ka mamuyù tó batà yu ka pan, ánnà batu tó bággén yu kandin. ¹⁰Atin ka mamuyù tó batà yu ka sáddà, ánnà áppuy tó bággén yu kandin. ¹¹Na, sikiyu, agad duwán madat mga áglumun yu, asal inalayun madigár tó mga ágbággén yu tun ta mga gabatà yu. Na, tó Ámmà yu na Manama tun ta langit tuu pa mággé ka madigár tun ta langun manubù na ágpamuyù kandin!

¹²“Agad ándin tó kakalyag yu na lumun katô duma mga manubù ákniyu, tó gó é kailangan lumun yu tun ta duma mga manubù. Atin ka malumu yu ni, tó gó tó katumanan katô langun sugù asta mga kagi katô mga propeta ka Manama na igsulat sayyan.”

Duwa sállat

Mat 7:13-14; Luc 13:24

¹³“Ahu kó tun ta sállat na maliggát, su maluwag tó sállat, asta maluwag tó dalan na pasadun tun ta ágsupakanan, asta marapung tó mga manubù na gukit. ¹⁴Asal maliggát tó sállat, asta maliggát tó dalan na pasadun tun ta kantayan na ándà ágtamanán, asta tagsábbadé dád tó mga manubù na gukit.”

Ágkilalan tó kayu ukit ka buuy din

Mat 7:15-20; Luc 6:43-44

¹⁵“Banté kó ébô dì kó mapid katô mga manubù na mà kagi propeta. Tun ta luwà iring dan na karnero, asal tun dalám iring dan na magani lobo na ágdadat ka mga karnero. ¹⁶Atin ka ágkitanán yu tó áglumun ka mga propeta, ágkasóddóran yu ka mà kagi dan propeta. Ándà palang buuy ka paras na uduán tikud tun ta sigbát mayyà. Ándà buuy ka igera na uduán tikud tun ta sigbát talayid. ¹⁷Tó áglumun ka mga manubù iring na buuy ka kayu. Tó madigár kayu ágbuuy ka madigár. Tó madat kayu ágbuuy ka madat. ¹⁸Tó madigár kayu dì ágbuuy ka madat. Tó madat kayu dì pagsik

^b 7:6 Tó sábbad kóbadan, yakó ágtinurù katô kagi ka Manama tun ta mga manubù na dì malyag maminág.

ágbuuuy ka madigár. ¹⁹Tô langun ka kayu na ándà madigár buuy, tô gó é ágpilén asta ággóbbón. ²⁰Purisu atin ka ágkitanán yu tô áglumun katô mga propeta, ágkasóddoran yu ka bánnal dan na mga propeta ka Manama.”

Bánnal mga sakup ka Manama

Mat 7:21-23; Luc 13:25-27

²¹“Ánnà langun manubù na ágkagi na sakán tô Áglangngagán dan tô sakupán tun ta pagpangulu ka Manama, su sakupán dâd tô mga manubù na ágtuman ka kakalyag katô Ámmà ku na Manama tun ta langit.

²²Tun ta álló ruudan ku, marapung tô mga manubù na kumagi kanak, ‘Áglangngagán, pasakup ké, su igulit ké katô kagi ka Manama ukit katô ngadan nu, asta igaipaluwà dé tô madat mga espiritu tikud tun ta mga manubù ukit katô ngadan nu, asta duwán mga kasalábbuan na iglumu dé ukit katô ngadan nu.’ ²³Asal kumagiya kandan, na mà ku, ‘Ándà a kilala ákniyu. Iwà kó na áglumu ka madat.’”

Ágtuman asta dì ágtuman

Mat 7:24-27; Luc 6:47-49

²⁴“Tô manubù na ágpaminág asta ágtuman kani mga ágkagin ku, iring sikandin katô mapandé manubù na igimu ka balé, asta igpatindág din tun ta bówwó ka batu. ²⁵Tô igudan, igbahà tô wayig asta idungguan tô balé din. Igdunggù tô mabákkár karamag, asal ándà kapilé tô balé din, su igpatindág tun ta bówwó ka batu.

²⁶“Na, tô manubù na ágpaminág kani mga ágtinuruán ku asal dì ágtuman, iring sikandin katô ágkatuluan manubù na igimu ka balé din tun ta bówwó ka baklayan. ²⁷Tô igudan, igbahà tô wayig. Igdunggù tô mabákkár karamag. Iplé tô balé din asta idattan langun.”

Matulus tinurù i Jesus

²⁸Pángnga igtinurù si Jesus, isalábbuan tô langun manubù na igpaminág katô igtinurù din, ²⁹su duwán katulusan katô katinurù i Jesus ánnà iring katô katinurù ka mga taratinurù ka sugù.

Inólian tô tétekán

Mat 8:1-4; Mar 1:40-45; Luc 5:12-16

8 ¹Na, tô igtupang dán si Jesus tikud tun ta pabungan, marapung tô mga manubù na igtákkás kandin. ²Duwán sábbad tétekán^c na igpadani tun ki Jesus. Iglingkóód sikandin asta igkagi, na mà din, ‘Áglangngagán, atin ka kakalyag nu, isóddóran ku na makólì ka kani bógók ku.’”

^c 8:2 Tétekán, ó sanlahon.

³Igdappánnan^d i Jesus sikandin ka bállad, asta igkagi si Jesus, na mà din, “Malyagga. Kólian kad.”

Tigkô dád inólian sikandin. ⁴Igkagi si Jesus, na mà din, “Dì mému ka ultan nu tô agad sadan manubui. Asal sadun ka tun ta pangulu ka templo, asta pakita nu yan lawa nu. Bággé nu tô manuk na góbbón tun ta saruhan ka Manama, su tô gó tô igsugù i Moises ébô makasóddór tô langun manubù na inólian kad.”^e

Igsarig tô kapitan ki Jesus
Mat 8:5-13; Luc 7:1-10

⁵Na, tô igdunggù si Jesus tun ta Capernaum, duwán sábbad kapitan ka mga sundalo ka gobyerno ka Roma na igsumar kandin, asta iga pamuyù sikandin ka tabang, na mà din, ⁶“Sir, ágkabóbókan tô sábbad állang ku tun ta balé ku. Dì dán ágriyu é lawa din, asta masig dán maté.”

⁷Igkagi si Jesus, na mà din, “Madunna, asta dappánnan ku sikandin ka bállad ébô kólian.”

⁸Asal igkagi tô kapitan, na mà din, “Áglangngagán, atin ka mahu ka tun ta balé ku, kayaanna su tuu mabbabà é kamanubuan ku ka tandingán áknikó. Asal nángngà ka kumagi ka dád na kólian tô állang ku, su kólian sikandin.

⁹Sakuppa katô manubù na ágsugù kanak, asta duwán mga sundalo na ágsuguán ku. Atin ka duwán sundalo na suguán ku, numunug sikandin kanak. Atin ka duwán sundalo na pakangén ku, numunug sikandin kanak. Atin ka duwán palumun ku katô állang ku, lumumu sikandin.”

¹⁰Tô igdinág si Jesus katô kagi din, isalábbuan sikandin. Igkagi si Jesus tun ta mga manubù na igtákkás kandin, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Agad tun ta mga rubbad i Israel, ándà palang manubù na ikitaan ku na iga sarig kanak iring katô kasarig kani ánnà Judio. ¹¹Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tun ta álló ka pagpangulu ka Manama, marapung tô mga ánnà Judio manubù na dumunggù tikud tun ta langun banuwa, asta pasakupán dan tun ta dakál kalimudan tun ta pagpangulu ka Manama duma katô mga kamónaan yu na si Abraham, si Isaac, asta si Jacob. ¹²Na, duwán mga Judio na giman ka sakupán dan, asal papiddán dan baling tun ta luwà tun ta kangittángngan ébô supakan. Dutun tuu dan sumággó asta kumurigát tô ngipán dan tingód katô kasakit dan.”

¹³Igkagi si Jesus katô kapitan, na mà din, “Ulì kad, su ituman dán tô igpamuyù nu ukit katô kasarig nu kanak.”

Tô oras tô, tigkô dád inólian tô állang katô kapitan.

Inólian tô marapung manubù
Mat 8:14-17; Mar 1:29-34; Luc 4:38-41

¹⁴Na, igsadun si Jesus tun ta balé i Pedro, asta igkita din tô bayi na ugang i Pedro na igdággà su ágkalinturan. ¹⁵Igdappánnan i Jesus

^d 8:3 Igdappánnan, ó gihikap, ó gitapin-an. ^e 8:4 Ahaán tô Levítico 14:1-9

sikandin ka bállad, asta tigkô dâd inólian. Igánnó sikandin asta igbuwat ka ágkannán ki Jesus.

¹⁶ Tô ágsalláp dán tô álló, igpid katô mga manubù tun ki Jesus tô marapung na gahuwan ka madat espiritu, asta igañan din tô mga madat espiritu ukit ka kagi din. Igdappánnan din ka bállad tô langun manubù na duwán ássa-ássa bógók, asta inólian dan. ¹⁷ Ukit katô iglumu i Jesus kandan, ituman tô igkagi katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias, na mà din,

“Sikandin tô mangé katô langun kalómétan ta,
asta makolì katô langun bógók ta.”^f

Tô mákkás ki Jesus
Mat 8:18-22; Luc 9:57-62

¹⁸ Na, tô igkita si Jesus katô marapung manubù na iglibut kandin, igkagi sikandin katô mga disipulu din na tumalipag dan tun dipag ka ranó. ¹⁹ Na, duwán taratinurù ka sugù na igañan tun ki Jesus. Igkagi sikandin, na mà din, “Sir, mákkássa áknikó agad mánnda ka madun.”

²⁰ Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tô mga mannanap ka kabánnássan, duwán pa góddóan dan, asta tô mga manuk ta kayun, duwán pa gapunanan dan. Asal sakán na Igpananubù, ándà palang góddóan ku na ágkadággaa.”

²¹ Duwán ássa disipulu na igkagi, na mà din, “Áglangngagán, mákkássa áknikó, asal póli a pa ébô lábbángngán ku tô ámmà ku.”

²² Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Tákkás kad kanak, su tô mga manubù na ándà kantayan, tô gó é lumábbáng katô mga kadumaan dan na inaté.”^g

Igpasódô i Jesus tô mabákkár karamag asta balud
Mat 8:23-27; Mar 4:35-41; Luc 8:22-25

²³ Na, tô igsaké si Jesus tun ta barangé, igsaké pagsik tô mga disipulu din. ²⁴ Ándà kadugé, igdunggù tô mabákkár karamag. Tô barangé idalámmán ka dakál wayig. Asal igtudug si Jesus. ²⁵ Purisu igañan tô mga disipulu ki Jesus, asta igánnó dan sikandin, na mà dan, “Áglangngagán, malánnád kid.”

²⁶ Igkagi si Jesus, na mà din, “Manan ka ágkamáddangan kó? Délák é kasarig yu kanak!”

Na, igánnó si Jesus, asta igpasódô din tô karamag asta tô mga balud, asta tigkô dâd igtónnók tô mga balud katô ranó. ²⁷ Isalábbuan dan, asta igpatóngkóé sikandan, na mà dan, “Matulus gó kannê sikandin, su agad tô karamag asta tô mga balud ágbánnal kandin.”

^f 8:17 Isaias 53:4 ^g 8:22 Tô kóbadan, tô mga manubù na mánnal ki Jesus, dì mému ka mabaring dan su tuu pa ágkailanganán tô katuman dan ka kakalyag katô Manama.

Igpaluwà i Jesus tō madat espiritu
Mat 8:28-34; 5:1-20; Luc 8:26-39

²⁸ Na, igdunggù dan tun dipag ka ranó madani tun ta Gadara. Duwán duwa manubù na igahuwan ka madat espiritu, asta igsumar dan ki Jesus tikud tun ta mga áglábbángnganan. Tuu dan magani. Purisu ándà manubù na pakókit dutun. ²⁹ Igullaó dan, na mà dan, “Batà ka Manama, yaka ágsamuk áknami, su ándà pa dunggù tō álló ka supak nu áknami.”

³⁰ Na, marapung tō mga babuy na ágsukat tun tóna na dì madiyù.
³¹ Igpédu-édu tō madat mga espiritu, na mà dan, “Atin ka péwaán ké ikuna, pahu ké tun ta mga babuy.”

³² Igkagi si Jesus, na mà din, “Tun kód.”

Purisu igluwà tō madat mga espiritu tikud tun ta duwa manubù, asta igahu dan tun ta mga babuy. Igpalaguy tō langun babuy pasadun tun ta karaban tun ta ligad ka ranó, igtuppas dan, asta ilánnád tō langun.

³³ Igpalaguy tō mga taradóppón ka babuy, asta igsadun dan tun ta lunsud. Igulit dan tō langun na igkita dan asta tō ilumu tun ta duwa manubù na igahuwan katô madat mga espiritu. ³⁴ Purisu igsadun tō langun taga Gadara tun ki Jesus. Tō igkita dan dán kandin, igtuppas dan, asta ilánnád tō langun.

Inólian tō manubù na dì ágriyu é lawa
Mat 9:1-8; Mar 2:1-12; Luc 5:17-26

9 ¹Na, igsaké si Jesus katô barangé, asta iguli tun ta lunsud na igtikudan din. ² Ándà kadugé, igdunggù tō mga manubù na igié ka kadumaan dan na dì ágriyu é lawa. Tō igkita si Jesus katô kasarig dan kandin, igkagi sikandin tun ta manubù na dì ágriyu é lawa, na mà din, “Rarak, pasarig nu tō pusung nu, su igpasinsiyaan dán tō mga salà nu.”

³ Na, duwán mga taratinurù ka sugù na igpanámdám, “Ánnà nángngà tō igkagi kani manubù ni su igpagunawa sikandin katô Manama.” ⁴ Asal isóddóran i Jesus tō panámdám dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Yakó ágpanámdám ka madat. ⁵ Atin ka matággas tō katuman ka kagi, na, ‘Igpasinsiyaan dán tō mga salà nu,’ matággas pagsik tō katuman ka kagi, na, ‘Tindág ka asta panó ka.’^h ⁶ Na, sakán tō Igpamanubù, asta pakitanán kud ákniyu na makémwu makapasinsiya katô masalà-salàⁱ mga manubù nit banuwa.”

^h 9:5 Tō manubù dì makémwu makólì ka mga ágkabógókan asta dì makapasinsiya ka salà ka mga manubù, asal tō Manama dád tō makólì asta makapasinsiya. Ikólì si Jesus kani manubù ébô kasóddóran dan na sikandin tō makapasinsiya ka salà ka mga manubù.

ⁱ 9:6 Ágtawárán dan na “masalà-salà mga manubù” su ándà dan tuman katô mga sugù ka Manama na ágtumanán katô mga Judío.

Purisu igkagi si Jesus tun ta manubù na dì ágriyu é lawa, na mà din, “Tindág ka. Pid nu yan ágdággan nu, asta ulì kad.”

⁷Purisu igtindág sikandin asta iguli. ⁸Tô igkita tô langun manubù, imáddangan dan, asta igidurung dan tô Manama tingód katô katulusan na igbággé din tun ta mga manubù.

Igtawar i Jesus si Mateo

Mat 9:9-13; Mar 2:13-17; Luc 5:27-32

⁹Na, tô igpanó si Jesus tikud dutun, igkita din tô sábbad taralimud ka buwis na ángngadanan ki Mateo na igunsad tun ta opisina din. Igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Tákkás ka kanak.”

Purisu igtindág si Mateo, asta igtákkás ki Jesus.^j

¹⁰Na, róggun igkan si Jesus tun ta balé i Mateo, igdunggù tô marapung mga taralimud ka buwis asta tô duma mga masalà-salà. Igunsad dan duma ki Jesus asta tô mga disipulu din. ¹¹Tô igkita ôtô mga Pariseo ka sadan ôtô mga igduma ki Jesus, igkagi dan tun ta mga disipulu din, na mà dan, “Manan ka igkan ôtô taratinurù yu duma katô mga taralimud ka buwis asta duma mga manubù na masalà-salà?”

¹²Tô igdinág si Jesus katô igkagi dan, igkagi sikandin, na mà din, “Tô manubù na ándà bógók, dì sikandin kailangan bawian ka doktor. Asal ôtô manubù na ágkabóbókan, ôtô dáp gó ôtô kailangan bawian ka doktor.

¹³Kailangan panámdámmán yu ka ándin ôtô kóbadan kani kagi ka Manama,

“Ánnà kabággé yu ôtô kakalyag ku, asal kakalyag ku na pédu-éduwé kó.”^k

Igsadunna dini ánnà ébô pamasakán ku ôtô mga manubù na ágbánnal katô mga sugù ka Manama, asal pamasakán ku ôtô mga masalà-salà.”

Tinurù tingód ka kapuwasa

Mat 9:14-15; Mar 2:18-20; Luc 5:33-35

¹⁴Na, igsadun ôtô mga disipulu i Juan na Tarabunyag tun ki Jesus, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Inalayun ké ágpuwasa iring katô áglumun katô mga Pariseo. Manan ka dì ágpuwasa ôtô áknikó mga disipulu?”

¹⁵Igtaba si Jesus, na mà din, “Atin ka duwán kalimudan ka kasal, ôtô mga kadumaan katô mama na ágkasalán, dì dan ágkaranu róggun ka dutun pa ôtô mama na ágkasalán. Asal duwán álló na dumunggù na kangén tikud tun kandan ôtô mama na ágkasalán, asta ôtô gó é álló na muwasa dan.”^l

^j 9:9 Igtákkás ki Jesus, ó inému sikandin na disipulu i Jesus. ^k 9:13 Oseas 6:6

^l 9:15 Muwasa dan su maranu dan.

Tingód katô mantu ágtinuruán i Jesus
Mat 9:16-17; Mar 2:21-22; Luc 5:36-39

16 “Dì mému ka mantu óggét na ándà pa labayi tō pagtapóng katô tapé umpak, su kumáskás tō pagtapóng, asta dumakál pa tō bissé katô umpak. 17 Atin ka dalámmán tō bino na mantu igimu tun ta ágtanguanan na igimu tikud tun ta kindal ka kambing, dì mému dalámmán tō tapé dán iglanit, su atin ka murà tō bino, máttu tō ágtanguanan na tapé dán iglanit, kólaan tō bino, asta kadattan tō ágtanguanan. Asal kailangan dalámmán tō bino na mantu igimu tun ta ágtanguanan na mantu iglanit ébô di kadattan.”^m

Inólian tō duwa gabayi
Mat 9:18-26; Mar 5:21-43; Luc 8:40-56

18 Na, róggun igtinurù si Jesus, duwán sábbad pangulu ka simbaan ka Judio na igdunggù. Iglingkóod sikandin tun ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Mantu pa minaté tō batà ku bayi. Sékót ka, asta dappánni nu ka bállad sikandin ébô manté puman.”

19 Purisu igtindág si Jesus, asta igtákkás sikandin asta tō mga disipulu din. 20 Na, duwán sábbad bayi na gagasan ka dipanug dalám ka sapulù duwa (12) dán ámmé. Igpadani sikandin tun ta bókkóng i Jesus, asta igawidan din dát tō ugpu katô umpak i Jesus, ²¹ su taganà igpanámdám sikandin na kólian sikandin ka awidan din dát tō umpak i Jesus. ²² Igsérê si Jesus, asta igkita din tō bayi. Igkagiyán i Jesus tō bayi, na mà din, “Pasarig nu tō pusung nu. Inólian kad ukit ka kasarig nu kanak.”

Tigkô dát, inólian sikandin.

23 Na, tō igdunggù si Jesus tun ta balé katô ágpangulun, igkita din tō mga manubù na gidup ka plawta tingód katô ranu dan, asta marapung tō ilimud mga manubù na ágsággó. ²⁴ Igkagi si Jesus, na mà din, “Luwà kó, su ándà kamaté tō batà. Igtudug dát sikandin.”

Na, igngisiyan dan si Jesus. ²⁵ Asal igpaluwà i Jesus tō ilimud mga manubù asta igahu sikandin tun ta kuwarto. Igawidan din tō bállad katô batà, asta igánnó tō batà. ²⁶ Ibantug tō kanté i Jesus katô batà tun ta kaluwagan katô probinsya.

Inólian tō duwa bólög

27 Na, tō igpanó si Jesus, duwán duwa bólög manubù na igtalundug kandin. Igullaó sikandan, na mà dan, “Rubbad i David,” kéduwi ké.”

^m 9:16-17 Tō tapé óggét asta tō tapé ágtanguanan ka bino igpanunggiringan tingód ka taganà ágtinuruán katô mga taratinurù ka sugù i Moises. Tō mantu óggét asta tō mantu bino igpanunggiringan tingód ka mantu ágtinuruán i Jesus. ⁿ 9:27 Tō Mesiyas na gangatan ka mga Judio tō rubbad ka harì dan sayyan na si David. Purisu ágtawarán tō Mesiyas na Rubbad i David.

²⁸Tô igdunggù si Jesus tun ta balé, igpadani tô duwa bólög tun kandin. Igkagi si Jesus, na mà din, “Ágbánnal kó na makémuwa makólì ákniyu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó, Áglangngagán. Ágbánnal ké.”

²⁹Na, igdappánnan i Jesus ka bállad din tō mata dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Kólian kó tingód katô kapamaké yu kanak.”

³⁰Tigkô dan dád ikakita. Maggát igsapad si Jesus kandan, na mà din, “Kailangan ándà palang manubù na ulitan yu.”

³¹Asal igpanó dan asta igulit dan tun ta duma mga manubù. Purisu ibantug si Jesus tun ta kaluwagan katô probinsya.

Inólian tō ómmó

³²Na, róggun igpanó tō duwa bólög manubù na inólian, duwán sábbad ómmó manubù na igapid tun ki Jesus. Inómmó sikandin su igahuwan ka madat espiritu. ³³Igpaluwà i Jesus tō madat espiritu, asta ikakagi dán tō manubù. Isalábbuan tō ilimud mga manubù, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà palang igkita ta na iring kani dini áknita na mga rubbad i Israel.”

³⁴Asal igkagi tō mga Pariseo, na mà dan, “Ágpaluwà sikandin ka madat mga espiritu ukit katô pangulu ka mga madat espiritu.”

Inéduwan si Jesus katô mga manubù

³⁵Na, igsadun si Jesus tun ta langun lunsud. Igtinurù sikandin tun ta mga simbaan ka Judio. Igulit-ulit din tō Madigár Gulitán tingód katô pagpangulu ka Manama. Igdappánnan din ka bállad tō langun manubù na ágkabóbókan asta duwán kalómétan ébô kólian. ³⁶Tô igkita si Jesus katô marapung manubù na ilimud tun kandin, inéduwan sikandin kandan, su tuu dan ágkaranu asta makédu-édu. Iring dan katô itadin na mga karnero na ándà taradóppón. ³⁷Purisu igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Dakál tō ágkáttun, asal tagsábbadé dád tō tarakáttu. ³⁸Purisu dasal kó tun ta Áglangngagán na tigatun ka kinamát ébô papid sikandin ka duma mga tarakáttu.”

Tô sapulù duwa apostoles

Mat 10:1-4; Mar 3:13-19; Luc 6:12-16

10 ¹Na, igsalin i Jesus tō sapulù duwa (12) disipulu din, asta igbággé din kandan tō katulusan ébô makapaluwà dan katô madat mga espiritu na igahu tun ta manubù, asta ébô makólì dan katô langun manubù na ágkabóbókan asta duwán kalómétan. ²Ni gó tō mga ngadan katô sapulù duwa (12) apostoles, si Simon na ágngadanan i Jesus ki Pedro, tō kataladi i Pedro na si Andres, tō duwa gabatà i Sebedeo na si Santiago asta si Juan, ³si Felipe, si Bartolome, si Tomas, si Mateo na taralimud ka buwis, si Santiago na batà i Alfeo, si Tadeo, ⁴si Simon na magani, asta si Judas Iscariote na igtammát ki Jesus.

Igpapanó i Jesus tō sapulù duwa apostoles

Mat 10:5-15; Mar 6:7-13; Luc 9:1-6

⁵ Ni gó tō sapulù duwa (12) apostoles na igpapanó i Jesus, su igkagi sikandin kandan, na mà din, “Yakó ágsadun tun ta mga lunsud ka mga manubù na ánnà Judio, asta yakó ágsadun tun ta mga lunsud tun ta probinsya ka Samaria. ⁶ Asal sadun kó dád tun ta mga rubbad i Israel na iring na mga karnero na itadin. ⁷ Agad ánda tō sadunan yu, ulit-ulit kó na masig dán mangulu tō Manama. ⁸ Dappánni yu ka bállad tō mga ágkabóbókan ébô kólian. Anté yu tō mga inaté. Dappánni yu ka bállad tō mga tétekán ébô kólian. Paluwà yu tō madat mga espiritu na igahu tun ta mga manubù. Ándà yu bayadi tō katulusan na igbággé ku ákniyu. Purisu yakó yu ágpabayadi tō mga manubù na tabangan yu. ⁹ Yakó ágpid ka salapì. ¹⁰ Yakó ágpid ka kabir, umpak na gilisan, sandalyas ó tukád, su tō manubù na áglumu kailangan bággayan katô ágkailanganán din. ¹¹ Atin ka ágdunggù kó tun ta lunsud ó duma banuwa, insà kó ka sadan tō madigár manubù na óddóan yu. Óddô kó tun ta balé din sippang tun ta álló ka kapanó yu tun ta duma mga lunsud. ¹² Atin ka ágdunggù kó tun ta balé, una yu kagiyi tun ta mga tigbalé, na mà yu, ‘Mólà pa ka duwán kasunayan yu.’ ¹³ Atin ka tanggapán kó katô mga tigbalé, bággayan dan ka Manama ka kasunayan. Asal atin ka dì kó tanggapán katô mga tigbalé, pamuyù yu tun ta Manama na angén din tō kasunayan na bággen yu pád tun kandan. ¹⁴ Atin ka dì kó tanggapán katô mga manubù, asta dì dan paminággán tō ágtinuruán yu, ka panó kó tikud tun ta balé dan asta lunsud dan, padpad yu tō barukbuk tikud tun ta paa yu ébô kasóddóran dan na duwán sókó ka Manama kandan. ¹⁵ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tun ta álló na rumuud tō Manama, agad supakan din tō mga taga Sodoma asta tō mga taga Gomora tingód ka mga salà dan, asal tuu pa madat tō supak din katô mga manubù tun ta lunsud na dì tumanggap ákniyu.”

Mga kérrayat na dumunggù

Mat 10:16-25; Mar 13:9-13; Luc 21:12-17

¹⁶ “Na, tun ta pasadunan ku ákniyu, banté kó katô madat mga manubù, su iring kó na mga karnero na ágbanganan katô mannanap ka kabánnássan na ánggadanan lobo. Purisu kailangan tuu kó mapandé, asta kailangan ándà palang madat lumun yu. ¹⁷ Banté kó katô madat mga manubù na mid ákniyu tun ta mga huwes, asta palagpássán kó ikandan tun ta mga simbaan ka Judio. ¹⁸ Tingód katô kapasakup yu kanak, piddán kó tun ta tubang katô mga gobernador asta mga harì ébô mulit kó tingód kanak tun kandan asta tun ta langun manubù na ánnà Judio. ¹⁹ Atin ka piddán kó tun ta mga manubù na rumuud ákniyu, yakó ágkatanaan

tingód katô taba asta kagin yu kandan, su tô álló tô, bággayan kó katô Ugis Espiritu ka kakatigan ébô makataba kó kandan. ²⁰ Ánnà tikud tun ákniyu tô kagin yu, su tô Ugis Espiritu na papiddán ka Manama na Ámmà yu tô kumagi ukit ákniyu.

²¹ “Duwán mga manubù na pammát katô mga kataladi dan ébô matayan. Duwán mga ámmà na pamaté katô mga gabatâ dan. Duwán mga gabatâ na musig katô ámmà asta innà dan, asta pamatayan dan. ²² Karingasaan kó katô karapungan ka mga manubù tingód katô kapasakup yu kanak. Asal matábbus tô manubù na makatiis katô langun kahirapan. ²³ Atin ka girrayatan kó tun ta sábbad lunsud, palaguy kó asta sadun kó tun ta ássa lunsud. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô dì pa mapángnga tô katinurù yu tun ta langun lunsud tun ta Israel, dumunggù a na Igpamanubù.

²⁴ “Ándà estudyante na mallayat pa katô kandin taratinurù. Ándà pagsik állang na mallayat pa katô kandin amo. ²⁵ Purisu nángngà ka makéring tô estudyante katô kandin taratinurù, asta nángngà ka makéring tô állang katô amo din. Atin ka igin gadanan katô mga manubù tô Áglangngagán yu ki Belsebul,^o tuu pa madat tô ngadanán dan ákniyu.”

Nángngà kamáddangan Mat 10:26-31; Luc 12:2-7

²⁶ “Purisu yakó ágkamáddangan katô mga manubù, su ándà palang gállássán áknganni na dì pakitanán tun ta tapuri álló, asta ándà ágbulunán áknganni na dì pasóddórán tun ta tapuri álló. ²⁷ Agad ándin tô igkagi ku ákniyu ka dukilám, tô gó é kailangan pasóddórán yu ka álló. Agad ándin tô igtinurù ku ákniyu na sikiyu dád, tô gó é kailangan ultilitán yu tun ta duma mga manubù. ²⁸ Yakó ágkamáddangan katô mga manubù na makamaté katô lawa yu, su dì dan kamatayan tô gimukud yu. Asal kamáddangi yu baling tô Manama, su sikandin tô mému ágpasadun katô gimukud asta lawa ka manubù tun ta ágsupakanan.

²⁹ “Agad délák é lagà katô duwa manuk ta kayun na ágbállin yu, asal ándà palang manuk ta kayun na madabù tun ta tanà ka ánnà kakalyag katô Ámmà yu na Manama. ³⁰ Agad tô silag katô ulu yu inéyap dán ka Manama. ³¹ Purisu yakó ágkamáddangan, su tô lagà yu tuu pa dakál ka tandingán katô marapung mga manuk ta kayun.”

Tô kumagi na igpasakup asta tô mulun Mat 10:32-33; Luc 12:8-9

³² “Tô manubù na kumagi tun ta duma mga manubù na igpasakup sikandin kanak, kumagiya pagsik tun ta saruwan katô Ámmà ku tun

^o 10:25 Si Belsebul tô ássa ngadan i Maibuyan.

datas ta langit na sikandin tō sakup ku. ³³ Asal tō manubù na mulun kanak tun ta duma mga manubù, bulunán ku pagsik sikandin tun ta saruhan katō Ámmà ku.”

Ágpósigé tō mga manubù tingód ki Cristo

Mat 10:34-39; Luc 12:51-53; 14:26-27

³⁴ “Yakó ágpanámdám na igsadunna dini ta banuwa ébô duwán kasunayan ka manubù, asal ágpósigé tō mga manubù tingód kanak. ³⁵ Tingód ka kasadun ku dini, pósigé tō mga gabatà gamama katō mga ámmà dan, pósigé tō mga gabatà gabayí katō mga innà dan, asta pósigé tō mga ikóddô katō mga ugang dan. ³⁶ Tō mga usig ka manubù tikudù tun ta kandin pamilya.^p

³⁷ “Atin ka dakál tō ginawa ka manubù kanak asal tuu pa dakál tō ginawa din tun ta ámmà asta innà din, dì mému pasakup kanak. Atin ka dakál tō ginawa katō manubù kanak asal tuu pa dakál tō ginawa din tun ta mga gabatà din, dì mému pasakup kanak. ³⁸ Tō manubù na máddang matayan^q tingód katō kapasakup din kanak, dì ku sakupán. ³⁹ Tō manubù na áglaggád katō kantayan din, kandaan sikandin ka kantayan na ándà ágtamanán. Asal tō manubù na mákkás kanak agad matayan, matanggap din tō kantayan na ándà ágtamanán.”

Pulusán na bággén ka Manama

Mat 10:40-42; Mar 9:41

⁴⁰ “Tō manubù na ágtanggap ákniyu, ukit kani ágtanggapánna ikandin. Tō manubù na ágtanggap kanak, ágtanggapán din tō Ámmà ku na igpapid kanak. ⁴¹ Tō manubù na ágtanggap ka propeta ka Manama tingód katō kólit din ka kagi ka Manama, duwán pulusán na bággén ka Manama kandin na magunawa katō pulusán na bággén din tun ta propeta. Tō manubù na ágtanggap ka unawa din na ágbánnal katō mga sugù ka Manama, duwán pulusán na bággén ka Manama kandin na magunawa katō pulusán na bággén din tun ta manubù na ágbánnal katō mga sugù ka Manama. ⁴² Paminág yu ni kagi ku ákniyu. Atin ka ágkatákkangan tō ágpabbabà manubù na ágpasakup kanak, asta duwán manubù na mággé ka wayig kandin tingód katō kapasakup din kanak, duwán pulusán na bággén ka Manama kandin.”

Si Jesus asta si Juan na Tarabunyag

Mat 11:1-6; Luc 7:18-23

11 ¹ Tō igtinurù dán si Jesus katō sapulù duwa (12) disipulu din, igsadun sikandin tun ta mga lunsud na madani ébô mulit-ulit katō mga manubù.

^p **10:35-36** Ahaán tō Miqueas 7:6. ^q **10:38** Máddang matayan, ó dì tumiang ka krus.

²Na, róggun igpriso si Juan na Tarabunyag, igulitan sikandin tingód katô iglumu katô Mesiyas. Purisu igpasadun i Juan tô mga disipulu din tun ki Jesus ébô minsà, na mà dan, ³“Sikuna tô bánnal igpapid ka Manama, ó duwán pa ássa na gangatan dé?”

⁴Igtaba si Jesus tun ta mga disipulu i Juan, na mà din, “Ulì kód, asta uliti yu si Juan tingód katô langun na igdinág yu asta igkita yu kanak.

⁵Duwán mga bólög na ikakita dán. Duwán mga kapig na ikapanó dán. Duwán mga tétekán na inólian dán. Duwán mga bingál na ikadinág dán. Duwán mga inaté manubù na inanté dán. Duwán mga ágkayu-ayuan na igulit-ulitan dán katô Madigár Gulitán. ⁶Uliti yu sikandin na kadawayan tô mga manubù na dì ágduwa-duwa tingód kanak.”

Igkagi si Jesus tingód ki Juan na Tarabunyag

Mat 11:7-19; Luc 7:24-35

⁷Róggun igpanó tô mga manubù na igulì tun ki Juan, igkagi si Jesus tun ta ilimud mga manubù tingód ki Juan, na mà din, “Na, tô igsadun kó tun ta disyerto, ándà yu pamasaki tô manubù na iring ka banban na ágkálláng-kállángngán ka karamag. ⁸Ándà yu pamasaki tô manubù na gumpak ka dakál é lagà, su tô gó é góddô tun ta palasyo ka hari. ⁹Asal ni gó tô ágpamasakán yu. Igsadun kó tun ta disyerto ébô kitanán yu tô propeta ka Manama. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tuu pa mallayat tô kamanubuan i Juan ka tandingán katô langun propeta ka Manama.

¹⁰Igtuman din ni tandô na igsulat tun ta kagi ka Manama,

“Na, duwán manubù na papiddán ku muna áknikó ébô pataganaán tô langun manubù katô kadunggù nu.”^r

¹¹Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô kamanubuan i Juan na Tarabunyag tuu pa mallayat ka tandingán katô langun manubù. Asal tô manubù na tuu mabbabà é kamanubuan tun ta pagpangulu ka Manama, tô gó é tuu pa mallayat ka tandingán ki Juan.

¹²⁻¹³Tô ándà pa tinurù si Juan na Tarabunyag, inalayun gulit tô mga propeta ka Manama asta igsulat si Moises na duwán álló na tumigkané tô Manama mangulu. Agad tikud tun ta katigkanayan katô katinurù i Juan sippang áknganni, duwán kakalyag katô mga manubù na pasakup tun ta pagpangulu ka Manama, asta marapung tô mga manubù na mirit pád magó katô pagpangulu ka Manama. ¹⁴Atin ka mánnal kó kanak, kasóddóran yu na si Juan tô igtuman katô igtandô dan na duwán dumunggù na iring katô propeta ka Manama sayyan na si Elias. ¹⁵Purisu kailangan maminág kó kanak ébô makagpát kó.

¹⁶“Na, ultán ku ákniyu tô tingód ka ágkéringen katô mga manubù áknganni. Iring sikandan na mga gabatà na gunsad tun ta plasa na

^r 11:10 Malaquias 3:1

ágkalingánnan asta ágpatawaré dan, na mà dan, ¹⁷'Igidup ké ka lantuy ébô sumayó kó, asal ándà kó sayó. Igkanta ké tingód katô kamatayan, asal ándà kó sággó.' ¹⁸Iring kandan tô mga manubù áknganni, su si Juan na Tarabunyag inalayun ágpuwasa, asta dì gó ginám. Purisu ágkagi dan na igahuwan sikandin ka madat espiritu. ¹⁹Asal sakán na Igpamanubù, ágkanna asta ginámma. Purisu ágkagi sikandan na áglólóbanna, sunnudda ginám, asta ágrarakán ku tô mga taralimud ka buwis asta tô duma mga manubù na masalà-salà! Asal ukit katô áglumun ka Manama, ágkasóddoran na nángngà tô kapandayan din."

Tô mga manubù na ándà rákkád

Mat 11:20-24; Luc 10:13-15

²⁰Na, igsawé i Jesus tô langun manubù na góddô tun ta mga lunsud na igimuwan din katô marapung mga kasalábbuan, su ándà dan rákkád ka mga salà dan. ²¹Igkagi sikandin, na mà din, "Makédu-édu kó na mga taga Corasin, asta makédu-édu kó na mga taga Betsaida, su ándà kó rákkád! Atin ka igimu tô mga kasalábbuan tun ta mga taga Tiro asta mga taga Sidon sayyan iring katô mga kasalábbuan na igimu ku dini ákniyu, igumpak dan pád katô óggét na gimun sako, asta igtágù dan pád ka abu tun ta ulu dan ébô pakitanán dan na igrákkád dan dán. ²²Purisu kagiyan ku sikiyu, tun ta álló na rumuud tô Manama, agad supakan din tô mga taga Tiro asta tô mga taga Sidon tingód ka mga salà dan, asal tuu pa madat tô supak din ákniyu. ²³Sikiyu na mga taga Capernaum, kéman yu ka pabantugán kó sippang tun ta langit, asal dabuán kó baling tun ta góddóan katô mga inaté. Atin ka igimu tô mga kasalábbuan tun ta mga taga Sodoma sayyan iring katô mga kasalábbuan na igimu ku dini ákniyu, igrákkád dan pád, asta ándà pád kadatti tô lunsud dan. ²⁴Purisu kagiyan ku sikiyu, tun ta álló na rumuud tô Manama, agad supakan din tô mga taga Sodoma tingód ka mga salà dan, asal tuu pa madat tô supak din ákniyu."

Duwán kapaginawa tun ki Jesus

Mat 11:25-30; Luc 10:21-22

²⁵Na, tô oras tô, igdasal si Jesus, na mà din, "Ámmà, Áglangngagán katô langun tun ta langit asta dini ta banuwa, ágpsalamatta áknikó, su ándà nu pasóddóri ni kabánnalan tun ta mga manubù na kéman dan ka mapandé asta dakál é isóddoran, asal igapasóddór nud ni kabánnalan tun ta mga manubù na mabbabà dáp é kamanubuan. ²⁶Durungán ku sikuna, Ámmà, su tikud tun ta madigár kakalyag nu."

²⁷Igkagi si Jesus, na mà din, "Igsarig katô Ámmà ku tô langun dini kanak. Tô Ámmà ku dáp tô ikasóddór kanak, su sakán tô Batà din. Sakán dáp tô ikasóddór tingód katô Ámmà ku, asta tô langun manubù na ágsalinán ku ébô makasóddór tingód katô Ámmà ku.

²⁸ “Tô langun yu na ágmalomét tingód katô kapid yu katô kahirapan tun ta pusung yu, padani kó dini kanak, su iwaán ku tô kalóméstan yu ébô makapaginawa kó. ²⁹ Tiang yu tô papiddán ku ákniyu iring na yugo. Iring kó kanak, su mabbabà tô kamanubuan ku, asta makapaginawa kó. ³⁰ Madigár tô papiddán ku ákniyu, asta magan tô patiangán ku ákniyu.”

Tingód katô álló ka kapaginawa
Mat 12:1-8; Mar 2:23-28; Luc 6:1-5

12 ¹Na, tô timpo tô, dalám katô álló ka kapaginawa ka mga Judio, igukit si Jesus asta tô mga disipulu din tun ta ligad ka kinamát na igparámmasan ka trigo. Igballus tô mga disipulu din. Purisu igbagtì dan tô mga kanguy ka trigo, asta igkan dan. ²Tô igkita tô mga Pariseo, igkagi sikandan tun ki Jesus, na mà dan, “Ku! Iglapas tô mga disipulu nu katô sugù, su dì mému kumáttu dalám ka álló ka kapaginawa.”^s

³Igkagi si Jesus, na mà din, “Ilingawan yu basi ka ándin tô igsulat tun ta kagi ka Manama tingód katô iglumu i David sayyan. Igballus sikandin asta tô mga kadumaan din. ⁴Purisu igahu sikandin tun ta balé ka Manama, asta igkan din tô pan na ighbággé tun ta Manama. Duwán pan na ighbággé din tun ta mga kadumaan din. Agad tô mga pangulu ka templo dáp tô mému kuman katô pan, asal ándà ikasalà si David.^t ⁵Ilingawan yu basì na duwán igsulat i Moises na iglapas tô mga pangulu ka templo katô sugù tingód ka álló ka kapaginawa ukit ka kalumu dan, asal ándà dan ikasalà. ⁶Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Agad mallayat tô templo, asal duwán dán igaunggù dini ákniyu na tuu pa mallayat ka tandingán katô templo. ⁷Mà katô kagi ka Manama,

“‘Ánnà tô ágbággén yu tô kakalyag ku, asal kakalyag ku na pédu- éduwé kó.’^u

Atin ka ikagpát kó kanan, dì kó pád sumawé katô mga disipulu ku na ándà lapas ka mga sugù. ⁸Sakán na Igpamanubù tô mému kumagi ka ándin tô nángngà lumun ka mga manubù dalám ka álló ka kapaginawa.”

Inólian tô manubù na igkángkáng é bállad
Mat 12:9-14; Mar 3:1-6; Luc 6:6-11

⁹Na, igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta simbaan ka Judio. ¹⁰Duwán sábbad manubù na igkángkáng é bállad. Duwán ássa mga manubù na ágparimuya asta ágpamasak ka dimanda dan tingód ki Jesus. Purisu iginsà sikandan, na mà dan, “Atin ka duwán dumappán ka bállad katô ágkabógókan ébô kólian dalám ka álló ka kapaginawa, makalapas sikandin ka sugù ka Manama?”

^s 12:2 Ahaán tô Exodus 20:10, asta ahaán tô kagi “álló ka kapaginawa” tun ta Lista Katô Mga Kagi ^t 12:4 Ahaán tô 1 Samuel 21:1-6 ^u 12:7 Oseas 6:6

¹¹ Igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Atin ka duwán karnero yu na madabù tun ta madalám bóbbo dalám ka álló ka kapaginawa, sadan tun ákniyu tò dì tumabang katô karnero ébô makaluwà? ¹²Tò lagà ka manubù tuu pa dakál ka tandingán katô karnero! Purisu dì makalapas tò manubù ka sugù ka Manama tingód katô katabang din katô unawa din dalám ka álló ka kapaginawa.”

¹³ Na, igkagi si Jesus tun ta manubù na igkángkáng é bállad, na mà din, “Káttáng nu yan bállad nu.”

Tò igkáttáng din, inólian dán, asta magunawa dán katô ágbaluy. ¹⁴Asal igluwà tò mga Pariseo tikud tun ta simbaan, asta igpatóngkóé dan ka ándin tò lumun dan ébô matayan dan si Jesus.

Si Jesus tò igsalin asta igpapid ka Manama

¹⁵ Na, tò ikasóddór si Jesus na madat tò plano katô mga Pariseo, igpanó sikandin. Marapung tò mga manubù na igtákkás kandin. Igdappánnan din ka bállad tò langun na ágkabóbókan ébô kólian. ¹⁶Igsapad sikandin na kailangan ándà palang manubù na ultan dan tingód kandin ¹⁷ébô matuman tò igkagi katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias, na mà din,

¹⁸ “Ni gó tò igsalin ku ébô papiddán tun ákniyu.

Sikandin tò ágginaawaan ku asta tò dayó ku.

Bággén ku tò Ugis Espiritu na móddô tun kandin.

Pasóddórán din na ukit kandin,

imum nángngà tò langun manubù tun ta saruwan ka Manama.

¹⁹ Dì sikandin mullaó, dì sikandin mapul,

asta dì sikandin madinág tun ta mga dalan.

²⁰ Dì din gésaan tò mga malómét,

asta dì din ágkasókowan tò ándà bákkár

sippang ka kasóddoran katô langun na nángngà tò áglumun din,

²¹ asta sikandin tò ágsarigan katô mga manubù tun ta langun

banuwa.”^v

Si Jesus asta si Maibuyan

Mat 12:22-32; Mar 3:20-30; Luc 11:14-23

²² Na, duwán sábbad manubù na bólög asta inómmó su igahuwan ka madat espiritu. Igpid sikandin tun ki Jesus. Igpaluwà i Jesus tò madat espiritu na igahu kandin, asta ikakagi sikandin asta ikakita dán.

²³ Isalábbuan tò langun manubù asta igpatóngkóé dan, na mà dan, “Sikandin basì tò sábbad rubbad i David.”^w

^v 12:18-21 Isaias 42:1-4 ^w 12:23 Ágtawarán tò Mesiyas na Rubbad i David. Ahaán tò 9:27

²⁴Tô igdinág tô mga Pariseo na igañuwa i Jesus ô madat espiritu, igkagi sikandan, na mà dan, “Ágpaluwà sikandin katô mga madat espiritu ukit katô pangulu ka madat mga espiritu na si Belsebul.”^x

²⁵Isóddórán i Jesus na madat ô panámdám dan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka ágpamatayé ôtô mga sakup ka sábbad pangulu, dì madugé mandà ôtô pagpangulu din. Atin ka ágpamatayé ôtô mga sakup ka sábbad lunsud, asta ágpamatayé ôtô sábbad pamilya, dì madugé padiyaé dan. ²⁶Purisu atin ka ágpaluwà si Maibuyan katô mga sakup din, mandà ôtô pagpangulu din, su imun din na usig ôtô mga sakup din. ²⁷Atin ka sawén yu ni kapaluwà ku katô madat mga espiritu ukit ki Belsebul, ágsawén yu ôtô ákniyu mga disipulu, su ágpaluwà dan ka madat mga espiritu. Purisu sikandan ôtô ágpsóddór na ánnà nángngà ôtô kasawé yu kanak. ²⁸Atin ka ágpaluwà a katô madat mga espiritu ukit katô Ugis Espiritu ka Manama, igdunggù dán gó dini ákniyu ôtô pagpangulu ka Manama.

²⁹“Atin ka mabákkár ôtô manubù, dì kahuwan ôtô balé din asta dì kangén ôtô kaduwánnan din. Asal atin ka dumunggù ôtô ássa manubù na tuu pa mabákkár ka tandingán kandin, ôtô gó é makabagkás katô tigatun ka balé asta makakangé katô langun tun ta balé din.

³⁰“Ôtô langun manubù na dì ágtákkás kanak, ôtô gó é gusig kanak, asta ôtô langun manubù na dì áglimud ka mga manubù dini kanak, ôtô gó é ágpewà ka mga manubù tikud dini kanak. ³¹Purisu paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ôtô manubù na masalà-salà asta ágkagi ka madat tingód ka manubù, atin ka rumákkád sikandin, mému kapasinsiyaan ka Manama. Asal ôtô manubù na ágkagi ka madat tingód katô Ugis Espiritu, dì gó sikandin kapasinsiyaan ka Manama. ³²Ôtô manubù na ágkagi ka madat tingód kanak na Igpamanubù, atin ka rumákkád sikandin, mému kapasinsiyaan ka Manama. Asal ôtô manubù na ágkagi ka madat tingód katô Ugis Espiritu, dì gó sikandin kapasinsiyaan, agad áknganni ó tun ta tapuri álló.”

Ágkilalan ôtô kayu ukit katô buuy din Mat 12:33-37; Luc 6:43-45

³³“Atin ka madigár ôtô kayu, madigár ôtô buuy din. Atin ka madat ôtô kayu, madat ôtô buuy din. Atin ka ágkitanán ta ôtô buuy, kasóddórán ta ka madigár ó madat ôtô kayu. ³⁴Madat kó iring na mga áppuy! Ándà palang madigár ágkagin yu, su madat ôtô tun ta dalám katô pusung yu. Atin ka ágkagi ôtô manubù, ágpsóddórán din ôtô tun ta dalám katô pusung din. ³⁵Atin ka madigár ôtô ágkémun katô manubù, madigár ôtô ágkagin din. Atin ka madat ôtô ágkémun katô manubù, madat ôtô ágkagin din.

^x 12:24 Si Belsebul ôtô ássa ngadan i Maibuyan.

³⁶“Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka dumunggù tō álló na rumuud tō Manama, supakan din tō langun manubù na igkagi ka mga ándà ágpulusán. ³⁷Tō ákgagin yu áknganni, tō gó é gamitán ka ruudan kó ka Manama tun ta kapasóddór din ka nángngà ó ánnà nángngà tō igkagi yu.”

Tō mga malyag kumita ka kasalábbuan
Mat 12:38-42; Mar 8:11-12; Luc 11:29-32

³⁸Na, igkagi tō mga Pariseo asta tō mga taratinurù ka sugù, na mà dan, “Sir, pakita ké katô kasalábbuan ébô kasóddóran dé na igapid ka katô Manama.”

³⁹Asal igtaba si Jesus, na mà din, “Tō mga malyag na duwán kasalábbuan na pakitanán kandan, tō gó é mga madat asta igtayyug ka Manama. Asal sábbad dáp tō kasalábbuan na pakitanán kandan na iring katô ilumu tun ta propeta ka Manama sayyan na si Jonas. ⁴⁰Su itálluwan si Jonas tun ta dalám ka gátták katô dakál sáddà,^y sakán pagsik na Igpamanubù, katálluwanна tun ta dalám ka tanà. ⁴¹Tun ta álló na rumuud tō Manama, tumindág tō mga taga Ninibe, asta kumagi dan na kailangan supakan kó su ándà kó rákkád katô mga salà yu. Su tō igdinág tō mga taga Ninibe katô igulit-ulit i Jonas, igrákkád dan. Na, duwán dán igdunggù dini ákniyu na tuu pa mallayat tō kamanubuan din ka tandingán ki Jonas. ⁴²Tun ta álló na rumuud tō Manama, tumindág tō rayna na iga pangulu tun ta Siba sayyan, asta kumagi sikandin na kailangan supakan kó su ándà kó paminág kanak. Agad madiyù tō góddóan katô rayna, asal igsadun sikandin tun ki Solomon ébô maminág dáp katô kapandayan na ágtinuruán i Solomon. Na, duwán dán igdunggù dini ákniyu na tuu pa mallayat tō kamanubuan din ka tandingán ki Solomon.”

Tō kalónód ka madat espiritu
Mat 12:43-45; Luc 11:24-26

⁴³“Na, atin ka duwán madat espiritu na paluwaán tikud tun ta manubù, ágpanó-panó tō madat espiritu tun ta disyerto ébô mamasak sikandin ka madigár óddóan din. Atin ka ándà ágkitanán din, ⁴⁴kumagi sikandin, na mà din, ‘Lumónódda tun ta manubù na taganà igahuwan ku.’ Purisu lumónód tō madat espiritu tun kandin, asta kitanán din na madigár dán tō manubù na taganà din igahuwan, iring na malinis asta matémmós balé. ⁴⁵Purisu kangén katô madat espiritu tō ássa pittu madat espiritu na tuu pa madat ka tandingán kandin. Madun dan langun tun ta manubù, asta mahu dan tun kandin. Purisu tuu pa madat tō dungguán

^y 12:40 Ahaán tō Jonas 1:17

kani manubù ni. Na, madat pagsik tō dungguán katô langun manubù áknganni na madat tō áglumun dan.”

Tô innà asta mga kataladi i Jesus
Mat 12:46-50; Mar 3:31-35; Luc 8:19-21

⁴⁶Na, róggun ágtingurù si Jesus, igdunggù tō innà asta tō mga kataladi din. Igtindág dan tun ta luwà katô balé, su kakalyag dan na tumóngkô kandin. ⁴⁷Duwán sábbad manubù na igkagi ki Jesus, na mà din, “Tun ta luwà tō innà nu asta tō mga kataladi nu. Kakalyag dan kun na tumóngkô áknikó.”

⁴⁸Asal igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Kagin ku áknikó ka sadan tō innà ku asta tō mga kataladi ku!”

⁴⁹Na, igtáddù i Jesus tō mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ni gó tō innà ku asta tō mga kataladi ku. ⁵⁰Tō mga manubù na ágbánnal ka kagi katô Ámmà ku tun ta langit, sikandan tō mému na innà ku asta mga kataladi ku na gamama asta gabayi.”

Tô manubù na igsabud ka bánnì
Mat 13:1-9; Mar 4:1-9; Luc 8:4-8

13 ¹Na, tō álló tō, igluwà si Jesus tikud tun ta balé, igsadun sikandin tun ta ligad ka ranó, asta igunsad dutun. ²Asal su iglibutan sikandin katô marapung manubù, igsaké sikandin tun ta barangé na igpundowan asta igunsad ébô tuminurù. Igtindág tō langun manubù tun ta ligad ka ranó ébô maminág kandin. ³Marapung tō kabánnalan na igtinurù din kandan ukit ka panunggiringan.

Igkagi si Jesus, na mà din, “Duwán sábbad manubù na igsadun tun ta kinamát ébô sumabud ka bánnì. ⁴Tō igsabud sikandin, duwán isabud tun ta dalan, asta igtuktuk katô mga manuk ta kayun. ⁵Duwán ássa bánnì na isabud tun ta batun tanà. Sékót igtubù, su ánnà madalám tō tanà. ⁶Tō igménit dán tō álló, ilanás asta inaté, su ándà tuu ikaramut. ⁷Duwán ássa bánnì na isabud tun ta tángngaan katô dugin sigbát. Asal itambunan katô dugin sigbát tō pamula, asta inaté. ⁸Asal duwán bánnì na isabud tun ta malambù tanà. Tō gó tō madigár é tubù na igbuuy ka ginatus-gatus, ó kannáman (60), ó tállu pulù (30).”

⁹Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu kailangan maminág kó kanak ébô makagpát kó.”

Ágdantulán ka mga panunggiringan
Mat 13:10-17; Mar 4:10-12; Luc 8:9-10

¹⁰Na, igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Manan ka ukit ka mga panunggiringan tō katinurù nu katô mga manubù?”

¹¹ Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikiyu tō igpakitaan ka Manama katô kabánnalan na ándà din pasóddóri dángngan tingód katô pagpangulu din. Asal ándà din pakitayi tō duma mga manubù. ¹²Tô manubù na ágbánnal katô kabánnalan, tō gó é dugangan katô kabánnalan ébô tuu pa dakál. Asal tō manubù na dì ágbánnal katô kabánnalan, tō gó é kangayan katô kabánnalan. ¹³Purisu ukit dát tun ta mga panunggiringan tō katinurù ku katô duma mga manubù su agad sumállág dan, dì dan makakita katô kóbadan. Agad maminág dan, dì dan makagpát katô kabánnalan. ¹⁴Purisu ituman tō igulit katô propeta ka Manama sayyan na si Isaias,

“Agad tuu kó gó maminág, dì kó makagpát. Agad tuu kó gó sumállág, dì kó makagpát, ¹⁵su igpatággas kani mga manubù tō ulu dan agó makagpát dan. Igsagpángngan dan tō talinga dan agó dumínág dan ka kabánnalan. Iglipáddáng dan tō mata dan agó kumita dan ka kóbadan ka kagi ku kandan. Ándà kakalyag dan na padani kanak ébô tabangan ku sikandan.”^z

¹⁶“Asal sikiyu, ágkadawayan kó, su ikakita kód asta ikadinág kód katô kabánnalan. ¹⁷Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô marapung mga propeta ka Manama sayyan asta tō duma mga manubù na igbánnal katô mga sugù ka Manama, agad malyag dan na kumita katô igkita yu, asal ándà dan ikakita. Agad malyag dan maminág katô igdinág yu, asal ándà dan ikadinág.”

Kóbadan katô panunggiringan tingód katô bánnì na igsabud

Mat 13:18-23; Mar 4:13-20; Luc 8:11-15

¹⁸“Na, paminág kód ka kóbadan katô panunggiringan tingód katô manubù na igsabud ka bánnì. ¹⁹Tô bánnì na isabud tun ta dalan, iring katô manubù na ágpaminág tingód katô pagpangulu ka Manama, asal dì sikandin pakagpát. Ágsadunan i Maibuyan ébô agón din tō kagi ka Manama na igdinág din. ²⁰Tô bánnì na isabud tun ta batun, iring katô manubù na ágpaminág ka kagi ka Manama, asta ágtanggap sikandin na duwán dayó din. ²¹Asal ka kahirapan asta kérrayatan sikandin tingód ka kabánnal din katô kagi ka Manama, sékót ágkandà tō kabánnal din, su iring sikandin katô pamulanán na ándà tuu ramut. ²²Na, tō bánnì na isabud tun ta tángngaan ka dugin sigbát, iring katô manubù na ágpaminág katô kagi ka Manama na igtinurù. Asal talun sikandin katô sasó tingód ka kantayan asta kakalyag din na kaduwánnan. Purisu ándà ágpulusán din katô kagi ka Manama na igdinág din. ²³Na, tō bánnì na isabud tun ta malambù tanà, iring katô manubù na ágpaminág katô kagi ka Manama, asta makagpát. Duwán gó ágpulusán din iring katô madigár é tubù na igbuuy ka ginatus-gatus, ó kannámman (60) ó tállu pulù (30).”

^z 13:14-15 Isaías 6:9-10

Panunggiringan tingód ka sigbát

²⁴Na, igtinurù si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Iring kani tō pagpangulu ka Manama. Duwán manubù na igsabud katô madigár klasi ka bánnì ka trigo tun ta kinamát din. ²⁵Asal róggun igtudug tō mga manubù, duwán usig na igsadun tun ta kinamát din, igsabud din tō bánnì ka sigbát, asta iguli. ²⁶Igpadángngané igtubù tō trigo asta tō sigbát. Tō igkanguy dán tō trigo, ikitaan tō sigbát. ²⁷Igsadun tō mga állang tun ta amo dan, asta iginsà dan, ‘Tuu madigár tō bánnì na igsabud ta tun ta kinamát nu. Asal ánda tikud tō sigbát?’ ²⁸Igtaba tō tigatun, ‘Tō gó é igsabud katô usig ku.’ Iginsà dan, ‘Malyag ka na béttódán dé tō sigbát?’ ²⁹Asal igkagi sikandin, ‘Yakó pa ágbéttód katô sigbát agó mabéttód pagsik tō trigo na iga pamula ta. ³⁰Pabayà yu sippang ka dumakál. Atin ka dumunggù tō álló ka kakáttu, suguán ku tō mga manubù na upusán dan pa béttódán tō sigbát asta bagkássán dan ébô góbbón. Asal káttun dan tō trigo, asta taguán dan tun ta lukung.’”

Panunggiringan tingód ka tuu délák lisu Mat 13:31-32; Mar 4:30-32; Luc 13:18-19

³¹Na, igtinurù si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Tō pagpangulu ka Manama iring na lisu ka mustasa na iga pamula ka manubù tun ta kinamát din. ³²Agad tuu pa délák tō lisu ka mustasa ka tandingán katô mga duma lisu, asal ka tumubù, mému dakál pa ka tandingán ka langun ka duma mga pamula. Mému dakál iring na kayu. Purisu ágsalagan katô mga manuk ta kayun.”

Panunggiringan tingód ka pagpatubù ka pan Mat 13:33; Luc 13:20-21

³³Na, igtinurù si Jesus kani panunggiringan, na mà din, “Tō pagpangulu ka Manama iring katô pagpatubù ka pan, su atin ka baláttán tun ta dakál harina, tumubù tō langun harina na igmasa.”

Ukit ka panunggiringan tō igtinurù i Jesus Mat 13:34-35; Mar 4:33-34

³⁴Tō gó é igtinurù i Jesus katô ilimud mga manubù ukit tun ta panunggiringan tingód katô pagpangulu ka Manama. Igpókit din tun ta panunggiringan tō langun igtinurù din kandan. ³⁵Purisu ituman tō kagi katô propeta ka Manama sayyan, na mà din,

“Tuminurù a katô mga manubù ukit ka panunggiringan. Ulitán ku kandan tō ándà ku pasóddóri tikud tun ta katigkanayan kani banuwa.”^a

^a 13:35 Salmo 78:2

Kóbadan katô panunggiringan tingód ka sigbát

³⁶Na, igpanó si Jesus tikud tun ta mga manubù na ilimud, asta igahu sikandin tun ta balé. Igtákkás tô mga disipulu din, asta igapédu-édu dan, na mà dan, “Uliti ké ka ándin tô kóbadan katô panunggiringan tingód katô sigbát na igtubù tun ta kinamát.”

³⁷Igkagi si Jesus, na mà din, “Tô igsabud ka madigár bánnì, sakán gó na Igpamanubù. ³⁸Tô kinamát, ni gó banuwa. Tô madigár bánnì, tô gó tô mga manubù na igapasakup tun ta pagpangulu ka Manama. Asal tô sigbát, tô gó tô mga sakup i Maibuyan. ³⁹Tô usig na igsabud katô sigbát, tô gó si Maibuyan. Tô kóbadan katô kakáttu, tô gó tô ágtamanán kani banuwa, asta tô mga tarakáttu, tô gó tô mga panaligan ka Manama. ⁴⁰Tô kalimud asta kagóbbó dan katô sigbát, iring katô malumu tun ta ágtamanán kani banuwa. ⁴¹Sakán na Igpamanubù tô sumugù katô mga panaligan ka Manama ébô linisan ni banuwa na ágpanguluwan ku, su limudán dan tô langun manubù na ágtintal ka duma manubù asta áglumu ka madat. ⁴²Antugán katô mga panaligan ka Manama tô langun dan tun ta apuy na ágsupakanan. Tuu dan sumággó dutun, asta kumurigát tô ngipán dan tingód katô kasakit dan. ⁴³Asal tô mga manubù na ágbánnal katô mga sugù ka Manama miló iring katô sánnang ka álló kannun ta banuwa, asta ágpanguluwan dan katô kandan Ámmà na Manama. Purisu kailangan maminág kó kanak ébô makagpát kó.”

Panunggiringan tingód katô bulawan na iglábbáng

⁴⁴“Iring pagsik kani tô pagpangulu ka Manama. Duwán bulawan na idugé dán iglábbáng tun ta tanà. Na, duwán manubù na ikakita katô bulawan. Idayawan sikandin, asal igtambunan din puman, asta igulì sikandin. Igbarigyà din tô langun kaduwánnan din asta igbálli din tô tanà.”

Panunggiringan tingód katô perlas

⁴⁵“Iring pagsik kani tô pagpangulu ka Manama. Duwán negosyante na ágpamasak ka madigár klasi ka perlas. ⁴⁶Na, duwán perlas na igkita din na tuu dakál é lagà. Igulì sikandin, asta igbarigyà din tô langun kaduwánnan din, asta igbálli din tô perlas.”

Panunggiringan tingód katô pukut

⁴⁷“Iring pagsik kani tô pagpangulu ka Manama. Duwán pukut na igdabù tun ta ranó, asta marapung tô mga klasi ka sáddà na ikahu. ⁴⁸Tô igmarapung dán tô sáddà, igguyud katô mga taraággut tun ta ligad ka ranó ébô kangén dan tô sáddà. Igtagù dan tô mga madigár klasi tun ta mga basket, asal igantug dan tô mga madat. ⁴⁹Iring kanan tô malumu

tun ta ágtamanán kani banuwa. Ássan katô mga panaligan ka Manama tô mga manubù na madat asta tô mga manubù na ágbánnal katô mga sugù ka Manama.⁵⁰ Antugán dan tô madat mga manubù tun ta apuy na ágsupakanan. Tuu dan sumággó dutun, asta kumurigát tô ngipán dan tingód katô kasakit dan.”

Tapé asta mantu kabánnalan

51 Na, iginsà si Jesus katô mga disipulu din, na mà din, “Inagpáttan yu tô langun igtinurù ku?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó. Inagpáttan dé.”

52 Purisu igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka duwán taratinurù na duwán kakatigan din tingód katô kagi ka Manama na taganà dán igsulat, asta miring sikandin katô mantu katinurù ku tingód katô pagpangulu ka Manama, iring sikandin katô tigatun ka balé na duwán dakál kaduwánnan na inalayun din ággamitán, agad tapé dán ó mantu.”

Ándà tanggapi si Jesus tun ta Nazaret

Mat 13:53-58; Mar 6:1-6; Luc 4:16-30

53 Na, pángnga igtinurù si Jesus katô langun kani mga panungirinan, igpanó sikandin,⁵⁴ asta igulì tun ta kandin banuwa. Igtinurù sikandin tun ta simbaan ka Judio. Tuu isalábbuan tô mga manubù dutun, asta igkagi dan, na mà dan, “Ánda igkangé ni manubù ni katô kapandayan din? Ánda é igkangayan din kani katulusan ébô makalumu kani mga kasalábbuan?⁵⁵ Su batà dád katô taraimu ka balé sikandin, asta tô innà din si Maria. Tô mga kataladi din na si Santiago, si Jose, si Simon, asta si Judas.⁵⁶ Tô mga tábbé din pagsik góddô dini áknita. Ánda é igkangayan din kani langun áglumun din?”

57 Purisu ándà dan bánnal kandin. Asal igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Agad ágtanggapán tô propeta ka Manama tun ta ássa lunsud, asal dì sikandin ágtanggapán katô mga manubù tun ta kandin banuwa asta tun ta pamilya din.”

58 Purisu tagsábbadé dád tô mga kasalábbuan na iglumu i Jesus dutun, asta ándà dan tanggap kandin.

Igmatayan si Juan na Tarabunyag

Mat 14:1-12; Mar 6:14-29; Luc 9:7-9

14 ¹Na, si Herodes tô igpangulu tun ta Galilea, asta igulitan sikandin tingód katô áglumun i Jesus. ²Igkagi sikandin tun ta mga opisyales din, na mà din, “Sikandin gó si Juan na Tarabunyag na inanté puman. Purisu duwán katulusan din ébô imun din ni mga kasalábbuan.”

³Tô gó é igkagi i Herodes, su dángngan igpammát din si Juan, igpabagkás din é bállad, asta igpapriso din. Tô gó é iglumu i Herodes ki

Juan ébô kadayawan tō ipag din na si Herodias na igagó din tikud tun ta kataladi din na si Felipe. ⁴Tô igagó si Herodes katô ipag din, igkagi si Juan kandin, na mà din, “Iglapas ka katô sugù ka Manama, su igagó nu tō ipag nu.”

⁵Na, tō kakalyag i Herodes na pamatayan din si Juan, asal ándà din panayuni. Imáddangan sikandin agó masókó tō langun manubù kandin, su igpanámdám dan na propeta ka Manama si Juan.

⁶Na, igimu si Herodes ka kalimudan tingód katô álló din, asta igsayó tō batà daraga i Herodias ébô kadayawan tō mga manubù na ilimud. Idayawan si Herodes. ⁷Purisu igtandô sikandin na bággén din tun ta daraga tō agad ándin é pamuyuán din. ⁸Igbánnal tō daraga katô igkagi katô innà din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Bággé nu kanak tō ulu i Juan na Tarabunyag na taguán tun ta dakál pinggan.”

⁹Iranu si Herodes. Asal tingód katô tandô din, asta agó buyasán sikandin katô mga manubù na ilimud, igtuman din tō igpamuyù katô daraga. ¹⁰Purisu igpatampád i Herodes tō alig i Juan tun ta prisowan. ¹¹Igtagù tō ulu i Juan tun ta dakál pinggan, igbággé tun ta daraga, asta igo pid din tun ta innà din. ¹²Igsadun tō mga disipulu i Juan tun ta prisowan, igkangé dan tō lawa din, asta iglábbáng dan. Igsadun dan tun ki Jesus, asta igulit dan kandin tingód katô kamatayan i Juan.

Igpakan i Jesus tō sobra lima mararan manubù

Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luc 9:10-17; Juan 6:1-14

¹³Na, tō igdinág si Jesus tingód katô kamatayan i Juan, igpanó sikandin tikud dutun. Igsaké sikandin ka barangé, asta igsadun tun ta lugar na ándà manubù. Asal tō ikasóddór tō langun manubù ka ánda é igsadunan i Jesus, igpanóttanà dan tikud tun ta mga lunsud asta igsadun dan tun ta igsadunan i Jesus ¹⁴Tô igpónög si Jesus, igkita din tō marapung manubù na igangat kandin. Inéduwan sikandin kandan, asta igdappánnan din ka bállad tō langun na ágkabóbókan, asta inólían dan. ¹⁵Tô mapun dán, igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà mga manubù na góddô kannun, asta masig dán dumukilám. Purisu papanó nu tō langun manubù tun ta mga lunsud ébô málli ka makan dan.”

¹⁶Igkagi si Jesus, na mà din, “Dì dán kailangan na manó dan. Sikiyu é mággé ka makan dan.”

¹⁷Igkagi sikandan, na mà dan, “Asal lima dát abuk ni pan ta, asta duwa dát abuk ni sáddà ta.”

¹⁸Igkagi si Jesus, na mà din, “Pid yu dini kanak.”

¹⁹Na, igpónsad i Jesus tō langun manubù tun ta sigbáttán tanà. Igkangé din tō lima abuk pan asta tō duwa abuk sáddà. Iglangngag sikandin tun ta langit, asta igapasalamat tun ta Manama. Igtáppik-táppik

din tō pan, asta igbággé din tun ta mga disipulu din ébô taladán dan tun ta mga manubù na ilimud. ²⁰Ikakan tō langun manubù, asta ibássug dan. Duwán pa sapulù duwa (12) magdakál basket na ipánnù katô isamà na iglimud katô mga disipulu din. ²¹Mga lima mararan (5,000) tō mga gamama na ikakan, asta ándà iyapi tō mga gabayi asta tō mga gabatà.

Igpanó si Jesus tun ta bówwo ka ranó
Mat 14:22-33; Mar 6:45-52; Juan 6:15-21

²²Na, igpóna i Jesus tō mga disipulu din igsaké ka barangé ébô tumalipag dan katô ranó róggun ágpólián din tō langun manubù na ilimud. ²³Tô igpanó dan dán, igtikáddág si Jesus tun ta pabungan ébô dumasał na sábbad din dád. Tô ágkasalláp dán tō álló, tun pô ta pabungan si Jesus. ²⁴Asal madiyù dán tō barangé su tun dán ta tángngaan katô ranó. Tuu dan ihirapan, su idungguan dan ka magdakál balud, asta ikasumar dan ka mabákkár karamag. ²⁵Na, tō masig dán igsállám, igsadun si Jesus tun kandan, asta igpanó sikandin tun ta bówwo katô ranó. ²⁶Tô igkita dan na igpanó sikandin tun ta bówwo katô ranó, tuu dan imáddangan. Tingód katô máddang dan, igullaó sikandan, na mà dan, “Gimukud!”

²⁷Asal tigkô dád igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Pasarig yu tō pusung yu, su sakán ni. Yakó ágkamáddangan.”

²⁸Igkagi si Pedro, na mà din, “Áglangngagán, atin ka bánnal na sikuna yan, papanówa nit bówwo ka ranó ébô makasadunna diyan áknikó.”

²⁹Igkagi si Jesus, na mà din, “Sadun ka dini.”

Purisu igpónó si Pedro tikud tun ta barangé, asta igpanó tun ta bówwo ka ranó ébô madun tun ki Jesus. ³⁰Asal tō igriyu din tō mabákkár karamag, imáddangan sikandin asta masig pád ilánnád. Igtawar sikandin, na mà din, “Áglangngagán, tabangiya.”

³¹Sékót si Jesus igawid kandin, asta igkagi, na mà din, “Délák tō kasarig nu kanak. Yaka ágduwa-duwa.”

³²Tô igsaké dan tun ta barangé, igsódô dán tō karamag. ³³Iglingkóód tō mga disipulu tun ki Jesus, igpangadap dan kandin, asta igkagi sikandin, na mà dan, “Sikuna tō bánnal Batà ka Manama.”

Inólían tō mga manubù tun ta Genesaret
Mat 14:34-36; Mar 6:53-56

³⁴Na, tō igtalipag dan katô ranó, igdunggù dan tun ta Genesaret.

³⁵Igkilala tō mga taga Genesaret ki Jesus. Purisu igpakangé dan tō langun ágkabóbókan tikud tun ta mga banuwa na madani. ³⁶Igpédu-édu dan ki Jesus ka mému mawid dan katô ugpu ka umpak din, asta inólían tō langun dan na ikawid.

Ágkémun ka kamónaan
Mat 15:1-9; Mar 7:1-13

15 ¹Na, duwán mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù na igsadun tun ki Jesus tikud tun ta Jerusalem. Iginsà dan kandin, na mà dan, ²“Manan ka dì ágbánnal tò mga disipulu nu katô ágkémun ka mga kamónaan ta? Atin ka ágkan dan, dì dan ágdamù.”

³Ikgagi si Jesus, na mà din, “Áglapas kó katô mga sugù ka Manama ukit ka kabánnal yu katô ágkémun ka mga kamónaan yu. ⁴Igsugù tò Manama, ‘Respetowi yu tò ákniyu ámmà asta innà.’^b Igsugù pagsik sikandin, ‘Kailangan matayan tò manubù na ágkagi ka madat tun ta ámmà ó innà din.’^c ⁵Asal ágtinurù kó na mému ka dì tumabang tò manubù katô ámmà ó innà din ka kumagi dád, ‘Tò bággén ku pád ákniyu ighbággé kud tun ta Manama.’ ⁶Asal ukit ka kabánnal yu kani ágkémun, géllé kó katô sugù ka Manama na kailangan tabangan yu tò ámmà asta innà yu. ⁷Kéman yu ka nángngà tò áglumun yu tun ta saruhan ka Manama! Sikiyu tò igtádduan kani kagi ka Manama na igulit i Isaias sayyan,

⁸ “‘Ágkagi tò mga manubù na ágpangadap dan kanak, asal madiyù tò pusung dan kanak. ⁹Dì nángngà tò kapangadap dan kanak, su igimu dan iring na tinurù ka Manama tò mga ágtinuruán ka manubù.’ ”^d

Tò makaripà ka manubù
Mat 15:10-20; Mar 7:14-23

¹⁰Na, marapung tò mga manubù na ilimud dutun, asta igtawar si Jesus kandan ébô madani dan tun kandin. Ikgagi sikandin, na mà din, “Paminág kó kanak ébô makagpát kó. ¹¹Ánnà tò ágkakan na mahu tun ta babbà tò makaripà ka manubù, asal tò madat mga kagi na ágluwà tikud tun ta babbà din tò makaripà ka manubù tun ta saruhan ka Manama.”

¹²Na, igpadani tò mga disipulu i Jesus tun kandin, asta igkagi dan, na mà dan, “Miringasa tò mga Pariseo tingód katô igkagi nu géna.”

¹³Ikgagi si Jesus, na mà din, “Péwaán tò langun dan, su béttódán tikud tun ta kinamát tò langun pamula na ándà pamulayi katô Ámmà ku na góddô tun ta langit. ¹⁴Liliyi yu tò mga Pariseo. Iring dan na bólög na gagak. Atin ka magak tò bólög katô ássa bólög, madabù tò duwa dan tun ta madalám bóbbó.”

¹⁵Ikgagi si Pedro, na mà din, “Uliti ké ka ándin é kóbadan katô panunggiringan na igtinurù nu géna.”

¹⁶Ikgagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su iring kó na mga manubù na dì pakagpát. ¹⁷Agad ándin tò ágkakan na pahun tun ta babbà

^b **15:4a** Exodus 20:12; Deuteronomio 5:16 ^c **15:4b** Exodus 21:17 ^d **15:8-9** Isaias 29:13.

ka manubù, tō gó é manayun tun ta gátták, asta lumuwà tikud tun ta lawa. ¹⁸Asal tō kagi na lumuwà tikud tun ta babbà ka manubù, tikud tun ta pusung din, asta tō gó é makaripà kandin. ¹⁹Tō pusung tō ágtikudan katô madat mga panámdám, ágmaté, áglibug, ágtakó, ágtestigos ka bulaló, asta ágkagi ka madat tingód ka duma manubù. ²⁰Karipaan tō manubù ukit kani langun. Asal dì karipaan tō manubù na ágkan ka dì ágdamù.”

Igsarig tō bayi na ánnà Judio

Mat 15:21-28; Mar 7:24-30

²¹Igpanó si Jesus, asta igsadun sikandin tun ta probinsya na madani tun ta lunsud ka Tiro asta Sidon. ²²Duwán sábbad bayi na igóddô dutun na ánnà Judio, su Canaanhon tō mga kamónaan din. Igsadun sikandin tun ki Jesus, asta igtawar, na mà din, “Sir, rubbad i David, kéduwiya, su ágkaturuwan ni batà ku bayi na gahuwan ka madat espiritu.”

²³Asal ándà taba si Jesus kandin. Purisu igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Péwà nu yan bayi, su ágtákkás sikandin áknita, asta tuu gótep.”

²⁴Igkagi si Jesus, na mà din, “Igpapidda ébô tabangan ku dát tō mga rubbad i Israel na iring na mga karnero na itadin.”

²⁵Na, igpadani tō bayi tun ki Jesus, iglingkóod asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, tabangiya.”

²⁶Igkagi si Jesus, na mà din, “Asal duwán ágkagin na dì mému ka kangén tō ágkakan ka mga gabatà ébô pakannán ka mga asu.”

²⁷Igkagi tō bayi, na mà din, “Sir, bánnal tō igkagi nu. Asal tō mga asu mému kuman katô mumu na ágkadabù tikud tun ta lamisa katô amo.”

²⁸Igkagi si Jesus katô bayi, na mà din, “Dakál tō kasarig nu kanak! Tumanán ku tō kakalyag nu.”

Tigkô dát igmadigár tō batà din tō oras tō.

Inólian tō marapung manubù

²⁹Na, igpanó si Jesus, asta igukit sikandin tun ta ligad ka Ranó ka Galilea. Igtikáddág sikandin tun ta madani pabungan asta igunsad sikandin. ³⁰Marapung tō mga manubù na igsadun tun kandin, asta igpid dan tō duma mga manubù na duwán ássa-ássa bógók. Duwán mga kapig, mga pantig, mga bólög, mga ómmó, asta marapung tō duma na mga ágkabóbókan. Igpid dan madani tun ki Jesus. Igdappánnan din ka bállad sikandan, asta inólian dan. ³¹Isalábbuan tō langun manubù, su igkita dan na ikakagi tō mga ómmó, inólian tō mga pantig, ikapanó tō mga kapig, asta ikakita tō mga bólög. Purisu igdurung dan tō Manama na ágpangadapán katô mga rubbad i Israel.

Igpakan i Jesus tō sobra áppat mararan manubù*Mat 15:32-39; Mar 8:1-10*

³² Na, igtawar i Jesus tō mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Inéduwanna kani mga manubù, su itálluwan dan dán na ágtákkás kanak, asta ándà dán ágkannán dan. Dì mému ka pólián ku sikandan na ágballusán agó kagáttasan dan tun ta dalan.”

³³ Igkagi tō mga disipulu din, na mà dan, “Ándà góddô kannun, asta ándà palang kangayan ta ka makan para kandan, su tuu dan marapung.”

³⁴ Iginsà si Jesus, na mà din, “Pira abuk tō pan tun ákniyu?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Pittu abuk pan, asta pira dád abuk marénták sáddà.”

³⁵ Na, ippónsad i Jesus tō langun manubù tun ta tanà. ³⁶ Igkangé din tō pittu abuk pan asta tō sáddà, asta igapasalamatan din tun ta Manama. Igtáppik-táppik din tō pan asta tō sáddà, ighbágge din tun ta mga disipulu din, asta igtalad dan tun ta mga manubù na ilimud.

³⁷ Ikakan tō langun manubù, asta ibássug dan. Iglimud dan tō isamà, asta pittu tō magdakál basket na ipánnù. ³⁸ Mga áppat mararan (4,000) tō mga gamama na ikakan, asta ándà iyapi tō mga gabayi asta tō mga gabatà.

³⁹ Igpóli i Jesus tō langun dan, igsaké sikandin ka barangé, asta igsadun sikandin tun ta probinsya na madani tun ta Magadan.

Kakalyag dan na kumita katô kasalábbuan*Mat 16:1-4; Mar 8:11-13; Luc 12:54-56*

16 ¹Na, duwán mga Pariseo asta mga Saduseo na igpadani tun ki Jesus ébô kuminnam kandin. Purisu iga pamuyù dan na pakitanán din tō kasalábbuan tikud tun ta Manama. ² Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka ágmallutù tō langit ka ágsalláp tō álló, kasóddóran yu na dì mudan simag. ³ Atin ka mallutù asta mangittáng tō sagulapun ka ágsilat tō álló, kasóddóran yu na mudan. Agad ágkakilalaan yu tō gahaanan tun ta langit, asal ándà yu kagpátti tō mga kakilalaan áknganni. ⁴ Kakalyag yu na pakitanán ku ákniyu tō kasalábbuan su madat kó asta igtayyug kó katô Manama. Asal sábbad dád é kasalábbuan na pakitanán ákniyu na iring katô ilumu ki Jonas.”^e

Na, igpanó si Jesus tikud tun kandan.

^e **16:4** Ahaán tō Mateo 12:40

Tinurù tingód katô mga Pariseo asta mga Saduseo

Mat 16:5-12; Mar 8:14-21

⁵Na, tô igtalipag tô mga disipulu i Jesus katô ranó, ándà pan na igpid dan, su ilingawan dan tô tánnó dan. ⁶Igkagi si Jesus, na mà din, “Banté kó katô pagpatubù ka pan^f katô mga Pariseo asta mga Saduseo.”

⁷Igpatóngkóé tô mga disipulu din, na mà dan, “Tô gó é igkagi din su ándà pan na igpid ta.”

⁸Asal isóddórán i Jesus ka ándin tô panámdám dan. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Délák tô kasarig yu kanak. Ándà kó pa ikagpát. Purisu ágpatóngkóé kó na ándà pan na igpid yu. ⁹Isalábbuanna ákniyu, su ándà kó pa ikasóddór ka ándin tô mému lumun ku. Iring na ilingawan yud tô igaikan ku tô lima mararan (5,000) manubù katô lima abuk pan, asta marapung tô magdakál basket na igipánnù yu katô isamà. ¹⁰Iring na ilingawan yu tô igaikan ku tô áppat mararan (4,000) manubù katô pittu abuk pan, asta marapung tô magdakál basket na igipánnù yu katô isamà. ¹¹Asal isalábbuanna su ándà kó pa ikagpát na ánnà pan tô kóbadan katô igkagi ku géna. Kailangan banté kó katô pagpatubù ka pan katô mga Pariseo asta mga Saduseo.”

¹²Na, ikagpát dan na ánnà pagpatubù ka pan tô bantéyan dan, asal kailangan bantéyan dan tô ágtinuruán katô mga Pariseo asta mga Saduseo.

Igkagi si Pedro na si Jesus tô Mesiyas

Mat 16:13-20; Mar 8:27-30; Luc 9:18-21

¹³Na, igsadun si Jesus madani tun ta lunsud ka Cesarea Filipos. Iginsà sikandin katô mga disipulu din, na mà din, “Ándin tô ágkagin ka mga manubù tingód kanak na Igpamanubù? Sadanna kun?”

¹⁴Igtaba sikandan, na mà dan, “Duwán mga manubù na ágkagi na sikuna si Juan na Tarabunyag. Duwán ássa mga manubù na ágkagi na sikuna si Elias. Duwán ássa ágkagi na sikuna si Jeremias ó sábbad propeta ka Manama sayyan.”

¹⁵Iginsà si Jesus, na mà din, “Asal ándin é ákniyu panámdám tingód kanak? Sadanna?”

¹⁶Igtaba si Simon Pedro, na mà din, “Sikuna tô Mesiyas. Sikuna tô Batà katô manté Manama na ándà ágtamanán.”

¹⁷Igkagi si Jesus, na mà din, “Simon, batà i Jonas, duwán dayó nu! Ánnà manubù tô igapasóddór áknikó na sakán tô Batà ka Manama, asal Ámmà ku tun ta langit tô igapasóddór kanan áknikó. ¹⁸Purisu kagin ku

^f **16:6** Ágkáttin tô madat ágkémun katô mga Pariseo asta mga Saduseo iring ka pagpatubù ka pan.

áknikó, sikuna si Pedro,^g asta ni gó tō batu^h na patindággan ku katô mga ágpampamaké. Dì dan talun ka katulusan ka kamatayan.¹⁹ Bággén ku áknikó tō susì katô pagpangulu ka Manama. Tô dian nu dini ta banuwa, tō gó é dian katô Manama na góddô tun ta langit, asta tō nunugan nu dini ta banuwa, tō gó é nunugan katô Manama na góddô tun ta langit.”

²⁰ Na, maggát igsapad si Jesus na kailangan dì dan mulit tun ta duma mga manubù na sikandin tō Mesiyas.

Igkagi si Jesus na matayan sikandin

Mat 16:21-28; Mar 8:31-9:1; Luc 9:22-27

²¹ Tikud katô álló tō, igulit si Jesus tun ta mga disipulu din ka ándin tō matuman dumunggù tun kandin. Kailangan madun sikandin tun ta Jerusalem, asta pahirapan sikandin katô mga ágtugállán ka Judio, mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga taratinurù ka sugù. Matuman sikandin matayan, asal manté puman sikandin tun ta ikatállu álló.

²² Na, igpadani si Pedro tun ki Jesus, asta igsapadan din, na mà din, “Áglangngagán, mólà pa ka dì malumu diyan áknikó! Dì pád gó matuman.”

²³ Asal igbariring si Jesus tun ki Pedro, asta igkagiyan din, na mà din, “Iwà ka, Maibuyan! su sumapad ka pád kanak. Ánnà tikud tun ta Manama tō kakalyag nu, asal tikud dád tun ta panámdám nu.”

²⁴ Na, igkagi si Jesus katô mga disipulu din, na mà din, “Tô manubù na mákkás kanak, kailangan dì sikandin mákkás ka kakalyag ka pusung din, asal kailangan tumiis sikandin ka kahirapan agad matayan sikandin,ⁱ asta kailangan mákkás kanak. ²⁵ Tô manubù na áglággád katô kantayan din, kandaan sikandin katô kantayan na ándà ágtamanán. Asal ka mému ka matayan tō manubù tingód katô katákkás din kanak, matanggap din tō kantayan na ándà ágtamanán. ²⁶ Atin ka makatigatun tō manubù kani tibuk banuwa, asal kandaan sikandin katô kantayan, ándà palang pulusán din, su ándà bullas katô kantayan na ándà ágtamanán. ²⁷ Sakán tō Igpamanubù, asta lumónódda dini na tákkássan katô mga panaligan asta séllaán katô Ámmà ku. Atin ka lumónódda, sumulì a katô langun manubù tingód katô iglumu dan. ²⁸ Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán dini ákniyu na dì maté sippang ka kumita dan katô katigkanayan ka pagpangulu ku na Igpamanubù.”^j

^g 16:18 Pedro. Tun ta kinagiyán ka Griego *petrosna* tō kóbádan “délák batu.”

^h 16:18 Batu. Tun ta kinagiyán ka Griego *petrana* tō kóbádan “dakál batu.”

Panunggirinan ni tingód basí katô kabánnalan na igkagi i Pedro, ó tingód ki Jesu-Cristo.

ⁱ 16:24 Kailangan tumiis sikandin ka kahirapan agad matayan sikandin, ó kailangan tumiang sikandin ka krus. ^j 16:28 Ituman ni tō igkita si Pedro, si Santiago asta si Juan katô kapalin ka bónnóng i Jesus tun ta pabungan (Mateo 17:1-13).

Ipalin tō bónnóng i Jesus
Mat 17:1-13; Mar 9:2-13; Luc 9:28-36

17 ¹Na, pángnga ka ánnám álló, igpatákkás i Jesus si Pedro, si Santiago, asta si Juan na adi i Santiago. Igtikáddág dan tun ta mallayat pabungan na ándà palang manubù. ²Róggun igsállág dan ki Jesus, ipalin tō bónnóng din na iring na sánnang ka álló. Ágséllà ka kapputian tō langun katô umpak din. ³Tigkô dan dát igkita si Moises asta si Elias na igtóngkô ki Jesus. ⁴Igkagi si Pedro ki Jesus, na mà din, “Áglangngagán, madigár su dini ké. Atin ka mému áknikó, mimuwa dini ka tállu rákkó, sábbad para áknikó, sábbad para ki Moises, asta sábbad para ki Elias.”

5 Róggun na igkagi si Pedro, tigkô dát duwán ágséllà sagulapun na ikatambun kandan. Igdinág dan tō kagi ka Manama tikud tun ta sagulapun, na mà din, “Ni gó ni kanak Batà na ágginaawaan ku, asta tuuwu idayawan kandin. Paminág yu sikandin.”

6 Tō igdinág tō tállu disipulu, iglangkáb dan asta tuu dan imáddangan.
 7 Asal igpadani si Jesus tun kandan, igawidan din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Tindág kó. Yakó ágkamáddangan.”

8 Tō iglangngag dan, igkita dan si Jesus na sábbad din dát man.

9 Na, róggun igtupang dan tikud tun ta pabungan, igkagi si Jesus tun kandan, na mà din, “Yakó gulit tingód katô igkita yu róggun ándà a pa kanté puman na Igpamanubù.”

10 Na, iginsà tō mga disipulu din, na mà dan, “Manan ka ágtinurù tō mga taratinurù ka sugù na kailangan lumónód si Elias tō dì pa dumunggù tō Mesiyas?”^k

11 Igtaba si Jesus, na mà din, “Bánnal na dumunggù pa si Elias, su sikandin tō tumaganà katô langun. 12 Asal mulitta ákniyu na igdunggù dán sikandin, asal ándà sikandin kilalayi ka mga manubù. Asal igtuman dan tō madat kakalyag dan kandin. Iring pagsik kanan, pahirapanna na Igpamanubù ukit ka lumun dan kanak.”

13 Purisu ikaggát tō mga disipulu din na si Juan na Tarabunyag tō igtuman katô tandô tingód katô kadunggù i Elias.

Tō batà mama na igahuwan ka madat espiritu
Mat 17:14-21; Mar 9:14-29; Luc 9:37-43

14 Tō igdunggù dan tun ta marapung manubù na igangat kandan, duwán sábbad mama na igpadani tun ki Jesus. Iglingkóod sikandin, asta igkagi, na mà din, 15 “Áglangngagán, kéduwi nu ni batà ku mama, su ágtuyù-tuyù sikandin, asta ágkahirapan. Marag sikandin ágkabantang

^k 17:10 Ahaán tō Malaquias 4:5

tun ta apuy asta tun ta wayig.¹⁶ Igpid ku sikandin tun ta mga disipulu nu ébô kólian sikandin, asal ándà dan ikému.”

¹⁷Igkagi si Jesus, na mà din, “Sikiyu mga manubù áknganni, dì kó ágsarig kanak, asta madat tō panámdám yu. Dì dán madugé na dumuma a ákniyu, asal kailangan tumiissa pa. Na, pid yu dini kanak tō batà.”

¹⁸Na, igsapadan i Jesus tō madat espiritu, asta igluwà tikud tun ta batà. Tigkô inólían sikandin.

¹⁹Na, igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin na ándà duma manubù, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Manan ka ándà ké ikapaluwà katô madat espiritu?”

²⁰Igkagi si Jesus, na mà din, “Su délák pa tō kasarig yu kanak. Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán kasarig yu kanak iring dáp na délák lisu ka mustasa, makakagi kó tun ta pabungan, na mà yu, ‘Alin ka dutun.’ Purisu malin tō pabungan. Ándà palang na dì yu mému. ²¹[Asal paluwaán ni klasi ka madat espiritu ukit dáp ka kadasal asta kapuwasa.]”

Igkagi puman si Jesus tingód ka kamatayan din
Mat 17:22-23; Mar 9:30-32; Luc 9:43-45

²²Na, tō ilimud dán tō mga disipulu i Jesus tun ta probinsya ka Galilea, igkagi si Jesus, na mà din, “Matuman ni dumunggù kanak na Igpanamanubù. Kailangan bággéenna tun ta bállad katô duma mga manubù. ²³Matayanna ikandan, asta mantéya puman tun ta ikatállu alló.”

Purisu tuu dan iranu.

Bayad ka buwis para ka templo

²⁴Tō igdunggù dan tun ta lunsud ka Capernaum, duwán mga taralimud ka buwis para katô templo. Iginsà dan ki Pedro, na mà dan, “Ágbayad tō pangulu yu ka buwis para katô templo?”

²⁵Igtaba si Pedro, na mà din, “Óó.”

Tô igulì dán si Pedro tun ta balé, tō ándà pa kagi sikandin, igkagi si Jesus ki Pedro, na mà din, “Simon, duwán insà ku áknikó. Sadan tō mga manubù na kailangan mayad ka buwis tun ta harì? Tô kandin pamilya, ó tō ássa mga manubù?”

²⁶Igtaba si Pedro, na mà din, “Tô ássa mga manubù.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu dì ágbayad tō kandin pamilya. ²⁷Asal ébô dì maringasa tō mga taralimud ka buwis áknita, sadun ka tun ta ranó, asta pamunuwit ka. Duwán salapì na kitanán nu tun ta babbà katô tagnà sáddà na maggut nu. Nángngà tō salapì para bággén ta tun ta templo. Angé nu, asta bággé nu tun ta mga taralimud ka buwis.”

Sadan tō tuu mallayat?

Mat 18:1-5; Mar 9:33-37; Luc 9:46-48

18

¹Na, ándà kadugé, igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Sadan tō mallayat é kamanubuan tun ta pagpangulu ka Manama?”

²Purisu igtawar i Jesus tō sábbad batà, asta igpatindág din tun ta tángngaan dan. ³Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka malyag kó sakupán katô Manama tun ta pagpangulu din, kailangan pamantun yu tō panámdám yu asta makéring kó na mga gabatà, ⁴su tō manubù na ágpabbabà ka kamanubuan na iring katô kapabbabà kani batà, tō gó é tuu mallayat tun ta pagpangulu ka Manama. ⁵Atin ka ágtanggap kó katô sábbad batà tingód katô kapasakup yu kanak, iring na ágtanggapánna ikiyu.”

Mga tintal ka kalumu ka salà

Mat 18:6-9; Mar 9:42-48; Luc 17:1-2

⁶“Atin ka duwán makandà ka kapamaké katô agad sábbad kani mga marénták gabatà, tuu pa madigár ka ikáttán tō alig din tun ta dakál batu, asta antugán sikandin tun ta dagat. ⁷Makédu-édu tō mga manubù nit banuwa su duwán pakatintal! Ándà makalili katô pagtintal, asal makédu-édu tō manubù na mému gunayan ka pagtintal katô duma manubù!

⁸“Atin ka tō bállad nu ó paa nu tō gunayan na makasalà ka, tampád nu asta antug nu, su tuu pa madigár agad sábbad dád tō bállad ó paa nu na duwán kantayan nu na ándà ágtamanán ka tandingán ka antugán tō tibuk lawa nu tun ta apuy na dì gó mapadáng ka ándà ágtamanán. ⁹Atin ka tō mata nu tō gunayan na makasalà ka, lássù nu asta antug nu, su tuu pa madigár agad mandà tō sábbad mata nu na duwán kantayan nu na ándà ágtamanán ka tandingán ka duwán duwa mata nu asta antugán tō tibuk lawa nu tun ta ágsupakanan ka apuy.”

Panunggiringan tingód katô karnero na itadin

Mat 18:10-14; Luc 15:3-7

¹⁰“Yakó ágbuyas katô sábbad sakup ku na mabbabà é kamanubuan iring katô kapabbabà kani batà, su kagin ku ákniyu na ágbantéyan dan katô mga panaligan ka Manama na inalayun ágtubang katô Ámmà ku tun ta langit. ¹¹[Igsadunna na Igpamanubù dini ta banuwa ébô tumábbussa katô mga manubù na itadin tingód ka mga salà dan.]

¹²“Panámdám yu ni. Tō manubù na duwán sábbad gatus (100) karnero din, atin ka sábbad tō matadin, tananan din tō kasiyawan siyó (99) tun ta pabungan ébô pamasakán din tō sábbad karnero na itadin. ¹³Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka kitanán din dán, tuu pa dakál tō dayó

din ka tandingán katô dayó din tingód katô kasiyawan siyó (99) na ándà katadin. ¹⁴Iring kani tô riyun katô Ámmà ku tun ta langit, su dì gó mému kandin ka mandà tô sábbad sakup din.”

Tô ágpamaké na makalumu ka salà

¹⁵“Na, atin ka duwán kataladi nu na makalumu ka salà tun áknikó, sadun ka tun kandin na ándà ássa manubù, asta sapadi nu sikandin tingód katô salà na iglumu din. Atin ka maminág sikandin katô kagi nu, mapalónód nu sikandin tun ta Manama. ¹⁶Atin ka dì sikandin maminág katô kagi nu, patákkás nu tô sábbad ó duwa manubù, asta lónód kó tun kandin, ébô duwán duwa ó tallu testigos na maminág katô tinóngkóan yu.¹ ¹⁷Atin ka diyu gó sikandin maminág kandan, ulit yu tun ta mga ágpampamaké. Atin ka diyu gó sikandin maminág kandan, yakó ágtagad kandin, asal panámdám yu na iring sikandin na ánnà Judio asta iring na taralimud ka buwis.”

Tô dian asta tô nunugan

¹⁸“Na, paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô dian yu dini ta banuwa, tô gó é dian katô Manama na góddô tun ta langit, asta tô nunugan yu dini ta banuwa, tô gó é nunugan katô Manama na góddô tun ta langit.

¹⁹“Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka duwán duwa manubù nit banuwa na pasábbadé tun ta kadasal, bággén katô Ámmà ku tun ta langit tô ágpamuyuán dan. ²⁰Su agad ánda ágpalinudé tô duwa ó tallu manubù ébô mangadap kanak, dutunna duma kandan.”

Kapasinsiya ka salà

²¹Na, igpadani si Pedro tun ki Jesus, asta iginsà sikandin, na mà din, “Áglangngagán, atin duwán kataladi ku na marag áglumu ka salà kanak, makapira tô kapasinsiya ku kandin? Nángngà tô makapittu?”

²²Ikgagi si Jesus, na mà din, “Ánnà nángngà ka makapittu dád, su agad luppián din tô kapituwan (70) ka makapittu, kailangan pasinsiyaan nu sikandin.

²³“Iring kani tô pagpangulu ka Manama. Duwán harì na igpanámdám na sumukut sikandin katô utang ka mga opisyales din. ²⁴Tô igtigkané sikandin, duwán sábbad opisyales na igañaw din na tuu dakál tô utang din, su mga mararan tô salapì na utang din. ²⁵Asal dì sikandin pakabayad. Purisu igkagi tô harì na kailangan imun sikandin na állang, apil tô sawa din asta tô mga gabatà din, asta barigmaán tô langun ka kaduwánnan dan ébô kabayadan tô utang din. ²⁶Asal iglingkóod tô manubù, asta igañawédu, na mà din, ‘Sir, angat ka pa, su bayadan ku tô langun katô utang ku

¹ 18:16 Ahaán tô Deuteronomio 19:15

áknikó.’²⁷ Purisu igpandà katô harì tô utang katô manubù tingód katô kédu din, asta igpólì din.²⁸ Tô igpanó tô manubù, igkiti din tun ta dalan tô ássa opisyales na duwán délák utang kandin. Tigkô din dát igpákkál tô alig katô manubù, asta igkagi sikandin, ‘Bayadi nud tô utang nu kanak.’²⁹ Purisu iglingkóod tô ássa opisyales, asta igaédé-édu, na mà din, ‘Angat ka pa, su bayadan ku tô langun katô utang ku áknikó.’³⁰ Asal ándà kédu din, asta igpapriso din sikandin sippang ka kabayadan tô utang din.³¹ Na, tô ikasóddór tô mga ássa opisyales din, tuu iranu tô pusung dan. Purisu igsadun dan tun ta harì, asta igulit dan tingód katô langun na ilumu.³² Purisu igaékangé katô harì tô una opisyales, asta igkagi sikandin, ‘Madat ka manubù! Tô igpáédé-édu ka kanak, igpandà ku tô langun ka utang nu.³³ Su inéduwanna áknikó, kailangan médu-édu ka katô unawa nu na opisyales.’³⁴ Tuu isókowan katô harì sikandin, asta igpapriso din ébô supakan sippang ka kabayadan tô langun katô utang din.”

³⁵ Igkagi si Jesus, “Atin ka dì kó ágpasinsiya katô kataladi yu tikud tun ta tibuk pusung yu, magunawa pagsik tô lumun katô Ámmà ku tun ákniyu.”

Tinurù tingód ka ágpasugbané

Mat 19:1-12; Mar 10:1-12

19 ¹Na, pángnga igtinurù si Jesus kani langun, igiwà sikandin tikud tun ta probinsya ka Galilea, asta igukit sikandin tun dipag ka Wayig ka Jordan sippang tun ta probinsya ka Judea. ² Marapung tô mga manubù na igtalundug kandin, asta igdappánnan din ka bállad tô langun na ágkabogókan, asta inólian.

³ Duwán mga Pariseo na igpadani tun ki Jesus ébô kuminnam kandin. Iginsà sikandan, na mà dan, “Mému ka sumugban tô manubù katô sawa din agad ándà madat na iglumu din?”

⁴ Igtaba si Jesus, na mà din, “Ándà yu basì basayi tô kagi ka Manama na igsulat. Tô igimu tô Manama katô manubù sayyan, igimu din sikandan na mama asta bayi.”⁵ Igkagi tô Manama,

“Purisu tumanan tô mama katô ámmà din asta katô innà din, asta pasábbadé tô mama asta tô sawa din. Tô duwa dan mému dán sábbad.”⁶

⁶ Purisu ánnà dan dán duwa, su inému dan dán sábbad. Na, su igimu dan ka Manama na sábbad, dì mému na pagsugbanán ka manubù.”

⁷ Iginsà sikandan, na mà dan, “Atin ka dì mému, manan ka igsugù si Moises sayyan na kailangan duwán papeles na bággén katô mama tun ta sawa din tingód katô kasugban din kandin, asta mému din péwaán?”⁸

^m 19:4 Ahaán tô Genesis 1:27; 5:2 ⁿ 19:5 Genesis 2:24 ^o 19:7 Ahaán tô Deuteronomio 24:1

⁸Igkagi si Jesus, na mà din, “Igsugù si Moises na mému kó sumugban katô sawa yu, su isóddóran din na tuu matággas tô ulu yu. Asal tô igimu tô Manama katô manubù sayyan, dì mému pasugbané. ⁹Purisu kagiyan ku sikiyu, atin ka sumugban tô mama katô sawa din na ándà libug, asta kumalyag sikandin katô ássa bayi, makalibug sikandin.”

¹⁰Igkagi tô mga disipulu din, na mà dan, “Atin ka tô gó é malumu, tuu pa madigár ka dì dán kumalyag tô mga manubù.”

¹¹Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Annà langun manubù tô dì gó kumalyag, asal makatiis dád tô mga manubù na ágtabangan ka Manama.

¹²Duwán mga imanubù na dì kumalyag. Duwán mga duma na dì kumalyag su taganà ikapunan dan. Duwán mga duma na dì kumalyag su duwán lumun dan tingód katô pagpangulu ka Manama. Purisu tô makatanggap na dì dan kumalyag, dì dan gó kumalyag.”

Si Jesus asta tô marénták mga gabatà

Mat 19:13-15; Mar 10:13-16; Luc 18:15-17

¹³Na, duwán mga manubù na igpid ka marénták mga gabatà dan tun ki Jesus ébô dappánnan din ka bállad asta dasalan din. Asal igsapadan dan katô mga disipulu din. ¹⁴Igkagi si Jesus, na mà din, “Pabayà yu yan mga gabatà ébô makapadani dan dini kanak. Yakó ágsapad kandan, su tô mga manubù na ágsarig ka Manama iring katô kasarig ka mga gabatà tun ta ámmà asta innà dan, tô gó é panguluwan ka Manama.”

¹⁵Tô igdappán dán si Jesus ka bállad tun kandan asta igdasal, igpanó sikandin.

Kahirapan tô mga ágkaduwánnan

Mat 19:16-30; Mar 10:17-31; Luc 18:18-30

¹⁶Na, duwán sábbad manubù na igpadani tun ki Jesus, asta iginsà, na mà din, “Sir, ándin tô madigár lumun ku ébô makatanggappa ka kantayan na ándà ágtamanán?”

¹⁷Igkagi si Jesus, na mà din, “Isalábbuanna su iginsà ka kanak tingód katô madigár. Sábbad dád tô tuu madigár, tô dád Manama. Atin ka malyag ka tumanggap ka kantayan na ándà ágtamanán, kailangan mánnal ka katô mga sugù ka Manama.”

¹⁸Iginsà tô manubù, na mà din, “Ándin mga sugui?”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágmaté. Yakó áglibug. Yakó ágtakó. Yakó ágtestigos ka bulaló tingód katô unawa yu. ¹⁹Respetowi yu tô ákniyu ámmà asta innà. Ginawayi yu tô unawa yu na iring katô kaginawa yu katô ákniyu sarili.”^p

²⁰Igkagi tô manubù, na mà din, “Igbánnalla katô langun. Ándin tô ándà ku pa lumuwi?”

^p **19:18-19** Exodus 20:12-16; Leviticus 19:18; Deuteronomy 5:16-20

²¹Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin duwán kakalyag nu na tuu nángngà tó áglumun nu, ulì ka, asta barangyà nu tó langun kaduwánnan nu. Tukid nu bággyéyi tó salapì nu tun ta mga manubù na ágkayu-ayuan. Atin ka tó gó é lumun nu, duwán pulusán nu tun ta langit. Na, lónód ka, asta tákkás ka kanak.”

²²Tô igdinág katô manubù tó igkagi i Jesus, igpanó sikandin na iranu, su dakál tó kaduwánnan din.

²³Na, igkagi si Jesus katô mga disipulu din, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Mahirap tó kapasakup ka ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu katô Manama. ²⁴Kumagiya pagsik ákniyu na agad mahirap tó dakál mannanap na ánggadanan kamelyo na mukit tun ta bóbbó ka simat, asal tuu pa mahirap tó kapasakup katô ágkaduwánnan manubù tun ta pagpangulu ka Manama.”

²⁵Tô igdinág katô mga disipulu tó igkagi din, tuu dan isalábbuan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Purisu ándà palang manubù na makaluwà tikud tun ta supak ka Manama.”

²⁶Asal igsállág si Jesus tun kandan asta igkagi sikandin, na mà din, “Di gó ni malumu ka manubù, asal malumu ka Manama tó langun.”

²⁷Igkagi si Pedro, na mà din, “Sikami, igtananan déd tó langun katô kaduwánnan dé ébô mákkás ké áknikó. Ándin tó matanggap dé?”

²⁸Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tun ta mantu banuwa na imun ka Manama, munsadda na Igpamanubù tun ta madigár gunsadanan ku. Sikiyu na igtákkás kanak, munsad kó pagsik tun ta sapulù duwa (12) gunsadanan ka harì, asta mangulu kó katô sapulù duwa (12) grupo katô mga rubbad i Israel. ²⁹Tô manubù na igtananan katô kaduwánnan din, mga kataladi din, ámmà din, innà din, mga gabatà din, asta kinamát din ébô pasakup kanak, tó gó tó makatanggap ka kadigárran na ginatus-gatus na dakál pa ka tandingán katô igtananan din, asta bággayan sikandin katô kantayan na ándà ágtamanán.

³⁰Marapung tó mga manubù na ikóna áknganni makatapuri baling tun ta tapuri álló. Tô mga manubù na ikatapuri áknganni makóna baling tun ta tapuri álló.^q

Panunggiringan tingód ka mga iglumu

20 ¹“Iring kani tó pagpangulu ka Manama. Duwán sábbad manubù na duwán tanà na igpamulaan din ka paras. Igsállám tó tigatun igpamasak ka mga manubù na lumumu tun ta kinamát din. ²Igpasábbadé dan na bággén din kandan tó sábbad salapì denario, su ni tó nángngà

^q 19:30 Marapung tó mga manubù na ágkangadanan áknganni mabbabà baling é kamanubuan dan tun ta tapuri álló. Tô mga manubù na mabbabà é kamanubuan áknganni kangadanan baling tun ta tapuri álló.”

tandan ka sábbad álló. Igpadid din sikandan tun ta kinamát, asta iglumu dan. ³Tô alas nuybe dán, igpamasak puman sikandin ka mga manubù na lumumu. Duwán mga manubù na igkita din tun ta plasa na ánda áglumun dan. ⁴Purisu igkagi sikandin, ‘Atin ka lumumu kó tun ta kinamát ku, nángngà tô tandan ku ákniyu.’ Purisu igsadun dan pagsik, asta iglumu dan. ⁵Igpamasak puman sikandin ka mga manubù tô alas dusi asta tô alas tres ka mapun, asta magunawa tô igkagi din kandan. ⁶Masig dán alas singko ka mapun, igkita din tô duma mga manubù na ánda áglumun dan. Iginsà sikandin, ‘Manan ka ándà palang áglumun yu ni álló ni?’ ⁷Igtaba dan, ‘Su ándà manubù na igaipalumu áknami.’ Igkagi sikandin, ‘Lumu kó pagsik tun ta kinamát ku.’

⁸“Na, tô igsalláp dán tô álló, igkagi tô tigatun tun ta álland na ágsarigan din, ‘Tawar nu tô langun manubù na iglumu, asta bággé nu kandan tô tandan. Una nu tô mga manubù na tapuri iglumu, asta yan pa tô mga manubù na una iglumu.’ ⁹Tô igtandan sikandin katô mga manubù na igtigkané ka alas singko ka mapun, sábbad denario tô salapì na igtandan din tingód ka sábbad álló tun ta tagsábbad-sábbad kandan. ¹⁰Purisu tô ándà pa tandani tô mga manubù na iglumu tikud ka sállám, igpanámdám dan na tuu pa dakál tô tandanán din kandan. Asal sábbad pagsik denario tô salapì na igtandan din tingód ka sábbad álló tun ta tagsábbad-sábbad kandan. ¹¹Tô igtanggap dan katô salapì, igaipaburáng-burángngé dan tingód katô tigatun ka paras. ¹²Igkagi dan, ‘Tô mga ikatapuri, sábbad dád oras tô kalumu dan, asal tikud ka sállám tô áknami kalumu, asta inélad ké ka álló. Manan ka magunawa tô igtandan nu áknami langun?’ ¹³Igkagi tô tigatun tun ta sábbad kandan, ‘Rarak ku, ándà a limbung áknikó, su sábbad denario tô salapì na ignunugan nu na tandan ku áknikó. ¹⁴Purisu pid nu tô salapì na igtandan ku áknikó, asta ulì kad. Kakalyag ku na magunawa tô bággén ku tun ta langun yu. ¹⁵Atin ka malyagga mággé ka salapì ku tun ta manubù na salinán ku, ándà basì makasapad kanak. Isabuan ka basì su madigár tô iglumu ku kandan.’”

¹⁶Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu tô mga manubù na ikatapuri áknganni makóna baling tun ta tapuri álló. Tô mga manubù na ikóna áknganni makatapuri baling tun ta tapuri álló.”^r

Igkagi puman si Jesus tingód ka kamatayan din
Mat 20:17-19; Mar 10:32-34; Luc 18:31-34

¹⁷Na, róggun igpanó si Jesus tun ta Jerusalem, igpid din tô sapulù duwa (12) disipulu din tun ta ándà mga manubù, asta igkagi sikandin, na mà din,

^r **20:16** Tô mga manubù na ákgangadan áknganni, mabbabà baling tô kamanubuan dan tun ta tapuri álló. Tô mga manubù na tuu mabbabà é kamanubuan áknganni kangadanan baling tun ta tapuri álló.”

¹⁸ “Na, madun kid tun ta Jerusalem. Sakán na Igpananubù tō bággén tun ta bállad katô mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga taratinurù ka sugù. Pasábbadé dan kumagi na kailangan matayanna. ¹⁹ Bággena ikandan tun ta bállad ka mga manubù na ánnà Judio. Ngisiyanna ikandan, lagpássánnna, asta pansalanna tun ta krus. Asal mantéya puman tun ta ikatállu álló.”

Tô duwa gabatà i Sebedeo
Mat 20:20-28; Mar 10:35-45

²⁰ Na, igsadun tun ki Jesus tō sawa i Sebedeo asta tō duwa gabatà din na si Santiago asta si Juan. Iglingsikandin tun ki Jesus su duwán ágpamuyuán din. ²¹ Iginsà si Jesus, na mà din, “Ándin tō kakalyag nu kanak?”

Igkagi sikandin, na mà din, “Tun ta pagpangulu nu, pónsad nu tō duwa gabatà ku madani tun áknikó, na sábbad dadan ta kawanan nu, asta sábbad dadan ta ibang nu.”

²² Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Ándà yu kasóddóri ka ándin tō igpamuyú yu. Makatiis kó katô kahirapan iring katô kahirapan na masig dán dumunggù kanak?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Óó, makatiis ké.”

²³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Matuman na dungguan kó gó katô kahirapan iring katô kahirapan na dumunggù kanak, asal diya makatandô ákniyu ka makónsad kó madani tun kanak, su munsad madani kanak tō mga manubù na igsalin katô Ámmà ku.”

²⁴ Na, tō igdinág tō sapulù (10) disipulu ka ándin tō igkagi dan ki Jesus, isókó dan ki Santiago asta ki Juan. ²⁵ Purisu igpaglimud i Jesus tō langun dan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Isóddóran yud na tun ta mga manubù na ánnà Judio, inalayun ágsugù tō mga ágpangulun katô mga sakup dan. Inalayun ágsugù-sugù tō mallayat mga manubù katô mga ágpanguluwan dan. ²⁶ Asal dì mému ka makéring kó kandan. Su tō manubù tun ákniyu na imun mallayat é kamanubuan, tō gó tō kailangan imun na ágsuguánnán yu. ²⁷ Asta tō manubù na imun pangulu yu, tō gó tō kailangan mému na állang yu. ²⁸ Méring sikandin kanak na Igpananubù, su igsadunna dini ánnà ébô tabanganna katô mga manubù, asal igsadunna dini ébô tumabangnga katô mga manubù. Ikataganà ad na matayan ébô tábbusán ku tō marapung manubù.”

Inólian tō duwa bólóg
Mat 20:29-34; Mar 10:46-52; Luc 18:35-43

²⁹ Na, tō igpanó dan tikud tun ta Jerico, tuu marapung tō mga manubù na igtalundug ki Jesus. ³⁰ Duwán duwa bólóg na igunsad tun ta ligad ka

^s **20:22** Tô gó é kóbadan ka kagi din, “Makému kó minám tun ta kopa na masig kud inámman?”

dalan. Tô igdinág dan na si Jesus tô iglabé, igullaó sikandan, na mà dan, “Rubbad i David, kéduwi ké!”

³¹Igsapadan dan katô mga manubù, asta igkagi dan na kailangan dì dan mótep. Asal igrayan dan baling gullaó, na mà dan, “Áglangngagán, rubbad i David, kéduwi ké!”

³²Purisu igsódô si Jesus, asta igtawar kandan, na mà din, “Ándin tô kakalyag yu na lumun ku para ákniyu?”

³³Igtaba tô duwa bólög, na mà dan, “Áglangngagán, malyag ké makakita.”

³⁴Inéduwan si Jesus kandan, asta igdappánnan din ka bállad tô mata dan. Tigkô dan dád ikakita, asta igtalundug dan ki Jesus.

Igdunggù si Jesus tun ta Jerusalem

Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luc 19:28-40; Juan 12:12-19

21 ¹Na, tô igsadun dan tun ta Jerusalem, igdunggù dan tun ta lunsud ka Betpahe na tun ta Pabungan ka Olibo. Igpóna i Jesus tô duwa disipulu din, na mà din, ²“Una kó tun ta lunsud, asta kitánán yu tô asno^t asta nati. Igikát tô asno, asal akas yu, asta pid yu dini kanak. ³Atin ka duwán manubù na minsà ákniyu ka manan ka igakas yu, kagiyi yu na kailangan sakayan katô Áglangngagán yu, asta sékót din papiddán ákniyu.”

⁴Ilumu ni ébô matuman ni igkagi katô propeta ka Manama sayyan, na mà din,

⁵“Uliti nu tô langun taga Sion,^u ‘Na, dumunggù dán tô harì yu, asta mabbabà tô kamanubuan din, su ágsaké ka nati ka asno.’”^v

⁶Igpanó tô duwa disipulu din, asta igtuman dan tô igsugù i Jesus kandan. ⁷Igpid dan tô asno asta tô nati tun ki Jesus. Tô mga umpak dan igampas dan tun ta bókkóg katô nati, asta igsaké si Jesus. ⁸Igsánnar katô karapungan ka mga manubù tô umpak dan tun ta dalan na ukitan din. Igtampád katô mga manubù tô mga daun ka palmera asta igsánnar dan tun ta dalan.^w ⁹Igullaó tô langun manubù na igtákkás ki Jesus, agad tô ikóna asta tô ikatalundug, na mà dan, “Durungán ta ni rubbad i David! Durungán ta ni igpapid katô Áglangngagán! Durungán ta tô Manama tun ta langit!”^x

¹⁰Tô igdunggù si Jesus tun ta Jerusalem, isalábbuan tô langun manubù. Igpénsaé sikandan, na mà dan, “Sadan sikandin?”

¹¹Igtaba tô mga manubù na igtákkás ki Jesus, na mà dan, “Sikandin si Jesus na propeta ka Manama tikud tun ta lunsud ka Nazaret na sakup ka probinsya ka Galilea.”

^t 21:2 Iring na kudà tô asno. ^u 21:5a Sion tô ássa ngadan katô lunsud ka Jerusalem.

^v 21:5b Isaías 62:11; Zacarias 9:9 ^w 21:8 Tô gó é ágkémun dan ka tanggapán dan tô manubù na imun harì. ^x 21:9 Ahaán tô Salmo 118:25-26

Igsadun si Jesus tun ta templo

Mat 21:12-17; Mar 11:15-19; Luc 19:45-48; Juan 2:13-22

¹² Na, igsadun si Jesus tun ta templo, asta igabug din tō langun manubù na ágballi asta ágbarigÿà tun ta plasa ka templo.^y Igbantang din tō mga lamisa katô mga manubù na ágbullas ka salapì,^z asta igbantang din tō gunsadanan katô mga manubù na ágbarigÿà ka salapati na ágbággén tun ta Manama. ¹³ Igkagi sikandin, na mà din, “Mà katô kagi ka Manama,

“ ‘Tô balé ku, tō gó é ágdasalanan.’^a

Asal igimu yud ni na gallássanan ka mga tulisan.”

¹⁴ Igpadani tun ki Jesus tō mga bólög asta tō mga kapig, asta igdappánnan dan i Jesus ka bállad, asta inólian dan tun ta templo. ¹⁵ Asal isókó tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga taratinurù ka sugù, su igkita dan tō mga kasalábbuan na iglumu i Jesus, asta igdinág dan tō mga gabatà na iga panggullaó tun ta templo, na mà dan, “Durungán ni rubbad i David!”

¹⁶ Purisu iginsà dan ki Jesus, na mà dan, “Igpaminág nu tō kagi dan?”

Igtaba si Jesus, na mà din, “Óó. Ándà yu basì basayi ni kagi ka Manama, na mà din,

“ ‘Agad tō mga marénták gabatà igtinuruuan nu ébô dumurung áknikó.’^b

¹⁷ Na, igpanó si Jesus tikud tun kandan, igsadun sikandin tun ta lunsud ka Betania, asta igdággà sikandin dutun.

Tô kayu igeria na igangu

Mat 21:18-22; Mar 11:12-13,20-24

¹⁸ Tô sállám dán, róggun iglónód si Jesus tun ta Jerusalem, igballus sikandin. ¹⁹ Igkita din tō kayu igeria tun ta ligad ka dalan, asta igpadani sikandin ébô mamasak ka buuy. Asal ándà palang buuy na igkita din, su marag dát daun. Purisu igkagi sikandin tun ta kayu, na mà din, “Tikud áknganni, dì dán gó makabuuy ni kayu ni!”

Tô dát gó, igangu tō kayu. ²⁰ Tô ikakita tō mga disipulu din, isalábbuan dan gó, asta igkagi sikandan, na mà din, “Sékót igangu tō kayu igeria.”

²¹ Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka sumarig kó katô Manama, asta dì kó ágduwa-duwa, makému kó katô mga kasalábbuan iring katô iglumu ku kani kayu igeria, asta mga kasalábbuan

^y **21:12a** Plasa ka templo; tō mga parì dát tō makahu tun dalám ka templo. Dutun ta plasa tō duma mga manubù. ^z **21:12b** Ágbullas ka salapì; kailangan bullasán tō salapì ka ássa mga banuwa ébô duwán salapì na ággamítan tun ta templo. ^a **21:13** Isaías 56:7; Jeremias 7:11 ^b **21:16** Salmo 8:2. Tô gó tō igkanta i David para katô Manama

na tuu pa matulus. Atin ka kumagi kó kani pabungan na malin tun ta dagat, mému ni. ²²Agad ándin tō pamuyuán yu katô Manama ukit ka kadasal, matanggap yu ka mánnal kó kandin.”

Insà tingód katô igpapid ki Jesus
Mat 21:23-27; Mar 11:27-33; Luc 20:1-8

²³Na, igsadun si Jesus tun ta templo, asta igtinurù sikandin. Ándà kadugé, duwán mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio na igpadani tun kandin. Iginsà sikandan, na mà dan, “Sadan tō igtikudan katô langun na áglumun nu? Sadan tō igpapid áknikó?”

²⁴Igtaba si Jesus, na mà din, “Duwán pagsik insà ku ákniyu. Atin ka makataba kó, mulitta ákniyu ka sadan tō igpapid kanak. ²⁵Na, sadan tō igpapid ki Juan na munyag? Tô Manama, ó tō manubù?”

Purisu igpatóngkóé dan ka ándin tō madigár taba dan kandin, na mà dan, “Atin ka tumaba ki na Manama tō igpapid ki Juan, insaán ki ikandin na manan ka ándà ki bánnal ki Juan. ²⁶Asal atin ka tumaba ki na manubù tō igpapid ki Juan, kamáddangan ki kani mga manubù na ilimud, su ágpanámdám dan na bánnal propeta ka Manama si Juan.”

²⁷Purisu igtaba sikandan ki Jesus, na mà dan, “Ándà dé kasóddóri.”

Ikgagi si Jesus, na mà din, “Su ándà kó taba katô insà ku, diya pagsik mulit ákniyu ka sadan tō igpapid kanak na lumumuwa katô áglumun ku.”

Panunggiringan tingód katô duwa mataladi gamama

²⁸“Panámdám yu ni. Duwán manubù na duwán duwa gabatà din gamama. Ikgagi sikandin tun ta batà din kaké, ‘Batà, lumu ka tun ta kinamát ni álló ni.’ ²⁹Ikgagi tō batà din, ‘Diya.’ Asal ándà kadugé, ipalin tō panámdám din, asta igsadun sikandin tun ta kinamát asta iglumu. ³⁰Igsadun pagsik tō ámmà tun ta batà din adi, asta magunawa tō igkagi din kandin. Ikgagi tō adi, ‘Óó, ámmà. Madunna.’ Asal ándà sikandin sadun. ³¹Na, ulitiya ikiyu. Sadan batai tō igbánnal katô ámmà din?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Tô batà din kaké.”

Ikgagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán masalà-salà mga manubù na makóna ákniyu masakup tun ta pagpangulu ka Manama iring katô mga taralimud ka buwis asta madat mga gabayi. ³²Tô igtinurù si Juan na kailangan rumákkád kó katô salà ébô tanggapán kó ka Manama, ándà kó bánnal kandin. Asal marapung baling tō mga taralimud ka buwis asta madat mga gabayi na igbánnal kandin. Agad igkita yu ni, asal ándà kó rákkád, asta ándà kó bánnal kandin.”

Panunggiringan tingód katô kinamát
Mat 21:33-46; Mar 12:1-12; Luc 20:9-19

³³ Igkagi si Jesus kandan, na mà din, “Paminág yu ni panunggiringan. Duwán sábbad manubù na duwán tanà na iga pumulaan din ka paras. Igkoralan din ni, asta igimu din tô garikanan ka buuy ka paras. Igpatindág din tô balé na ágtómmónganan. Igpadóppónan din tô kinamát katô ássa mga taralumu ka tanà, asta igsadun sikandin tun ta madiyù banuwa. ³⁴Tô igdunggù tô timpo na matássan dán tô buuy katô paras, duwán mga állang na iga papid katô tigatun ébô mangé katô buuy na kandin bahin. ³⁵Tô igdunggù dán tô mga állang din tun ta kinamát, duwán iglagpás katô mga taradóppón, duwán igmatayan dan, asta duwán igtimbag dan ka batu. ³⁶Marapung pa puman tô ássa mga állang na iga papid din tun kandan. Asal magunawa tô madat na iglumu katô mga taradóppón tun kandan. ³⁷Purisu iga papid din tô batà din, su tô panámdám din na bánnalán dan tô kandin batà. ³⁸Tô igkita tô mga taradóppón katô batà din, igpatóngkóé dan, na mà dan, ‘Ni gó tô makatigatun kani tanà ka maté tô ámmà din. Na, matayan ta sikandin ébô sikita tô makatigatun kani tanà.’ ³⁹Purisu igámmát dan sikandin, igguyud dan tun ta luwà katô kinamát, asta igmatayan dan.

⁴⁰ “Na, ulitiya ikiyu. Atin lumónód tô tigatun katô kinamát, ándin tô lumun din tun ta mga manubù na igpadóppón din?”

⁴¹ Igtaba sikandan, na mà dan, “Ándà kédu din katô madat mga manubù, asal matayan din sikandan, asta padóppónan din katô ássa mga manubù na mággé ka bahin tun kandin ámmé-ámmé.”

⁴² Igkagi si Jesus, na mà din, “Iring na ándà kó gó basa kani kagi ka Manama, na mà din,

“Duwán sábbad batu na igantug katô mga gimu ka balé, su kéman dan ka ánda ágpulusán. Asal ándà dan kasóddóri na tô gó tô batu na tuu ágkailanganán katô balé. Madigár ni iglumu katô Áglangngagán, asta durungán ta sikandin.’ ”^c

⁴³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu kagin ku ákniyu, dì kó sakupán ka Manama tun ta pagpangulu din, asal sakupán din tô ássa mga manubù na mánnal katô kakalyag din. ⁴⁴[Atin ka madabù tô manubù nit batu ni, katáppù-táppuan sikandin. Asal ka kadabuan tô manubù katô batu, maróddóg sikandin.]”

⁴⁵ Na, tô igdinág tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga Pariseo katô kagi i Jesus, isóddóran dan na sikandan tô isugatan katô panunggiringan na igulit din. ⁴⁶Purisu kakalyag dan dán gó na ámmáttán si Jesus. Asal ándà dan ikému, su imáddangan dan katô mga

^c 21:42 Salmo 118:22-23

manubù na ágpaminág ki Jesus, su ágbánnal tō mga manubù na propeta ka Manama si Jesus.

Panunggiringan tingód katô dakál kalimudan

Mat 22:1-14; Luc 14:15-24

22 ¹Igtinurù puman si Jesus kandan ukit kani panunggiringan, na mà din, ²“Iring kani tō pagpangulu ka Manama. Duwán sábbad harì na igimu ka dakál kalimudan su kasalán tō batà din mama. ³Igsugù din tō mga állang din ébô ulitan tō langun manubù na ágpasakupán din. Asal igéllé tō langun. ⁴Purisu igsugù katô harì tō ássa mga állang din ébô ulitan tō mga ágpasakupán din, ‘Na, igtaganà dán tō langun. Igiyó dán tō mga baka asta tō mga igpalambù nati, asta igtaganà dán tō ágkannán. Sadun kód dini ta ágkasalan.’ ⁵Asal ándà dan bánnal. Tō sábbad igsadun tun ta kandin kinamát, asta duwán igsadun tun ta kandin tindaan. ⁶Duwán mga manubù na igámmát, igirrayat asta igmaté katô mga állang din. ⁷Purisu tuu isókó tō harì, asta igpapid din tō mga sundalo din ébô matayan sikandan asta góbbón tō lunsud dan. ⁸Na, igkagi tō harì tun ta mga állang din, ‘Igtaganà dán tō ágkannán, asal dì ku gó pakannán tō mga manubù na tagnà igkagiyán ku. ⁹Purisu sadun kó tun ta mga dalan na marapung gukit, asta piddán yu tō langun manubù na kasumaran yu.’ ¹⁰Purisu igsadun tō mga állang din tun ta mga dalan, asta igpatákkás dan tō langun manubù na igsumar dan, agad madigár ó madat. Purisu ipánnù tō ágkasalan su marapung tō mga manubù na ilimud.

¹¹ “Na, ándà kadugé, igahu tō harì ébô tanggapán din tō mga manubù na ilimud tun ta ágkasalan. Igkita din tō sábbad manubù na ándà umpak iring katô gumpakán ka mga manubù na madun tun ta ágkasalan.

¹² Purisu iginsà tō harì kandin, ‘Rarak, manan ka dini ka na ándà umpak nu iring katô gumpakán ka mga manubù na madun tun ta ágkasalan?’ Asal ándà palang igtaba din. ¹³Purisu igkagi tō harì tun ta mga állang din, ‘Bagkás yu tō bállad din asta tō paa din, asta antug yu sikandin tun ta luwà tun ta kangittánggan ébô supakan. Tuu sumággó tō mga manubù dutun, asta kumurigát tō ngipán dan tingód katô kasakit dan.’ ” ¹⁴Na, igkagi si Jesus, na mà din, “Tuu marapung tō mga manubù na ágtawarán ka Manama, asal tagsábbadé dád tō masakup.”

Insà tingód katô bayad ka buwis

Mat 22:15-22; Mar 12:13-17; Luc 20:20-26

¹⁵Na, igpalimudé tō mga Pariseo, asta igplano dan ka ándin tō insaán dan ki Jesus ébô duwán madimanda dan ukit katô taba din. ¹⁶Purisu duwán mga disipulu dan asta mga igapasakup tun ki Herodes na igpapid dan tun ki Jesus. Igkagi dan kandin, na mà dan, “Sir, isóddóran dé na ágkasarigan ka, asta ágtinurù ka katô kabánnalan tingód ka kakalyag

ka Manama. Dì ka ágkapid ka panámdám ka mga manubù agad ándin tō bónnóng dan. ¹⁷Purisu ulti kέ ka ándin tō panámdám nu. Atin ka mayad kέ ka buwis tun ta emperador ka Roma, lumapas kέ ka mga sugù ka Manama? Mému bayadan, ó dì mému?”

¹⁸Asal isóddórán i Jesus na madat tō kakalyag dan kandin. Purisu igkagi sikandin, na mà din, “Kéman yu ka nángngà tō áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Manan ka kuminnam kó kanak? ¹⁹Pakita yu kanak tō salapì na bayad yu katô buwis.”

Igpakita dan kandin tō salapì. ²⁰Iginsà si Jesus, na mà din, “Sadan bónnóng asta ngadan tō igtágù nit salapì?”

²¹Igtaba sikandan, na mà dan, “Tô emperador ka Roma.”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Purisu bággé yu tun ta emperador tō nángngà bággén yu tun ta emperador, asta bággé yu tun ta Manama tō nángngà bággén yu tun ta Manama.”

²²Tô igdinág dan katô kagi din, isalábbuan dan, asta igpanó dan tikud tun kandin.

Insà tingód katô kantayan

Mat 22:23-33; Mar 12:18-27; Luc 20:27-40

²³Ándà kadugé, duwán mga Saduseo na igpadani tun ki Jesus. Tô gó tō mga manubù na ágtinurù na dì manté puman tō mga manubù na inaté dán. Iginsà dan ki Jesus, na mà dan, ²⁴“Sir, igsugù si Moises áknita tingód katô lumun katô mga mataladi gamama. Atin ka maté tō mama na ándà pa batà katô sawa din, tō kataladi din kailangan kumalyag katô sawa katô inaté, na ipag din na ibalu, ébô ukit kandin duwán mému batà para katô kataladi din na inaté.^d ²⁵Na, duwán pittu mataladi gamama sayyan. Igkalyag tō kaké dan, asal inaté sikandin na ándà pa batà din. Purisu tō ikaduwa kataladi igkalyag katô bayi, ²⁶asal magunawa tō inému tun kandin asta tun ta ikatállu sippang tun ta ikapittu. Tô tagsábbad-sábbad katô pittu mataladi na igkalyag katô bayi, inaté dan langun na ándà palang batà dan. ²⁷Tun ta katapuriyan, inaté tō bayi. ²⁸Na, ulit nu áknami. Atin ka manté puman tō mga manubù, sadan tun ta pittu mataladi tō bánnal duma katô bayi? Su igkalyag tō langun dan kandin.”

²⁹Igtaba si Jesus, na mà din, “Duwán sayup yu, su ándà yu kagpátti tō kagi ka Manama na igsulat, asta ándà yu kasóddóri ka ándin tō lumun ka Manama ukit katô katulusan din. ³⁰Tun ta kanté puman ka Manama katô mga manubù, dì dan dán pakalyagé, su iring dan dán katô mga panaligan ka Manama tun ta langit. ³¹Tingód katô kanté ka Manama ka mga manubù, iring na ándà kó gó basa kani kagi ka Manama ákniyu, na mà din,

^d 22:24 Ahaán tō Deuteronomio 25:5

³² “ ‘Sakán tō Manama na ágpangadapán i Abraham, i Isaac, asta i Jacob.’^e

Dì ágpangadap ka Manama tō mga manubù na ándà kantayan, asal tō mga manubù na duwán kantayan, tō gó tō ágpangadap ka Manama.”

³³ Tō igdinág tō ilimud mga manubù kani igtinurù din, tuu isalábbuan tō langun dan.

Tō sugù na tuu ágkailanganán

Mat 22:34-40; Mar 12:28-34; Luc 10:25-28

³⁴ Na, tō igdinág tō mga Pariseo na ándà ikataba tō mga Saduseo ki Jesus, igaipalimudé dan puman asta igaipadani dan tun ki Jesus. ³⁵ Duwán sábbad tun kandan na katig ágtinurù katô mga sugù. Kakalyag din na kuminnam sikandin minsà ki Jesus. Purisu iginsà sikandin, na mà din, ³⁶ “Sir, tun ta langun sugù ka Manama ukit ki Moises, ándin sugui tō tuu ágkailanganán?”

³⁷ Igkagi si Jesus, na mà din, “ ‘Ginawayi yu tō Áglangngagán na Manama yu tikud tun ta tibuk pusung yu, tikud tun ta tibuk kantayan yu, asta tikud tun ta tibuk panámdám yu.’^f ³⁸ Tō gó tō sugù na tuu ágkailanganán katô langun. ³⁹ Na, ni gó tō sugù na ikatalundug katô tagnà. ‘Ginawayi yu tō unawa yu na íring katô kaginawa yu katô ákniyu sarili.’^g ⁴⁰ Atin ka ágbánnalán yu ni duwa sugù ni, ágbánnalán yu tō langun sugù ka Manama asta mga kagi ka propeta ka Manama na igsulat sayyan.”

Insà tingód katô Mesiyas

Mat 22:41-46; Mar 12:35-37; Luc 20:41-44

⁴¹ Tō ándà pa panó tō mga Pariseo, iginsà si Jesus kandan, na mà din,

⁴² “Ándin tō panámdám yu tingód katô Mesiyas? Sadan tō kamónaan din?” Igtaba sikandan, na mà dan, “Rubbad i David tō Mesiyas.”

⁴³ Igkagi si Jesus, na mà din, “Atin ka bánnal yan, manan ka igaipakagi katô Ugis Espiritu si David na ágtawarán din na Áglangngagán din tō Mesiyas? Igsulat i David ni kagi ni,

⁴⁴ “ ‘Igkagi tō Manama tun ta Áglangngagán ku: Unsad ka kannun ta kawanan ku sippang ka manaluwa katô mga usig nu, asta pabánnalán ku sikandan áknikó.’^h

⁴⁵ Purisu su si David tō igkagi na Áglangngagán din tō Mesiyas, pamánnun na tō Mesiyas tō rubbad i David?”

⁴⁶ Asal ándà palang manubù na ikataba ki Jesus. Tikud katô álló tō, ándà palang manubù na igkinnam iginsà kandin.

^e 22:32 Exodus 3:6,15 ^f 22:37 Deuteronomio 6:5 ^g 22:39 Levítico 19:18

^h 22:44 Salmo 110:1

Igkagi si Jesus tingód katô mga taratinurù ka sugù
Mat 23:1-12; Mar 12:38-39; Luc 11:43,46; 20:45-46

23 ¹Na, igitinurù si Jesus katô mga ilimud manubù asta mga disipulu din. Igkagi sikandin, na mà din, ²“Tô mga taratinurù ka sugù asta tô mga Pariseo, sikandan tô igsarigan na pénagpát katô mga sugù ka Manama ukit ki Moises. ³Purisu kailangan mánnal kó katô langun gulit-ulitán dan. Asal yakó giring katô áglumun dan, su dì dan ágbánnal katô mga sugù na gulit-ulitán dan. ⁴Iring dan katô mga manubù na ágpírit ka duma manubù na tumiang katô tuu mabággat asta mahirap ágpiddán, asal ándà palang tabang dan kandan.ⁱ ⁵Ágpadadurungán dan tô langun ka áglumun dan. Gimun dan tuu dakál tô ágtguanan ka kagi ka Manama na ágpiddán dan, asta ágpallayatán dan tô ugpu katô umpak dan.^j ⁶Malyag dan munsad tun ta lugar na igañtaganà katô mga manubù na mallayat é kamanubuan tun ta dakál kalimudan, asta tun ta madigár gunsadanan tun ta mga simbaan ka Judío. ⁷Malyag dan respetowan katô duma mga manubù tun ta plasa, asta tawarán dan na rabbi.^k ⁸Asal dì mému ka tawarán kó na rabbi, su sábbad dád tô Taratinurù yu, asta mataladi kó langun. ⁹Dì mému ka pabantugán yu tô duma mga manubù nit banuwa ukit katô katawar yu kandan na ámmà, su sábbad dád gó tô Ámmà yu na Manama tun ta langit. ¹⁰Dì pagsik mému ka tawarán kó amo, su sábbad dád tô Amo yu na Mesiyas. ¹¹Tô manubù tun ákniyu na mallayat é kamanubuan, tô gó tô kailangan imun iring na ágsuguánnán yu. ¹²Atin ka ágpallayat tô manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mabbabà. Atin ka ágpabbabà tô manubù ka kamanubuan din, imun sikandin na mallayat.”

Kéman dan ka nángngà tô áglumun dan
Mat 23:13-28; Mar 12:40; Luc 11:39-42,44,52; 20:47

¹³“Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Makédu-édu kó! su ágdalangan yu tô mga manubù na pasakup tun ta pagpangulu ka Manama. Madat su ándà kó pasakup tun kandin, asal tuu pa madat su ágdalangan yu tô mga manubù na pasakup.

¹⁴[“Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Makédu-édu kó su

ⁱ 23:4 Inalayun dan ágdugangan tô sugù ka Manama na tuu mahirap ágtumanán katô mga manubù, asal dì dan ágtabang kandan ébô makabánnal dan katô mga sugù. ^j 23:5 Tô gó tô iglumu dan ébô manámdám tô duma manubù na mabákkár tô kasarig dan katô Manama. ^k 23:7 Rabbi é pagtawar katô mga taratinurù ka mga Judío. Magunawa pagsik tun ta 23:8.

gagó kó ka kaduwánnan katô mga gabayi balu. Ágtambunan yu tô madat linumuwan yu ukit katô mallayat mga kadasal. Purisu tuu madat tô supak na padungguán ka Manama ákniyu.]

¹⁵“Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Makédu-édu kó su ágtalap-talap kó tun ta madiyù ébô sakupán yu tô sábbad dák manubù, asta ukit ka katinurù yu kandin, duwa luppì tô kadattan din ka tandingán ákniyu na makapid kandin tun ta ágsupakanan!

¹⁶“Makédu-édu kó, su iring kó na bólög na gagak ka duma manubù. Ágkagi kó na atin ka tumandô tô manubù ukit dák kani templo, mému ka dì din tumanán tô tandô. Asal ágkagi kó pagsik, atin ka tumandô tô manubù ukit katô bulawan na igpadákkát kani templo, kailangan tumanán din gó tô tandô. ¹⁷Iring kó na bólög! Ánnà nángngà tô panámdám yu. Tuu pa ugis tô templo ka tandingán katô bulawan na igpadákkát kani templo, su ágkému ugis tô bulawan tingód katô kógsan kani templo. ¹⁸Ágkagi kó na atin ka tumandô tô manubù ukit katô ággóbbówanan ka mannanap tun ta saruhan ka Manama, mému ka dì din tumanán tô tandô. Asal ágkagi kó pagsik na atin ka tumandô tô manubù ukit ka mannanap na góbbón tun ta saruhan ka Manama, kailangan tumanán din gó tô tandô. ¹⁹Iring kó na bólög! Tuu pa ugis tô ággóbbówanan ka tandingán katô mga mannanap na ággóbbón dutun, su ágkému ugis tô mannanap na ággóbbón tun ta saruhan ka Manama tingód katô kógsan katô ággóbbówanan. ²⁰Purisu atin ka tumandô tô manubù ukit katô ággóbbówanan, tumandô sikandin ukit katô mannanap na ággóbbón dutun. ²¹Atin ka tumandô tô manubù ukit katô templo, tumandô sikandin ukit katô Manama na góddò tun ta templo. ²²Atin ka tumandô tô manubù ukit katô langit, tumandô sikandin ukit katô Manama asta katô gunsadanan din.

²³“Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Makédu-édu kó su agad ágbággén yu tun ta Manama tô ikasapulù katô langun pamulanán yu agad mga anag, asal ándà yu bánnali tô mga sugù ka Manama na tuu ágkailanganán, tô tingód katô nángngà lumun yu tun ta mga manubù, asta kédu yu, asta kasarig yu ka Manama! Nángngà tô kabággé yu katô ikasapulù, asal yakó ágsódô katô mga ágkailanganán na nángngà yu áglumun. ²⁴Iring kó na bólög na gagak ka duma manubù! Ágkangén yu tô délák ulád tikud tun ta wayig na ginámmán yu, asal áglámmáddán yu tô dakál kamelyo.

²⁵“Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tô áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Makédu-édu kó su iring kó na mga baso asta mga pinggan na igurasan dák tô tun ta luwà ukit katô mga áglumun ó ágkémun yu, asal maripà tô tun dalám, su tuu

madat tō áglumun yu, asta tagawán kó! ²⁶Sikiyu mga Pariseo, iring kó na bólög! Kailangan una yu urasi tō tun dalám ka baso asta pinggan ébô malinis pagsik tō tun ta luwà.

²⁷“Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tō áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Makédu-édu kó su iring kó na pantyun na igaointuraan ka mapputì. Agad madigár ágsállággan tō tun ta luwà, asal tō tun dalám tuu mawù asta marag mga tullan. ²⁸Sikiyu pagsik, atin ka ágsállággán kó katô duma mga manubù, iring na ágbánnal kó katô mga sugù ka Manama. Asal tō tun dalám ka pusung yu, ipánnuan kó katô madat, asta kéman yu ka nángngà tō áglumun yu tun ta saruhan ka Manama.”

Supakan dan ka Manama
Mat 23:29-36; Luc 11:47-51

²⁹“Sikiyu mga Pariseo asta mga taratinurù ka sugù, kéman yu ka nángngà tō áglumun yu tun ta saruhan ka Manama. Makédu-édu kó su gimin yu tō mga pantyun para katô mga propeta, asta ágpiyà-piyaan yu tō mga monomento katô mga manubù sayyan na igaibánnal katô mga sugù ka Manama. ³⁰Ágkagi kó na atin ka imanubù kó duma katô mga kamónaan yu sayyan, dì kó pád mimmaté katô mga propeta ka Manama iring katô iglumu dan. ³¹Asal ukit katô kagi yu na sikiyu tō mga rubbad katô manubù na igmaté katô mga propeta ka Manama, ágpasóddór kó na iring kó kandan. ³²Purisu makéring kó katô mga kamónaan yu ébô tumanán yu tō madat na ándà dan tumaní. ³³Madat kó iring na mga áppuy. Dì kó gó makaluwà tikud tun ta supak ka Manama tun ta ágsupakanan. ³⁴Purisu pasadunán ku tun ákniyu tō mga propeta ku, tō mga manubù na ikasóddór ka kagi ku, asta tō mga manubù na tuminurù ákniyu, asal duwán tun kandan na matayan ukit ka kapansal yu tun ta krus. Duwán lagpássán yu tun ta mga simbaan, asta irrayatan yu agad ánda é sadunan dan. ³⁵Purisu supakan kó gó katô Manama tingód ka kamatayan katô langun manubù na igaibánnal katô mga sugù din, tikud katô kamaté ki Abel na ándà salà, sippang katô kamaté ki Zacarias na batà i Baraquias na igmatayan yu tun ta tángngaan katô templo asta katô ággóbbówanan ka mga mannanap. ³⁶Paminág yu ni kagin ku ákniyu na mga manubù áknganni. Supakan kó katô Manama tingód katô kamatayan dan.”

Iranu si Jesus tingód katô mga taga Jerusalem
Mat 23:37-39; Luc 13:34-35

³⁷“Makédu-édu kó na mga taga Jerusalem! Inalayun yu ágmatayan tō langun propeta ka Manama, asta ágtimbagán yu ka batu ébô maté tō langun manubù na igaipapid ka Manama dini ákniyu! Inalayunna lumimud

pád ákniyu ébô dumóppónna, iring na marán na áglangkáb katô mga piyak din. Asal dì kó malyag! ³⁸Purisu iring kó na igtananan balé na ándà dalám. ³⁹Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Dì kó kumita puman kanak sippang ka kumagi kó, ‘Durungán ta sikandin na igapasadun katô Áglangngagán na Manama ta dini áknita.’ ”^l

Tigkanayan ka kahirapan

Mat 24:1-14; Mar 13:1-13; Luc 21:5-19

24 ¹Na, tô igpanó si Jesus tikud tun ta templo, igpadani tô mga disipulu din, asta igpakita dan kandin tô mga ássa-ássa balé tun ta templo na madigár ágsállággán. ²Asal igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ni mga ássa-ássa balé tun ta templo na ágsállággán yu, dadattan tô langun, asta ándà palang sábbad batu na masamà tun ta bówwó katô ássa batu.”

³Na, igsadun si Jesus tun ta Pabungan ka Olibo, asta igunsad sikandin. Igpadani tô mga disipulu din tun kandin tun ta ándà mga manubù, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ulig ké. Kadánggan matuman tô igulit nu? Ándin tô kakilalaan na masig kad lumónód asta masig dán tô ágtamanán kani banuwa?”

⁴Igkagi si Jesus, na mà din, “Banté kó ébô dì kó mapid, ⁵su marapung tô mga manubù na mid ka ngadan ku, su mà kagi dan Mesiyas, asta marapung tô mga manubù na mapid asta mákkás kandan. ⁶Atin ka ágkadinággan yu na duwán mga gira tun ta madani asta tun ta madiyù, yakó ágkamáddangan kanan. Kailangan matuman pa yan, asal ánnà pa yan tô ágtamanán. ⁷Su marapung tô mga banuwa na pagiraé, asta sumulung tô mga sakup ka sábbad hari katô mga sakup ka ássa hari. Duwán ballus asta mga linug tun ta kaluwagan kani banuwa. ⁸Ni gó tô tigkanayan katô kahirapan na dumunggù.

⁹“Paruudan kó ébô irrayatan kó asta matayan kó. Karingasaan kó katô mga manubù tun ta langun banuwa tingód katô kapasakup yu kanak. ¹⁰Marapung tô mga manubù na sumungkù katô kasarig dan kanak. Pammáttán dan tô unawa dan, asta paringasaé dan. ¹¹Marapung tô mà kagi mga propeta ka Manama, asta marapung tô mapid dan. ¹²Tuu madat tô áglumun ka mga manubù. Purisu mandà tô ginawa katô karapungan. ¹³Asal matábbus tô manubù na makatiis katô langun kahirapan. ¹⁴Tô dì pa dumunggù tô ágtamanán, ulit-ulitán pa ni Madigár Gulitán tingód katô pagpangulu ka Manama tun ta kaluwagan kani banuwa ébô makasóddór tô langun manubù.”

Makamáddang na kitanán tun ta templo

Mat 24:15-28; Mar 13:14-23; Luc 21:20-24

¹⁵“Na, atin ka kitanán yu tô ágkaringasaan ka Manama na igtindág tun ta templo iring katô igsulat katô propeta ka Manama sayyan na si Daniel

^l 23:39 Ahaán tô Salmo 118:26

(kailangan makagpát tō manubù na masa kani),¹⁶ kailangan malaguy tō langun taga Judea, asta madun dan tun ta pabunganán.¹⁷Tō mga manubù na tun ta luwà katô balé dì mému makahu ébô mangé ka kaduwánnan.¹⁸Tō mga manubù na áglumu tun ta kinamát dì mému makóli ébô mangé ka gilisan dan.¹⁹Makédu-édu tō mga gabayi na mabáddás ó ágpassus tō álló tō!²⁰Dasal kó tun ta Manama ébô ánnà magánnó timpo ó álló ka kapaginawa ka malaguy kó.²¹Tuu madat tō kahirapan na dumunggù. Ándà palang kahirapan na tuu pa madat tikud tun ta katigkanayan kani banuwa sippang áknganni, asta ándà palang kahirapan na dumunggù na tuu pa madat ka tandingán kani.²²Atin ka dì pabbabaán ka Manama tō kadugayan katô kahirapan, maté tō langun manubù. Asal tingód katô mga manubù na igsalin ka Manama, pabbabaán din tō kadugayan.

²³“Purisu atin ka duwán kumagi ákniyu, ‘Na, dini dán tō Mesiyas!’ ó duwán kumagi, ‘Taddô tō Mesiyas!’ yakó ágbánnal kandan.²⁴Su duwán mga manubù na mà kagi Mesiyas asta mà kagi propeta ka Manama. Lumun dan tō mga pató asta mga kasalábbuan ébô mapid pád tō mga manubù na igsalin ka Manama.²⁵Na, banté kó, su taganà a igulit ákniyu.

²⁶“Purisu atin ka duwán kumagi ákniyu, ‘Na, tun ta disyerto tō Mesiyas,’ yakó ágsadun. Atin ka duwán kumagi, ‘Na, tun dalám ka balé sikandin,’ yakó gó ágbánnal.²⁷Matayyó tō kalónód ku na Igpamanubù iring na kirám na ágséllà tun ta kaluwagan ka langit, asta kitanán katô langun manubù.

²⁸“Atin ágkitanán yu tō mga ilimud uwak, kasóddóran yu na duwán inaté lawa dutun.”^m

Lumónód si Jesus nit banuwa

Mat 24:29-31; Mar 13:24-27; Luc 21:25-28

²⁹“Atin ka mapángnga ni kahirapan, kumangittáng tō álló asta dì miló tō bulan. Mómpad tō mga karani asta makálláng tō langun tun ta langit.³⁰Pakitanán ku tō kakilalaan tun ta langit ka masiggad lumónód na Igpamanubù. Rumanu tō langun manubù nit banuwa su kitanán dan tō kadunggù ku tun ta mga sagulapun tikud tun ta langit, su lumónódda na Igpamanubù na tákkássan katô katulusan ku asta katô tuu séllaán ku.”ⁿ ³¹Pédupán ku tō trumpetá, papiddán ku tō mga panaligan ka Manama, asta limudán dan tō langun manubù na igsalin ku tikud tun ta kaluwagan kani banuwa.”

Panunggiringan tingód katô kayu igera

Mat 24:32-35; Mar 13:28-31; Luc 21:29-33

³²“Na, paminág kó kani panunggiringan tingód katô kayu igera. Atin ka kitanán yu tō kayu na gugbus asta ágdaun, kasóddóran yu na masig

^m 24:28 Tō kóbadan, atin kitanán yu ni mga pató, kasóddóran yu na masiggad lumónód.

ⁿ 24:30 Ahaán tō Daniel 7:13

dán dumunggù tō ágsánnang timpo. ³³Purisu atin ka kitanán yu tō katumanan katô igkagi ku ákniyu, kasóddóran yu na masiggad lumónód. ³⁴Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Tô dì pa maté tō mga manubù áknganni, matuman pa ni langun. ³⁵Mandà gó tō langit asta ni tanà, asal dì gó mandà tō mga kagi ku, asal matuman gó.”

Kailangan tumaganà tō langun manubù

Mat 24:36-44; Mar 13:32-37; Luc 17:26-30,34-36

³⁶“Asal ándà palang manubù na ikasóddór ka ándin állawi ó urasi tō kalónód ku. Ándà pagsik ikasóddór tō mga panaligan ka Manama tun ta langit. Agad sakán na Batà ka Manama, ándà i ikasóddór, su Ámmà ku dád tō ikasóddór. ³⁷Tun ta kalónód ku na Igpamanubù, marapung tō mga manubù na dì makataganà ka kadunggù ku, iring katô mga manubù sayyan na ándà paminág ki Noe. ³⁸Inalayun ágkan tō mga manubù sayyan, ginám dan, asta ágpakalyagé dan, sippang na igdunggù tō álló na igahu dán si Noe asta tō pamilya din tun ta arka. ³⁹Asal ándà ikasóddór tō mga manubù ka ándin tō dumunggù sippang ka ipánnas dan inaté su iglunupan tō tanà, asta ilánnád dan langun. Tô kalónód ku na Igpamanubù iring katô álló sayyan. ⁴⁰Duwán duwa gamama na áglumu tun ta kinamát, angén tō sábbad, asta katananan tō sábbad. ⁴¹Duwán duwa gabayi na ággiling, angén tō sábbad, asta katananan tō sábbad. ⁴²Purisu taganà kó, su ándà yu kasóddóri ka kadángnganna dumunggù na Áglangngagán yu. ⁴³Panámdám yu ni. Atin ka kasóddóran katô tigatun ka balé ka kadángngan dumunggù tō takón, makataganà sikandin, asta dì katakawan tō balé din. ⁴⁴Purisu kailangan tumaganà kó gó, su dumunggù a na Igpamanubù katô oras na ándà yu panámdámmi.”

Tô állang na ágkasarigan

Mat 24:45-51; Luc 12:41-48

⁴⁵“Tô állang na ágkasarigan asta katig, tō gó é imun katô amo din na tarapid ka langun ka duma mga állang tun ta balé din ébô mággé kandan ka ágkannán kada álló. ⁴⁶Atin ka inalayun ágtuman tō állang katô igpalumu katô amo din, kadayawan sikandin ka dumunggù tō amo din. ⁴⁷Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Atin ka tō gó é áglumun katô állang, imun sikandin na tarapid ka langun tun ta balé katô amo din. ⁴⁸Asal ágpanámdám tō madat állang na madugé pa tō kadunggù katô amo din, ⁴⁹asta áglagpássán din tō duma mga állang na gamama asta gabayi, asta inalayun sikandin ágkan asta ginám ágdángngan katô mga tuu ágpangginám, ⁵⁰dumunggù tō amo din katô álló na ándà din panámdámmi asta tō oras na ándà din kasóddóri. ⁵¹Purisu supakan sikandin katô amo din, asta papiddán tun ta mga manubù na kéman dan ka nángngà tō áglumun. Tuu sumággó tō mga manubù dutun, asta kumurigát tō ngipán dan tingód katô kasakit dan.”

Panunggiringan tingód katô sapulù mga daraga

25 ¹“Iring kani tô katigkanayan katô pagpangulu ka Manama.

Duwán sapulù (10) mga daraga na igsumar katô mama na ágkasalán. Tô tagsábbad-sábbad kandan igrpid ka sulù. ²Lima tô mga daraga na mapandé, asta lima tô mga daraga na ágkatuluan. ³Tô lima mga daraga na ágkatuluan igrpid ka sulù, asal ándà langis^o na igrpid dan ébô dalámmán dan tun ta sulù ka kémmáttan dan. ⁴Asal tô lima mga daraga na mapandé igrpid katô sulù asta langis na dalámmán dan puman. ⁵Idugé na ándà dunggù tô mama na ágkasalán. Purisu itudugan tô langun daraga asta ináknákkán dan.

⁶“Tô tángngà dán ka dukilám, igdinág dan tô manubù na igkagi, na mà din, ‘Na, igdunggù dán tô ágkasalán! Sékót kó sumar kandin.’ ⁷Purisu igánnó tô langun daraga, asta igpiyaan dan tô mitsa katô sulù dan.

⁸Igkagi tô lima mga daraga na ágkatuluan tun ta lima mga daraga na mapandé, na mà dan, ‘Bággéyi ké ka langis, su masig dán mapadáng ni sulù dé.’ ⁹Asal igkagi tô lima mga daraga na mapandé, ‘Dì ké mággé agó dì makanángngà ni langis na igrpid dé. Madigár pa ka madun kó tun ta tindaan ébô málli kó.’ ¹⁰Purisu igsadun dan tun ta tindaan ébô málli dan. Róggun katô kapanó dan, igdunggù tô mama na ágkasalán. Igtákkás tô langun daraga na ikataganà, asta igsadun dan tun ta ágkasalan. Tô igahu dan dán tun ta balé, igsagpángngan dán tô sállat.

¹¹“Tô itagad-tagad dán, igdunggù tô lima mga daraga tikud tun ta tindaan, igtawar dan tikud tun ta luwà katô balé, na mà dan, ‘Sir, abriyí ké pa.’ ¹²Asal igtaba tô ágkasalán, na mà din, ‘Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ándà a kilala ákniyu.’

¹³“Purisu kailangan inalayun kó tumaganà, su ándà yu kasóddóri ka ándin állawi ó urasi tô kalónód ku.”

Panunggiringan tingód katô tállu mga állang

Mat 25:14-30; Luc 19:11-27

¹⁴“Iring kani tô pagpangulu ka Manama. Duwán sábbad manubù na igsadun tun ta madiyù banuwa. Tô ándà pa sikandin panó, igpatawar din tô mga állang din, asta igsarigan din sikandan ka salapì din. ¹⁵Duwán igbággé din tun ta tagsábbad-sábbad kandan na nángngà dád katô kakatigan dan. Lima abuk bulawan tô igbággé din tun ta sábbad állang, duwa abuk bulawan tô igbággé din tun ta ikaduwa állang, sábbad abuk bulawan tô igbággé din tun ta ikatállu állang, asta igpanó sikandin. ¹⁶Na, tô állang na igbággayan katô lima abuk bulawan, ignegosyo din, asta duwán lima abuk bulawan na iganansya din. ¹⁷Tô állang na igbággayan

◦ 25:3 Langis ka olibo.

katô duwa abuk bulawan, duwán pagsik duwa abuk na iganansya din.
 18 Asal tô állang na igbággayan din katô sábbad abuk bulawan, igkali sikandin tun ta tanà, asta iglábbáng din tô bulawan na igbággé kandin.

19 “Na, tô idugé dán, igulì tô amo dan, asta igtawar din tô tállu állang na igbággayan din ka bulawan ébô kasóddóran din ka duwán iganansya dan. 20 Tô igpadani tô állang na igbággayan katô lima abuk bulawan, igpid din tô igbággé kandin asta tô lima abuk bulawan na iganansya din. Igkagi sikandin, ‘Sir, lima abuk bulawan tô igbággé nu kanak, asta duwán dán lima abuk bulawan na iganansya ku.’ 21 Igkagi tô amo din, ‘Madigár tô iglumu nu. Madigár ka manubù asta ágkasarigan ka. Agad délák tô igbággé ku áknikó, ágkasarigan ka. Purisu dakál tô sarigán ku áknikó. Kadayawan ka iring katô dayó ku.’ 22 Igpadani pagsik tô állang na igbággayan ka duwa abuk bulawan, asta igkagi sikandin, ‘Sir, duwa abuk bulawan tô igbággé nu kanak, asta duwán dán duwa abuk bulawan na iganansya ku.’ 23 Igkagi tô amo din, ‘Madigár tô iglumu nu. Madigár ka manubù asta ágkasarigan ka. Agad délák tô igbággé ku áknikó, ágkasarigan ka. Purisu dakál tô sarigán ku áknikó. Kadayawan ka iring katô dayó ku.’ 24 Igpadani pagsik tô állang na igbággayan din ka sábbad abuk bulawan, asta igkagi sikandin, ‘Sir, isóddóran ku na magani ka manubù, su ágkáttun nu tô igaipamula ka duma mga manubù, asta ágtaguán nu tun ta lukung nu tô trigo na igaipalayapan ka duma mga manubù. 25 Purisu imáddanganna áknikó asta iglábbáng ku tô bulawan nu tun ta tanà. Ulián kud áknikó ni sábbad abuk bulawan na igbággé nu kanak.’ 26 Igkagi tô amo din, ‘Tukukán ka, asta madat tô iglumu nu! Igkagi ka na ágkáttun ku tô igaipamula ka duma mga manubù, asta ágtaguán ku tun ta lukung ku tô trigo na igaipalayapan ka duma mga manubù. Su isóddóran nu yan, 27 madigár pád ka igtágù nu tô bulawan ku tun ta bangko ébô matanggap ku pád na duwán dán tubù tô igdunggù a.’ 28 Purisu igkagi sikandin tun ta duma mga állang, na mà din, ‘Kangé yu tô sábbad abuk bulawan na igbággé ku kandin, asta bággé yu tun ta állang na duwán sapulù (10) abuk bulawan. 29 Su tô manubù na duwán kandin, bággayan sikandin katô tuu pa dakál katô ágkailanganán din. Asal tô manubù na ánda kandin, kangayan sikandin katô langun tun kandin. 30 Na, ni madat manubù, pid yu sikandin tun ta luwà tun ta kangittángngan ébô supakan. Tuu sumággó tô mga manubù dutun, asta kumurigát tô ngipán dan tingód katô kasakit dan.’ ”

Ruudan tô langun manubù

31 “Tô álló na lumónódda na Igpamanubù, tákkássanna katô langun panaligan ka Manama asta katô séllaán ku. Munsadda tun ta madigár gunsadanán ka pagpangulu. 32 Tô langun manubù tikud tun ta kaluwagan ka banuwa malimud tun ta saruhan ku, asta passan ku

sikandan iring na áglumun katô taradóppón ka karnero ka ágpassan din tô mga karnero asta tô mga kambing,³³ su áglimudán din tô mga karnero na dadan ta kawanan din, asal áglimudán din tô mga kambing na dadan ta ibang din.³⁴ Iring kani tô lumun ku ka rumuudda, su kumagiya katô mga manubù na dadan ta kawanan ku, ‘Tákkás kó kanak, su duwán kadawayan yu na igbággé katô Ámmà ku na Manama, su tumigkanéyad mangulu ákniyu iring katô plano katô Ámmà ku para ákniyu tô ándà pa imuwi ni banuwa.³⁵ Tô igballussa, igañanna ikiyu. Tô itákkanganna, igañámma ikiyu. Agad ándà a ikiyu kilalayi tô kadunggù ku tun ákniyu, asal igañáddô a ikiyu tun ta balé yu.³⁶ Tô ándà umpak ku, duwán igbággé yu kanak. Tô ibógókanna, igañáppónanna ikiyu. Tô igprisowa, igahà a ikiyu.’³⁷ Na, minsà tô mga igañánnal katô mga sugù ka Manama na dadan ta kawanan ku, na mà dan, ‘Sir, kadángngan ka iballusan, asta igañan dé sikuna? Kadángngan ka itákkangan, asta igañám dé sikuna?³⁸ Kadángngan ka dunggù na ándà dé sikuna kilalayi, asta igañáddô dé sikuna tun ta balé dé? Kadángngan na ándà umpak nu, asta igbággayan dé sikuna?³⁹ Kadángngan ka ibógókan ó igpriso, asta igahà ké áknikó?’⁴⁰ Tumaba a, ‘Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Ukit ka kalumu yu kani tun ta agad sábbad dát kataladi ku na mabbabà é kamanubuan, iring na iglumu yu ni kanak.’

⁴¹ “Na, kumagiya katô mga manubù na dadan ta ibang ku, ‘Kailangan supakan kó. Iwà kó tikud dini kanak. Sadun kó tun ta apuy na dì gó mapadáng ka ándà ágtamanán, su tô gó tô igañanà ka Manama ébô duwán antugan din ki Maibuyan asta langun panaligan din.⁴² Tô igballussa, ándà a ikiyu pakanni. Tô itákkangan, ándà a ikiyu igañammi.⁴³ Tô igdunggù a tun ákniyu, ándà a ikiyu pòddói tun ta balé yu. Tô ándà umpak ku, ándà a ikiyu bággéyi. Tô ibógókanna, ó igprisowa, ándà a ikiyu dóppóni.’⁴⁴ Minsà dan pagsik, ‘Sir, kadángngan ké kita áknikó na igballus ka, itákkangan ka, ándà góddóan nu, ándà umpak nu, ibógókan ka, ó igpriso ka, asal ándà ké tabang áknikó?’⁴⁵ Tumaba a, ‘Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Su ándà kó tabang katô sábbad dát kadumaan ku na mabbabà é kamanubuan, iring na ándà kó tabang kanak.’⁴⁶ Purisu pasadunán dan tun ta ágsupakanan na ándà ágtamanán. Asal tô mga manubù na igañánnal katô mga sugù ka Manama, bággayan dan ka kantayan na ándà ágtamanán.”

Plano na matayan si Jesus

Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luc 22:1-2; Juan 11:45-53

26 ¹Tô igañurù si Jesus kani langun, igkagi sikandin tun ta mga disipulu din, na mà din, ²“Isóddóran yu na duwa pa álló tô kadunggù katô Kalimudan Ka Kalabé, asta bággénna na Igpananubù tun ta bállad ka mga manubù na mansal kanak tun ta krus.”

³Na, ilimud tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō mga ágtugállán ka Judio tun ta balé katô tuu mallayat ka pangulu dan na si Caifas. ⁴Igplano dan na ámmáttán si Jesus na ándà duma manubù na makasóddór ébô matayan sikandin. ⁵Igkagi sikandan, na mà dan, “Kailangan dì ta sikandin pammáttán dalám ka kalimudan agó sumamuk tō langun manubù na inalayun ágpaminág kandin.”

Igbusbusan si Jesus ka pamammut
Mat 26:6-13; Mar 14:3-9; Juan 12:1-8

⁶Na, róggun dutun si Jesus ta lunsud ka Betania, igsadun sikandin tun ta balé i Simon na inólian katô bógók din na tétek. ⁷Róggun igkan dan, duwán bayi na igrpid ka pamammut na dakál é lagà asta igdalám tun ta katiyà na alabastro. Igpadani tō bayi tun ki Jesus, asta ibusbus din tō pamammut tun ta ulu i Jesus. ⁸Na, tō igkita tō mga disipulu i Jesus katô iglumu katô bayi, isókó dan, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Inólaan tō pamammut. ⁹Madigár pád ka barigyaán ka dakál lagà asta bággén tun ta mga ágkayu-ayuan.”

¹⁰Asal isóddóran i Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Pabayà yu ni bayi, su madigár tō iglumu din kanak. ¹¹Inalayun duwán mga ágkayu-ayuan na mému yu tabangan. Asal diya móddô dini ákniyu ka ándà ágtamanán. ¹²Ukit katô kabusbus din ka pamammut kani lawa ku, igpataganà a ikandin para katô kalábbáng kanak. ¹³Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Agad ánda é gulit-ulitan katô Madigár Gulitán tun ta kaluwagan kani banuwa, ultán tō iglumu din kanak. Dì sikandin kalingawan.”

Igtandô si Judas na pammáttán din si Jesus
Mat 26:14-16; Mar 14:10-11; Luc 22:3-6

¹⁴Na, duwán sábbad tun ta sapulù duwa (12) disipulu i Jesus na ángngadanán ki Judas Iscariote. igsadun sikandin tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo, ¹⁵asta igkagi sikandin, na mà din, “Atin ka pammáttán ku sikandin, ándin é bággén yu kanak?”

Purisu igbággé dan kandin tō tállu pulù (30) abuk mapputì bulawan. ¹⁶Tikud katô oras tō, igangat si Judas ka madigár timpo ébô pammáttán din si Jesus.

Kalimudan Ka Kalabé
Mat 26:17-25; Mar 14:12-21; Luc 22:7-14,21-23; Juan 13:21-30

¹⁷Na, igdunggù tō tagnà álló ka kalimudan na ágkan tō mga Judio katô Pan Na Ándà Pagpatubù. Igpadani tō mga disipulu i Jesus tun kandin, asta iginsà sikandan, na mà dan, “Ánda táppad tō kakalyag nu na taganaan dé katô kannan katô Kalimudan Ka Kalabé?”

¹⁸Igtaba si Jesus, na mà din, “Sadun kó tun ta sábbad manubù tun ta Jerusalem, asta kagiyi yu sikandin, ‘Igkagi tō Taratinurù na igaunggù dán tō oras na igsalin para kandin. Kuman sikandin katô Kalimudan Ka Kalabé nit balé nu na duma áknami na mga disipulu din.’”

¹⁹Na, igbánnal tō mga disipulu din, asta igtaganà dan dutun tō ágkannán para katô Kalimudan Ka Kalabé.

²⁰Tô ágsalláp dán tō álló, igkan si Jesus asta tō sapulù duwa (12) disipulu din. ²¹Róggun ágkan dan, igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág yu ni kagin ku ákniyu. Duwán sábbad ákniyu na pammát kanak.”

²²Purisu tuu iranu tō pusung dan, asta iginsà tō tagsábbad-sábbad kandan, na mà dan, “Áglangngagán, sakán?”

²³Igtaba si Jesus, na mà din, “Pammát kanak tō ágtugán kanak.^p ²⁴Matéya na Igpananubù, su tō gó é igsulat sayyan tingód kanak. Asal makédu-édu tō manubù na pammát kanak! Tuu pa madigár kandin ka ándà kamanubù.”

²⁵Iginsà tō pammát kandin na si Judas, na mà din, “Sir, sakán?”
Igtaba si Jesus, na mà din, “Sikuna tō igkagi kanan.”

Tingód ka kamatayan katô Áglangngagán

Mat 26:26-30; Mar 14:22-26; Luc 22:15-20; 1Cor 11:23-25

²⁶Na, róggun ágkan dan, igkangé si Jesus ka pan, igpasalamat sikandin tun ta Manama, igtáppik-táppik din tō pan, asta igaúggé din tun ta mga disipulu din. Igkagi sikandin, na mà din, “Tanggap yu ni pan asta kan yu, su ni gó ni lawa ku.”

²⁷Igkangé din pagsik tō kopa, igpasalamat sikandin tun ta Manama, asta igpénám din kandan. Igkagi sikandin, na mà din, “Inám kó langun kani, ²⁸su ni ginámmán ni tō dipanug ku na ulaán ébô kapasinsiyaan tō mga salà katô marapung manubù. Ni gó tō ágpasóddór na duwán kapókit ka Manama dutun ta mga manubù. ²⁹Kagin ku ákniyu, diyad muman minám kani ginámmán ta sippang ka minám ki katô mantu bino tun ta pagpangulu katô Ámmà ku.”

³⁰Na, igkanta dan tingód katô kadurung dan ka Manama, asta igsadun dan tun ta Pabungan ka Olibo.

Igkagi si Jesus na mulun si Pedro kandin

Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luc 22:31-34; Juan 13:36-38

³¹Na, igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Kani ka dukilám, tumanan tō langun yu kanak tingód katô kahirapan na dumunggù kanak, su mà katô kagi ka Manama,

^p 26:23 Ahaán tō Salmo 41:9

“Pamatayan ku tō taradóppón, asta pasállabé^q tō mga karnero na igdóppónan din.”^r

³²Asal pángnga ka mantéya puman, muna a ákniyu tun ta Galilea.”

³³Igkagi si Pedro ki Jesus, na mà din, “Agad tumanan tō langun dan, asal diya gó tumanan áknikó.”

³⁴Igkagi si Jesus, na mà din, “Paminág nu ni kagin ku áknikó. Kani ka dukilám ka dì pa mukkarà tō manuk, makatállu ka mulun kanak.”

³⁵Igkagi si Pedro, na mà din, “Agad matayanna duma áknikó, asal diya mulun áknikó.”

Magunawa tō igkagi katô langun disipulu.

Igdasal si Jesus tun ta Getsemane

Mat 26:36-46; Mar 14:32-42; Luc 22:39-46

³⁶Na, igsadun si Jesus asta tō mga disipulu din tun ta lugar na ángngadanan Getsemane. Igkagi si Jesus tun ta mga disipulu din, na mà din, “Unsad kó kannun róggun madunna taddô ébô dumasalla.”

³⁷Igpatákkás din si Pedro asta tō duwa gabatà i Sebedeo. Tuu iranu si Jesus, asta mabággat tō pusung din. ³⁸Igkagi sikandin, na mà din, “Tuu iranu ni pusung ku, iring na matéya. Kannun kó dád, asal yakó ágtudug.”

³⁹Na, igpanayun si Jesus tun tóna na dì madiyù, iglangkáb sikandin, asta igdasal, na mà din, “Ámmà, atin ka mému áknikó, yaka ágpókit kanak tun ta kahirapan na masig dán dumunggù. Asal tuman nu tō áknikó kakalyag, ánnà tō kanak kakalyag.”

⁴⁰Tô iglónód si Jesus tun ta mga disipulu din, igauntudug dan. Igánnó din sikandan, asta igkagi sikandin ki Pedro, na mà din, “Isalábbuanna su ándà ka ikatiis ka sábbad dád oras. ⁴¹Yakó ágtudug, asal dasal kó ébô dì kó matalu ka pagtintal. Tuu madigár tō kakalyag ka pusung yu, asal malómét tō lawa yu.”

⁴²Igpanó puman si Jesus tun tóna, asta igdasal sikandin, na mà din, “Ámmà, atin ka kailangan mukitta tun ta kahirapan na masig dán dumunggù, kakalyag ku na tō áknikó kakalyag é matuman.”

⁴³Iglónód puman si Jesus tun ta mga disipulu din, asta igkita din sikandan na igauntudug, su ágkatudugan dan. ⁴⁴Purisu igpanó puman si Jesus, asta igdasal sikandin ka ikatállu. Magunawa tō dasalán din.

⁴⁵Na, iglónód sikandin tun ta mga disipulu din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Isalábbuanna su igauntudug kó puman asta igauginawa kó. Na, igdunggù dán tō oras na pammáttána na Igpamanubù, su bággénna tun ta bállad katô mga manubù na masalà-salà. ⁴⁶Tindág kód su panó kid. Igdunggù dán tō manubù na pammát kanak.”

^q 26:31a Pasállabé, ó tibulaag. ^r 26:31b Zacarias 13:7

Igámmát si Jesus

Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luc 22:47-53; Juan 18:3-12

⁴⁷Róggun igkagi si Jesus, igdunggù si Judas na sábbad katô sapulù duwa (12) disipulu. Tuu marapung tō mga manubù na igtákkás kandin, asta igrpid dan ka mga kampilan asta mga paglagpás. Igpadid dan katô mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio.

⁴⁸Taganà igsasóddór i Judas tō kakilalaan tun kandan, su igkagi sikandin, na mà din, “Tō manubù na adákkan ku, tō gó é ágpamasakán yu. Ámmát yu sikandin.”

⁴⁹Tō igdunggù si Judas, sékót igpadani sikandin tun ki Jesus, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sir, madigár dukilám!”

Asta igadák sikandin ki Jesus. ⁵⁰Igkagi si Jesus tun kandin, na mà din, “Rarak, manan ka igsadun ka dini?”

Purisu igpadani tō duma mga manubù, asta igámmát dan si Jesus.

⁵¹Na, duwán sábbad disipulu na igtákkás ki Jesus na igtagnus katô kampilan din, igtigbas din tō állang katô tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta ipangul tō talinga din. ⁵²Asal igsapadan i Jesus sikandin, na mà din, “Ulì nu tō kampilan tun ta rumà. Tō manubù na gumamit ka kampilan, tō gó é matayan ka kampilan. ⁵³Ándà nu basì kasóddóri ni. Atin ka dumasalla tun ta Ámmà ku, mému papiddán din tō sobra pa katô sapulù duwa (12) magdakál grupo^s ka mga panaligan din ébô tumabang kanak. ⁵⁴Asal atin ka tabanganna ikandan, dì dán matuman tō kagi ka Manama na igsulat sayyan na matumanna dunguan ka kahirapan.”^t

⁵⁵Na, igkagi si Jesus tun ta mga manubù, na mà din, “Manan ka mámmát kó kanak ukit ka mga kampilan asta mga paglagpás? Ánnà a tulisan. Álló-álló ágtinurù a tun ta plasa ka templo, asal ándà a ikiyu ámmátti. ⁵⁶Asal inému ni langun ébô matuman tō kagi ka Manama na igsulat katô mga propeta din sayyan tingód kanak.”^u

Na, tō langun disipulu i Jesus igtanán kandin, asta igpalaguy dan.

Igrpid si Jesus tun ta ágruuudanan katô templo

Mat 26:57-68; Mar 14:53-65; Luc 22:54-55,63-71; Juan 18:13-14,19-24

⁵⁷Na, tō mga manubù na igámmát ki Jesus igrpid kandin tun ta balé katô tuu mallayat ka pangulu ka templo na si Caifas. Taganà igpalimudé tō mga taratinurù ka sugù asta tō mga ágtugállán ka Judio. ⁵⁸Igtalundug si Pedro, asal igpadiyù dád sikandin sippang ka igdunggù dan tun ta luwà ka balé katô tuu mallayat ka pangulu ka templo. Igunsad si Pedro duma katô mga tarabanté ka templo ébô kasállággan din ka ándin é lumun dan ki Jesus.

^s 26:53 Mga mararan é karapungan tun ta tagsábbad-sábbad grupo. ^t 26:54 Ahaán tō Zacarias 13:7 ^u 26:56 Ahaán tō Isaias 50:6; 53:2-11

⁵⁹Na, tō mallayat ka mga pangulu ka templo asta tō langun ágpangulun ka templo, igpamasak ka mga testigos na mulaló tingód ki Jesus ébô duwán gunayan na matayan dan sikandin. ⁶⁰Asal ándà dan kanángngai katô igulit dan tingód kandin, agad marapung tō mga igtestigos ka bulaló. Tō itagad-tagad dán, duwán duwa manubù na igañan tun kandan, ⁶¹asta igkagi sikandan, na mà dan, “Igdinág dé tō igkagi din, na mà din, ‘Makémuwa dumadat kani templo ka Manama, asta patindággán ku puman dalám ka tállu álló.’”^v

⁶²Igtindág tō tuu mallayat ka pangulu ka templo, asta iginsà sikandin, na mà din, “Ándin é taba nu? Bánnal tō igkagi kani mga manubù?”

⁶³Asal ándà gó taba si Jesus. Purisu igkagi tō tuu mallayat ka pangulu ka templo, na mà din, “Maggátta ágkagi áknikó ukit ka ngadan ka manté Manama na kailangan mulit ka katô kabánnalan. Ulii ké ka sikuna tō Mesiyas na Batâ ka Manama.”

⁶⁴Igkagi si Jesus, na mà din, “Bánnal tō igkagi nu. Ulitán ku ákniyu, duwán álló na kumita kó kanak na Igpamanubù na gunsad dadan tun ta kawanan katô Matulus Manama ébô manguluwa duma kandin. Tákkássanna katô mga sagulapun tun ta langit.”^w

⁶⁵Purisu igbissé katô tuu mallayat ka pangulu ka templo tō kapa din tingód ka sókó din, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igpagunawa sikandin katô Manama. Ándà dán kailangan na ultan ki pa ka duma manubù tingód kandin. Igdinág tad na igañan sikandin katô Manama. ⁶⁶Na, ándin é ruud yu tingód kandin?”^x

Igtaba sikandan, na mà dan, “Kailangan matayan sikandin.”

⁶⁷Na, igilábban dan tō báttuk din, igañan dan sikandin, asta duwán igsampal kandin. ⁶⁸Igkagi sikandan, na mà dan, “Na, atin ka bánnal na sikuna tō Mesiyas, uliti ké ka sadan tō igañan áknikó!”^x

Igbulun i Pedro si Jesus

Mat 26:69-75; Mar 14:66-72; Luc 22:54-62; Juan 18:15-18,25-27

⁶⁹Na, igunsad si Pedro tun ta luwà katô balé. Duwán sábbad állang bayi na igañan tun kandin, asta igkagi sikandin, na mà din, “Sikuna pagsik tō kadumaan i Jesus na taga Galilea.”

⁷⁰Asal igbulun si Pedro na igdinág katô langun manubù, na mà din, “Ándà sóddór ku tingód katô igkagi nu.”

⁷¹Na, tō igalin si Pedro madani tun ta sállat, duwán ássa állang bayi na igkita kandin, asta igkagi tō bayi tun ta duma mga manubù, na mà din, “Ni manubù ni kadumaan i Jesus na taga Nazaret.”

⁷²Asal igbulun dán puman si Pedro, asta igkagi sikandin, na mà din, “Ándà a kilala kandin.”

^v 26:61 Ahaán tō Juan 2:19-22 ^w 26:64 Ahaán tō Salmo 110:1; Daniel 7:13

^x 26:68 Ahaán tō Lucas 22:64

⁷³ Ándà kadugé, duwán puman mga manubù na igpadani tun ki Pedro, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Bánnal gó sikuna tó sábbad kadumaan i Jesus, su ágkilalan na iring kandin tó kakagi nu.”

⁷⁴ Asal igsapà gó si Pedro, na mà din, “Agad matéya pa, ándà ku gó kilalayi tó manubù tó.”

Tigkô dád igukkarà tó manuk. ⁷⁵ Purisu isampáttan i Pedro tó taganà igkagi i Jesus na mulun sikandin ki Jesus ka makatállu ka dì pa mukkarà tó manuk. Na, igluwà si Pedro, asta tuu gó igsággó.

Igpid si Jesus tun ki Pilato

Mat 27:1-2; Mar 15:1; Luc 23:1-2; Juan 18:28-32

27 ¹Na, tuu pô sállám, igpalimudé tó langun ka mallayat ka mga pangulu ka templo asta tó mga ágtugállán ka Judio. Igpatóngkóé dan ka ándin é dimanda dan tun ta gobyerno tingód ki Jesus ébô matayan sikandin. ²Igbagkás dan tó bállad i Jesus, asta igpid dan sikandin tun ta gobernador na si Pilato.

Igpangarát si Judas

Mat 27:3-10; Lumu 1:18-19

³Na, si Judas na igaommát ki Jesus, tó ikasóddór sikandin na igruudan si Jesus na matayan, iranu sikandin tingód katô iglumu din. Igulì din tó tállu pulù (30) abuk mapputì bulawan tun ta mallayat ka mga pangulu ka templo asta mga ágtugállán ka Judio. ⁴Igkagi sikandin, na mà din, “Duwán salà ku, su igaommát ku tó manubù na ándà palang salà.”

Asal igkagi sikandan, na mà dan, “Ándà labut dé kanan! Áknikó salà!”

⁵Purisu igantug din tó mga abuk mapputì bulawan tun ta dalám ka templo, igpanó sikandin, asta igpangarát na igirát katô alig din.

⁶Igpamudut katô mallayat ka mga pangulu ka templo tó mga abuk mapputì bulawan na igantug i Judas, asta igkagi sikandan, na mà dan, “Atin ka taguán ta ni mapputì bulawan tun ta ágtuguanaan ka salapì ka templo, makalapas ki ka sugù, su ni gó é bayad ka kamatayan katô sábbad manubù.”

⁷Purisu igaomabré dan, asta tó gó é bayad dan katô tanà katô taraimu ka kudán ébô duwán áglábbángnganan ka mga manubù na ánnà taga Jerusalem. ⁸Purisu ágngadanan tó “Tanà Ka Dipanug” sippang áknganni.

⁹Purisu ituman tó igkagi katô propeta ka Manama sayyan na si Jeremias, na mà din,

“Tállu pulù (30) abuk mapputì bulawan tó lagà din na igsábbadan katô pira mga rubbad i Israel. ¹⁰Tó gó é bayad dan katô tanà katô taraimu ka kudán, su tó gó é igsugù katô Áglangngagán kanak.”^y

^y 27:9-10 Zacarias 11:12-13

Iginsà-insà i Pilato si Jesus*Mat 27:11-14; Mar 15:2-5; Luc 23:3-5; Juan 18:33-38*

¹¹ Na, tô igpid dan ki Jesus tun ta gobernador, iginsà tô gobernador, na mà din, “Sikuna tô Hari ka mga Judio?”

Igkagi si Jesus, na mà din, “Óó. Bánnal tô igkagi nu.”

¹² Tô igdimanda tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga ágtugállán ka Judio tingód ki Jesus, ándà gó taba si Jesus.

¹³ Purisu igkagi si Pilato, na mà din, “Marapung tô igkagi dan tingód áknikó. Ándà taba nu kandan?”

¹⁴ Asal ándà gó taba si Jesus. Purisu tuu isalábbuan tô gobernador.

Igruudan si Jesus na matayan*Mat 27:15-26; Mar 15:6-15; Luc 23:13-25; Juan 18:39–19:16*

¹⁵ Na, kada ámmé dalám ka Kalimudan Ka Kalabé, duwán ágkémun katô gobernador na ágpaluwaán din tô sábbad manubù na igpriso, agad sadan tô salinán katô langun manubù. ¹⁶ Na, duwán madat manubù na igpriso na tuu ibantug na ágngadanan ki Barabas. ¹⁷ Purisu tô ilimud tô marapung manubù, iginsà si Pilato, na mà din, “Sadan tô kakalyag yu na paluwaán ku? Si Barabas ó si Jesus na ágtawarán na Mesiyas?”

¹⁸ Tô gó é igkagi i Pilato, su isóddóran din na iga pammát tô mga pangulu ka templo ki Jesus su gingà dan dád kandin.

¹⁹ Róggun igunsad si Pilato tun ta ágruudanan, duwán manubù na igpapid katô sawa din ébô ulitán tô kagi din, na mà din, “Yaka gilabut katô manubù na ándà salà, su tuuwa isamuk tingód kandin ukit ka tagénáp ku géna dukilám.”

²⁰ Na, tô mallayat ka mga pangulu ka templo asta tô mga ágtugállán ka Judio inalayun igsutsut katô ilimud mga manubù ébô paluwaán si Barabas asta pamatayan si Jesus. ²¹ Ándà kadugé, iginsà puman tô gobernador, na mà din, “Sadan tô kakalyag yu na paluwaán ku?”

Igtaba sikandan, na mà dan, “Si Barabas.”

²² Iginsà si Pilato, na mà din, “Pamánnun ku si Jesus na ágtawarán Mesiyas?”

Igtaba tô langun dan, na mà dan, “Pansalan sikandin tun ta krus!”

²³ Iginsà si Pilato, na mà din, “Manan? Ándin é iglumu din na madat?”

Asal igtuu baling igmabákkár tô ullaón dan, na mà dan, “Pansalan sikandin tun ta krus!”

²⁴ Na, isóddóran dán i Pilato na ándà dán mému din kandan, asta masig dan dán sumamuk. Purisu igkangé sikandin ka wayig, asta igdamù sikandin róggun igsállág dan kandin. Igkagi sikandin, na mà din, “Ándà labut ku ka kamatayan kani manubù ni. Ákniyu kakalyag ni.”

²⁵ Igkagi tô langun manubù, na mà dan, “Mému supakan ké katô Manama asta tô mga rubbad dé tingód katô kamatayan din!”

²⁶Purisu igpaluwà i Pilato si Barabas tikud tun ta prisowan. Igpalagpás din si Jesus, asta igbággé din tun ta mga sundalo din ébô pansalan tun ta krus.

Igbuyas-buyas katô mga sundalo si Jesus
Mat 27:27-31; Mar 15:16-20; Juan 19:2-3

²⁷Na, igrpid katô mga sundalo si Jesus tun dalám ka balé katô gobernador, asta iglimud dan tô langun ka kadumaan dan na mga sundalo.

²⁸Iglusutan dan si Jesus ka umpak, asta igumpakan dan sikandin ka mallutù kapa. ²⁹Igpákkù dan tô dugin balagán, asta tô gó é igkorona dan tun ta ulu din. Duwán iring na balakayu na igrpawidan dan kandin iring na tukád ka harì. Iglingkóód dan asta mà kagi ágtanggap dan ka harì. Igkagi sikandan, na mà dan, “Durungán ka na Harì ka mga Judío!”

³⁰Igilábban dan sikandin. Igkangé dan tô iring na balakayu tikud tun kandin, asta iglagpás dan tô ulu din. ³¹Pángnga igbuyas-buyas dan kandin, iglusut dan tô mallutù kapa tikud tun kandin, asta igrpómpak dan puman ki Jesus tô kandin umpak. Igrpid dan sikandin tikud tun ta balé katô gobernador ébô pansalan tun ta krus.

Igpansalan si Jesus tun ta krus
Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luc 23:26-43; Juan 19:17-27

³²Tô igluwà dan tikud tun ta Jerusalem, ikitaan ka mga sundalo tô sábbad taga Cirene na ángngadanan ki Simon. Igpírit dan sikandin igpatiang katô krus na pansalan ki Jesus. ³³Igsadun dan tun ta lugar na ángngadanan Golgota. (Tô kóbadan, “Bóngó-bóngó.”) ³⁴Igbággé dan ki Jesus tô bino na igrbaláttan ka mappait bawi.^z Tô igkinnam sikandin, ándà din panayuni inámmi.

³⁵Igpansalan katô mga sundalo si Jesus tun ta krus. Igtalad-talad dan tô umpak din ukit ka ripa.^a ³⁶Igunsad dan, asta ibranté dan kandin.

³⁷Duwán igsulat na igpatagù tun datas ka ulu din tingód katô dimanda kandin, na ágkabasa, “SI JESUS NA HARÌ KA MGA JUDIO.”

³⁸Madani tun ki Jesus, duwán duwa tulisan na igpansalan tun ta duwa krus, tô sábbad dadan tun ta ibang din asta tô sábbad dadan tun ta kawanan din.

³⁹Tô mga manubù na iglabé dutun, igkiring-kiring dan na igbuyas-buyas kandin,^b ⁴⁰asta igkagi sikandan, na mà dan, “Atin ka sikuna tô makémú dumadat katô balé ka Manama, asta patindággán nu puman dalám ka tállu álló, tabangi nu tô áknikó sarili ébô dì ka maté! Atin ka bánnal ka Batà ka Manama, pónóg ka tikud dun ta krus.”

^z 27:34 Bággen dan pád ki Jesus tô bawi ébô dì sikandin makariyu ka masakit.

^a 27:35 Ahaán tô Salmo 22:18 ^b 27:39 Ahaán tô Salmo 22:7-8

⁴¹ Iring pagsik kanan tō kabuyas-buyas katō mallayat ka mga pangulu ka templo, mga taratinurù ka sugù, asta mga ágtugállán ka Judío. Igkagi sikandan, na mà dan, ⁴² “Igtabangan din tō duma mga manubù ébô dì maté. Asal dì sikandin makatabang katō kandin sarili ébô dì sikandin maté. Sikandin kun tō Harì ka mga rubbad i Israel. Atin ka makapónog sikandin tikud dun ta krus, mamaké ki kandin. ⁴³ Manama kun tō ágsarigan din. Atin ka duwán kakalyag ka Manama kandin, tumabang tō Manama kandin, su igkagi sikandin, ‘Batà a katō Manama.’”

⁴⁴ Iring pagsik kanan tō kabuyas-buyas katō duwa tulisan na igpansalan tun ta krus duma kandin.

Inaté si Jesus

Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luc 23:44-49; Juan 19:28-30

⁴⁵ Na, tō malássad dán tō álló, igmangittáng tō kaluwagan kani banuwa dalám ka tallu oras.^c ⁴⁶ Tō alas tres ka mapun, igullaó si Jesus ka mabákkár tun ta kagi ka Hebreo, na mà din, “*Eli, Eli, lama sabaktani?*” Tō kóbadan, “Manama ku, Manama ku, manan ka igaabayà a ikuna?”

⁴⁷ Tō igdinág tō duma mga manubù kandin, igkagi sikandan, na mà dan, “Igtawar sikandin ki Elias na propeta ka Manama sayyan.”

⁴⁸ Duwán sábbad manubù na igapaluguy, igkangé ka espungha, asta igarám tun ta bino na igabaláttan ka wayig. Igtakós din tun ta iring na balakayu asta iga padatas tun ta babbà i Jesus.^d ⁴⁹ Asal igkagi tō duma mga manubù, na mà dan, “Pabayà nu sikandin, su sállággán ta ka dumunggù si Elias ébô tumabang kandin.”

⁵⁰ Na, igullaó puman si Jesus ka mabákkár, igsarig din tō espiritu din tun ta Ámmà din asta inaté sikandin.

⁵¹ Tigkô dád itángngà tō tabir^e tun ta tángngaan katō templo. Itángngà tikud tun datas sippang tun ta asag. Iglinug, asta itábbag tō magdakál mga batu. ⁵² Ipókéan tō mga lábbáng, asta inanté puman tō marapung manubù na igbánnal ka Manama. ⁵³ Igluwà dan tikud tun ta mga lábbáng dan. Pángnga inanté puman si Jesus, igsadun tō mga inanté tun ta Jerusalem, asta marapung tō mga manubù na ikakita kandan.

⁵⁴ Na, tō mga sundalo asta tō kapitan na ighbanté ki Jesus, tō igriyu dan katō linug asta igkita dan tō ilumu, igkállas dan asta igkagi sikandan, na mà dan, “Bánnal gó na Batà sikandin ka Manama!”

⁵⁵ Marapung tō mga gabayi tun ta madiyù puri na ikakita pagsik katō ilumu. Sikandan tō taganà igtákkás ki Jesus tikud tun ta Galilea asta

^c 27:45 Dalám ka tallu oras, ó sippang ka alas tres ka mapun. ^d 27:48 Ahaán tō Salmo 69:21 ^e 27:51 Tō ángadanan “tabir” iring na kurtina na tuu makáppal tun ta tángngaan katō templo ka Jerusalem. Tō tabir igimu na sampáng katō tuu ugís góddóan katō Manama. Dalám ka sábbad ámmé, makasábbad dád makahu tō tuu mallayat ka pangulu ka templo ébô katambunan tō salà ka mga manubù. Itángngà tō tabir su ukít ka kamatayan i Jesus, mému gó makapadani tō langun manubù tun ta Manama.

igtabang kandin.⁵⁶ Tô mga igapil kandan si Maria na taga Magdala, tô sangé din si Maria na innà katô mallaki na si Santiago asta si Jose, asta tō sawa i Sebedeo.

Tô kalábbáng ki Jesus

Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luc 23:50-56; Juan 19:38-42

⁵⁷Tô mapun dán, igdunggù tō ágkaduwánnan na ánggadanan ki Jose na taga Arimatea na iga maké ki Jesus. ⁵⁸Igsadun si Jose tun ki Pilato, asta iga muyù din tō lawa i Jesus ébô lábbángngán din. Igkagi si Pilato na bággen tō lawa kandin. ⁵⁹Na, igkangé i Jose tō lawa i Jesus tikud tun ta krus, asta igtángngás din katô mantu mapputì óggét. ⁶⁰Duwán lábbáng na mantu iga pému i Jose para kandin tun ta pangpang, asta tō gó tō iglábbángngan din katô lawa i Jesus. Iglilid din tō dakál batu na pagsagpáng katô lábbáng, asta igpanó sikandin. ⁶¹Igunsad si Maria na taga Magdala asta tō sangé din tun ta tubang katô lábbáng.

Igpabantéyan tō iglábbángngan

⁶²Pagkasimag, dalám ka álló ka kapaginawa, igsadun tun ki Pilato tō mga Pariseo asta tō mallayat ka mga pangulu ka templo. ⁶³Igkagi sikandan, na mà dan, “Sir, duwán isampáttan dé. Tô ándà pa kamaté tō manubù na mà kagi Mesiyas, igkagi sikandin na manté puman tun ta ikatállu álló. ⁶⁴Purisu madigár ka pabantéyan nu tō iglábbángngan kandin ka mga sundalo dalám ka tállu álló agó takón katô mga disipulu din tō lawa din asta mulit dan na inanté dán sikandin. Atin ka makalimbung dan na mà kagi inanté sikandin, tuu pa madat ka tandingán katô una kalimbung din.”

⁶⁵Purisu igkagi si Pilato, na mà din, “Óó. Patákkás yu tō mga sundalo, asta tuu yu pabantéyi tō iglábbángngan kandin.”

⁶⁶Purisu igsadun dan tun ta lábbáng, asta igtuguán dan ka pató tō dakál batu na iga sagpáng ébô ándà makahu. Igpabantéyan dan katô mga sundalo.

Inanté puman si Jesus

Mat 28:1-10; Mar 16:1-10; Luc 24:1-12; Juan 20:1-10

28 ¹Na, pángnga katô álló ka kapaginawa, tō ándà pa silat tō álló ka sállám ka Linggo, igsadun si Maria na taga Magdala asta tō sangé din tun ta iglábbángngan ki Jesus ébô mahà. ²Tigkô dád tuu iglinug, su duwán panaligan katô Áglangngagán na iga pónog tikud tun ta langit, iglilid din tō dakál batu na iga sagpáng katô lábbáng, asta igunsadan din. ³Tuu pakasirang tō bónnóng din iring na kirám, asta tuu mapputì tō umpak din. ⁴Igkárkár tō mga sundalo na iga banté tingód katô máddang dan, asta ibantang dan tun ta tanà iring na inaté.

⁵Igkagi tō panaligan tun ta mga gabayi, na mà din, “Yakó ágkamáddangan. Isóddoran ku na ágpamasakán yu si Jesus na igpansalan tun ta krus. ⁶Ándà dini sikandin su inanté dán puman. Tō gó é igkagi din dángangan. Padani kó asta sállág yu ni igpadággaañ kandin. ⁷Na, sékót kó tun ta mga disipulu din, asta uliti yu sikandan na inanté dán sikandin. Muna sikandin kandan tun ta probinsya ka Galilea. Kitanán dan sikandin dutun. Yakó yu ágkalingawi ni igkagi ku ákniyu.”

⁸Purisu sékót dan igpanó tikud tun ta lábbáng. Agad imáddangan dan, asal idayawan dan. Igpalaguy dan ébô mulit dan katô mga disipulu i Jesus.

⁹Tigkô dák igpakita si Jesus kandan tun ta dalan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Madigár sállám!”

Igpadani dan tun ki Jesus, igawidan dan tō paa din, asta igpangadap dan sikandin. ¹⁰Igkagi si Jesus, na mà din, “Yakó ágkamáddangan. Sadun kó tun ta mga kataladi ku, asta kagiyi yu sikandan na madun dan tun ta Galilea, su kitanánnna ikandan dutun.”

Tō igulit katô mga tarabanté

¹¹Na, róggun igpanó tō mga gabayi, igsadun tun ta Jerusalem tō mga sundalo na ighbanté katô lábbáng. Igulit dan katô mallayat ka mga pangulu ka templo tingód katô langun na ilumu. ¹²Purisu igpalimudé dan asta tō mga ágtugállán ka Judío, asta igpatóngkóé dan. Dakál tō salapì na ighbággé dan tun ta mga sundalo, ¹³asta igkagi sikandan, na mà dan, “Ulit kó katô duma mga manubù na róggun ágtudug kó tō dukilám, igsadun tō mga disipulu din asta igtakó dan tō lawa din. ¹⁴Atin ka makasóddór tō gobernador, sikami tō tumóngkô kandin ébô ándà madat na makadunggù ákniyu.”

¹⁵Purisu igtanggap katô mga sundalo tō salapì, asta ighbánnal dan katô igkagi kandan. Tō gó tō gulit-ulitán katô mga Judío sippang áknganni.

Igpakita si Jesus tun ta mga disipulu din

Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luc 24:36-49; Juan 20:19-23; Lumu 1:6-8

¹⁶Na, igsadun tō sapulù sábbad (11) disipulu i Jesus tun ta Galilea sippang tun ta pabungan na igpasadunan i Jesus kandan. ¹⁷Tō igkita dan kandin, igpangadap dan kandin. Asal ágduwa-duwa tō mga duma ka bánnal gó si Jesus tō igkita dan. ¹⁸Igpadani si Jesus tun kandan, asta igkagi sikandin, na mà din, “Igpapanguluwad katô langun tun ta langit asta dini ta banuwa. ¹⁹Purisu sadun kó asta imu yu na mga disipulu tō mga manubù tun ta langun banuwa. Bunyagi yu sikandan ukit ka ngadan katô Ámmà na Manama, katô Batà, asta katô Ugis Espiritu. ²⁰Tinurui yu sikandan na kailangan tumuman dan katô langun igkagi ku ákniyu. Yakó yu ágkalingawi na inalayunna dumuma ákniyu sippang tun ta ágtamanán kani banuwa.”